

تاریخ آزمون

جمعه ۱۸/۰۸/۱۴۰۳

سوالات آزمون

دفترچه شماره (۱)

دوره دوم متوسطه

پایه دوازدهم انسانی

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۱۰۰ دقیقه	تعداد سوال: ۹۰

عنوانی مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	وضعیت پاسخگویی	شماره سوال		مدت پاسخگویی
				تا	از	
۱	ریاضی و آمار ۳	۱۵	اجباری	۱		۳۵ دقیقه
	ریاضی و آمار ۱	۱۰	زوج کتاب	۱۶		
	ریاضی و آمار ۲	۱۰		۲۶		
۲	علوم و فنون ادبی ۳	۱۵	اجباری	۳۶		۲۵ دقیقه
	علوم و فنون ادبی ۱	۱۰	زوج کتاب	۵۱		
	علوم و فنون ادبی ۲	۱۰		۶۱		
۳	جامعه‌شناسی ۳	۱۰	اجباری	۷۱		۳۰ دقیقه
	جامعه‌شناسی ۱	۱۰		۸۱		
	جامعه‌شناسی ۲	۱۰		۹۱		
۴	روان‌شناسی	۱۰	اجباری	۱۰۱		۱۰ دقیقه

$$\text{از تساوی } A = \frac{C(n, r) \times \binom{n}{n-1}}{P(n-1, 1)} \text{ کدام است؟}$$

۵۶ (۴)

۷۲ (۳)

۳۰ (۲)

۲ (۱)

یک تیم والیبال ۶ نفره به همراه مربی خود می‌خواهد در یک رده پیش عکس بیندازند. به چند طریق این کار ممکن است، اگر بخواهیم دقیقاً ۲ نفر بین مربی و کاپیتان قرار گیرند؟

۹۲ (۴)

۷۵ (۳)

۸۴ (۲)

۹ (۱)

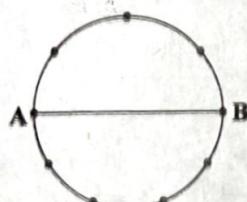
در شکل زیر، با نقاط روی دایره چند مثلث می‌توان رسم کرد که پاره خط AB را حتماً در نقاطی به جز A و B قطع کند؟ (نقاط A و B می‌توانند رؤوس مثلث‌ها باشند یا نباشند.)

۳۶ (۱)

۵۴ (۲)

۴۲ (۳)

۲۴ (۴)

از میان مجموعه اعداد اول کوچک‌تر از 2^6 چند زیرمجموعه ۵ عضوی می‌توان ساخت به طوری که شامل آنچه که ترین عضو باشد، ولی شامل بزرگ‌ترین عضو نباشد؟

۵۶ (۴)

۲۱ (۳)

۱۵ (۲)

۲ (۱)

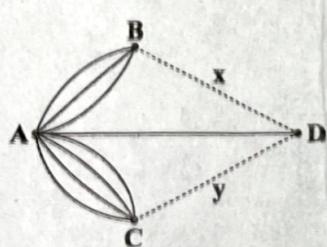
طبقاً شکل زیر، تعداد راه‌های بین شهر B و D برابر x و تعداد راه‌های بین شهر C و D برابر y است. اگر برای مسافرت از شهر A به شهر D مجموعاً ۲۱ راه وجود داشته باشد، مقدار $x+y$ کدام است؟ (مسیرها یک طرفه هستند.)

۴ (۱)

۵ (۲)

۶ (۳)

۷ (۴)

احتمال این که سه بروادر در سه روز مختلف هفته به دنیا آمدند باشند، کدام است؟

 $\frac{15}{343}$ (۴) $\frac{25}{49}$ (۳) $\frac{19}{343}$ (۲) $\frac{30}{49}$ (۱)

برای دو پیشامد ناسازگار A و B، احتمال رخ دادن A، $\frac{2}{3}$ احتمال رخ دادن B است. اگر احتمال این که حداقل یکی از آن‌ها رخ دهد برابر $\frac{5}{12}$ باشد، احتمال این که A رخ دهد کدام است؟

 $\frac{1}{6}$ (۴) $\frac{5}{6}$ (۳) $\frac{3}{4}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۱)

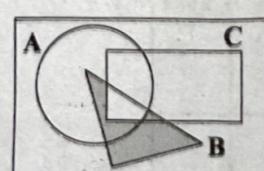
کدام گزینه، قسمت رنگی شکل زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

$B = (A \cup C)$ (۱)

$B = (A \cap C)$ (۲)

$B \cup (A \cap C)$ (۳)

$B \cup (A' \cap C')$ (۴)

شش دانش‌آموز شامل مهران و مهرداد قرار است به ترتیب در کلاس روانشناسی، کنفرانس برگزار کنند. با کدام احتمال مهران و مهرداد نفر اول کنفرانس نمی‌دهند، ولی پشت سر هم کنفرانس می‌دهند؟

 $\frac{2}{15}$ (۴) $\frac{2}{5}$ (۳) $\frac{3}{5}$ (۲) $\frac{4}{15}$ (۱)

دو تا از را با هم پرتاب می‌کنیم. احتمال این که مجموع دو تا از حداقل ۵ شود، کدام است؟

 $\frac{1}{6}$ (۴) $\frac{5}{18}$ (۳) $\frac{11}{36}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۱)

- ۱۰- تاسی را پرتاب می‌کنیم. اگر عدد اول آمد، سه سکه پرتاب می‌کنیم و در غیر این صورت دو سکه پرتاب می‌کنیم. فضای نمونه‌ای این آزمایش چند عضو دارد؟
- ۴۰ (۴)   ۲۸ (۳)   ۲۴ (۲)   ۳۶ (۱)
- ۱۱- با ارقام صفر تا ۷ و بدون تکرار ارقام، چند عدد زوج Δ رقمی کوچک‌تر از $60,000$ می‌توان نوشت؟
- ۹۶۰ (۴)   ۱۹۲۰ (۳)   ۲۱۶۰ (۲)   ۲۴۰۰ (۱)
- ۱۲- اگر A و B دو پیشامد ناسازگار باشند، کدام گزینه الزاماً درست نیست؟
- $B - A = B$ (۴) $A \cup B = S$ (۳) $A - B = A$ (۲) $A \cap B = \emptyset$ (۱)
- ۱۳- با جایگشت حروف کلمه «صریستان» و بدون در نظر گرفتن معنا، کلمات ۷ حرفی می‌سازیم. با کدام احتمال در این کلمات، حروف نقطه‌دار کنار هم قرار دارند؟
- $\frac{1}{7}$ (۴) $\frac{5}{14}$ (۳) $\frac{1}{14}$ (۲) $\frac{3}{7}$ (۱)
- ۱۴- از کیسه‌ای شامل ۶ مهره آبی و ۴ مهره قرمز، سه مهره به تصادف خارج می‌کنیم. احتمال این‌که تعداد مهره‌های قرمز بیشتر از آبی باشد، کدام است؟
- $\frac{1}{3}$ (۴) $\frac{3}{4}$ (۳) $\frac{2}{3}$ (۲) $\frac{1}{2}$ (۱)
- توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (ریاضی و آمار (۱)، شماره ۱۶ تا ۲۵) و زوج درس ۲ (ریاضی و آمار (۲)، شماره ۲۶ تا ۳۵)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

(سوالات ۱۶ تا ۲۵) (ریاضی و آمار (۱))

- ۱۵- به ازای کدام مقادیر m ، نمودار تابع خطی $f(x) = (2m-3)x+4-5m$ از ناحیه اول محورهای مختصاتی نمی‌گذرد؟
- ۴) هیچ مقدار $\frac{4}{5} \leq m \leq \frac{3}{2}$ (۳) $\frac{4}{5} \leq m$ (۲) $m \leq \frac{3}{2}$ (۱)
- ۱۶- در یک تابع خطی می‌دانیم $f(5) = 13$ و $f(-9) = -29$ ، مقدار $2f(3) + 2f(4) + 5f(6)$ کدام است؟
- ۱۲۶ (۴)   ۱۲۴ (۳)   ۱۲۲ (۲)   ۱۲۰ (۱)
- ۱۷- نمودار تابع خطی که از نقطه $M(10, 7)$ عبور کند و با خط $3x+5y=12$ موازی باشد، محور عرض‌ها را در چه عرضی قطع می‌کند؟
- ۱۷ (۴)   ۱۵ (۳)   ۱۳ (۲)   ۱۱ (۱)
- ۱۸- تابع خطی $f(x)$ از محل برخورد دو خط $y = 4x+3$ و $y = -2x+9$ و $y = 6x-10$ و $y = -3x+8$ عبور می‌کند، ضابطه تابع $f(x)$ کدام است؟
- $f(x) = -5x+12$ (۴) $f(x) = -9x+20$ (۳) $f(x) = 7x-12$ (۲) $f(x) = 2x+5$ (۱)
- ۱۹- یک شرکت برای تولید x کالا، $C(x) = 12000 + 70x$ هزینه می‌کند. اگر هر کالا را ۹۰ تومان بفروشد، پس از فروش چند کالا سوددهی آغاز می‌شود؟
- ۷۰۰ (۴)   ۵۰۰ (۳)   ۸۰۰ (۲)   ۶۰۰ (۱)
- ۲۰- می‌خواهیم با یک طناب به طول 80 متر، زمینی به شکل مستطیل که یک طرف آن دیوار است، محصور کنیم. بیشترین مساحت این زمین چقدر است؟
- ۸۰۰ (۴)   ۶۰۰ (۳)   ۴۰۰ (۲)   ۲۰۰ (۱)
- ۲۱- اگر نقطه A بالاترین نقطه نمودار تابع $f(x) = nx^4 + 4x + m$ باشد، مقدار $2n+m$ کدام است؟
- ۴ (۴)   -۳ (۳)   -۲ (۲)   -۱ (۱)
- ۲۲- اگر $f(2) = 3$ و $f(x) = 3x^2 + ax + 1$ کدام است؟
- ۲۹ (۴)   ۲۶ (۳)   ۲۳ (۲)   ۲۰ (۱)
- ۲۳- در تابع c باشد، مقدار $a+2b-3c$ چقدر است؟
- ۱۳ (۴)   ۶ (۳)   ۱۱ (۲)   ۵ (۱)
- تابع هزینه تولید x واحد خودکار برابر $C(x) = 2x^2 + 60x + 300$ می‌باشد. اگر یک تولیدی روزانه x واحد خودکار به قیمت ۲۰۰ تومان تولید کرده و بفروشد، باید روزانه چند خودکار تولید کند تا بیشترین سود را داشته باشد؟ این مقدار سود چقدر است؟
- ۲۱۵۰ و ۳۵۰ (۴)   ۳۰۰ و ۳۵۰ (۳)   ۳۰۰ و ۷۰ (۲)   ۳۵۰ و ۲۱۵۰ (۱)

زوج درس ۲

ریاضی و آمار (۲) (سوالات ۲۶ تا ۳۵)

-۲۶ - اگر $f = \{(2n-m, m+1), (m-1, n+1), (2n, 2m-1)\}$ کدام است؟ $f(2)-m$ تابع ثابت باشد. حاصل

۵ (۴)

۳ (۳)

۶ (۲)

۷ (۱)

-۲۷ - تابع f در مجموعه اعداد حقیقی به گونه‌ای تعریف شده است که برد آن تنها یک عضو دارد. اگر m و n دو عدد حقیقی دلخواه باشند، چه تعداد از روابط زیر همواره درست است؟

الف) $f(mn) = f(m)$ ب) $af(m) - bf(n) = f(n) + f(m)$ ج) $\frac{1}{r}(f(m) + f(n)) = \frac{1}{r}f(m+n)$ د) $\Delta f(3m+2n) = 2f(3m) + 3f(2n)$

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

-۲۸ - در تابع چند ضابطه‌ای زیر، مقدار $f(m+n)$ کدام است؟

$$f(x) = \begin{cases} x+m & x \leq 1 \\ 2 & 1 \leq x \leq 2 \\ n-x & x \geq 2 \end{cases}$$

۲ (۴)

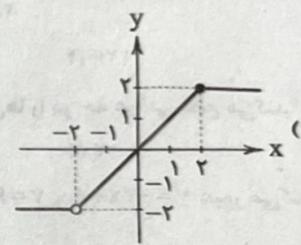
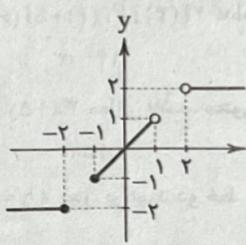
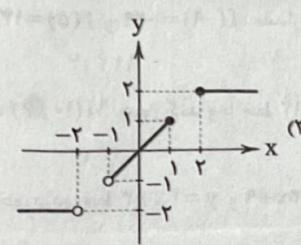
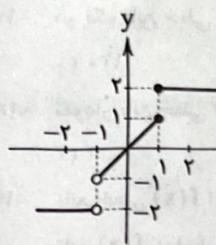
۱ (۳)

-۲ (۲)

-۱ (۱)

$$f(x) = \begin{cases} 2 & x \geq 2 \\ x & -1 < x \leq 1 \\ -2 & x < -2 \end{cases}$$

-۲۹ - کدام گزینه نمودار تابع زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

-۳۰ - اگر $\{f = \{(2q, q+1), (m^2+2m, -1), (m+n, n-1), (4, 3p-2)\}$ کدام $m+n-p$ است؟

نمی‌تواند باشد؟

۴ (۴) صفر

-۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

-۳۱ - اگر f تابع ثابت و g تابع همانی بوده و داشته باشیم $mf(-2) + 2ng(-2) = g(2) = f(-2) + 2f(-2) = 4$. در این صورت مقدار $\frac{m-8-2n}{2n-m}$ کدام است؟

۳ (۴)

۴ (۳)

-۴ (۲)

-۳ (۱)

$$f(x) = \begin{cases} (m-2)x-2 & x < -2 \\ (2n-2)x+1 & x > -2 \end{cases}$$

۲ (۴)

-۲ (۳)

-۱ (۲)

۱ (۱)

-۳۲ - اگر $\text{sign}(x^2 - 2x - 3) = 0$ باشد، مجموع مقادیر ممکن برای حاصل عبارت $2\text{sign}(x-1) - 3\text{sign}(x+1)$ کدام است؟

-۳ (۴)

-۲ (۳)

-۱ (۲)

۲ (۱)

-۳۳ - در تابع $f(x) = 2[x] - [2x] + 3[-x]$ کدام است؟ $\frac{3}{2}$

-۴ (۴)

-۷ (۳)

-۶ (۲)

-۵ (۱)

-۳۴ - f تابعی ثابت، g تابعی همانی، $(f(2) = g(\lambda))$ و $x < 2$ است. مقدار $\frac{|f(x)| + g(|x|)}{|-x| + \text{sign}(|-x|)}$ کدام است؟

۲ (۴)

-۲ (۳)

-۳ (۲)

۳ (۱)

علوم و فنون ادبی

- ۳۶ - پایه‌های آوایی چند بیت «ناهمسان» است؟

- (الف) اگر آزادهای بگزار اسباب تجمل را
- (ب) زورق مادر چه شد یکرنگ دریا چون حباب
- (ج) همچو طوق قمریان آغوش ماستاخ نیست
- (د) پهلو ز کار عشق نهی می‌گند خلق
- (ه) این بوی روح پرور از آن خوی دلبر است
- (و) بساجاهل و بی خرد درشتم

(۱) شتر (۲) پنج

- ۳۷ - نشانه‌های هجایی کدام بیت به دو صورت برش‌زده می‌شود؟

- (۱) گر آفتاب رخت سایه افکند بر خاک
- (۲) این دم منم که بی‌دل و بی‌یار ماندمام
- (۳) بکشم به ناز روزی سر زلف مشکر نگش
- (۴) نیامد از دو جهان جز رخ تو در نظرم

- ۳۸ - وزن کدام بیت «همسان» است؟

- (۱) وین طرفه که ره نمی‌برم پیش
- (۲) تو ز من پرس قدر روز وصال
- (۳) مستغنى است از همه عالم گدای عشق
- (۴) هست بیش از طاقت من بار اندوه فراق

- ۳۹ - وزن کدام گزینه با بیت زیر یکسان است؟

- (۱) بیابه خانه آلاله‌ها سری بزنیم
- (۲) شراب خورده و خوی کرده می‌روی به چمن
- (۳) ز چشم شوخ تو جان کی توان برد؟
- (۴) غیرت عشق زبان همه خاصان ببرید

- ۴۰ - کدام بیت‌ها از نظر وزن با هم یکسان‌اند؟

- (الف) لب‌تشنهام از سپیده آبیم بدھید
- (ب) اگر دشنه آذین کنی گردمان
- (ج) در آن جایی که معماري گند عشق
- (د) آن دم که به سوی رزمگه باره کشید
- (ه) جز آرزوی وصل تو یک دم نمی‌کنم
- (و) بنگر به شکوه سوی حق تاختنش

(۱) «الف» - «۵» - «و» (۲) «ب» - «۵» - «ه»

- ۴۱ - کدام بیت دارای «تضمین» است و هر مصراع آن از چهار بار «مفاعیلن» ساخته شده است؟

مکن بی‌پرده چون گل جام سرشار معانی را
که ساقی هر چه دریابد، تمام آورد مستان را
صبابه لطف بگو آن غزال رعنارا
که روغن می‌کشد از دانه ریگ روان سودا

(۱) «الف» - «ج» - «ه»

(۲) «ب» - «ج» - «ه»

(۳) «الف» - «ج» - «ه»

(۴) «ب» - «ج» - «ه»

- (۱) ز چشم شور، آب خضر خون مرده می‌گردد
- (۲) به قول عارف رومی سخن را ختم کن صائب
- (۳) اشاره غزل خواجه با غزاله تو است
- (۴) مکش مت ز دست چرب این سنگین دلان صائب

- ۴۲ - برخی آرایه‌های مقابله کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) اگر خاک رهش گردم هم پانهد برم
- (۲) مقصود دل عاشق شیدا همه او دان
- (۳) حلقة امید تاکی بر در وصالش زنم؟
- (۴) گمند جذبه خوبت‌الوطن از وادی غربت

که بی‌برگی به سامان می‌کند کار توکل را
همچنان اندیشه از موج خطر داریم ما
جلوه‌ای از دور از آن سرو روان ما را بس است
جای ترحم است بر این هیچ‌کاره‌ها
وین آب زندگانی از آن حوض کوثر است
بس‌اعاقل و نرم بردی‌سازم (۴) سه
(۳) چهار

زمینیان همه دامن کشند بر افلک
در محنت و بلا چه گرفتار ماندمام؟
ندهم ز دست این بار، اگر آورم به چنگش
از آنگه‌ی که مرا چشم در جهان آمد

وز پیش توره بمه در نمی‌دانم
تشنه داندکه چیست آب زلال
ما و گدایی در دولت‌سرای عشق
بیش از این طاقت ندارم گفته‌ام صد بار بیش

ز داغ، بادل خود حرف دیگری بزنیم»
که آب روی تو آتش در ارغوان انداخت
که دایم با کمان اندر کمین است
کز کجا سر غمش در دهن عام افتاد
در آن مقام تحیّر ز روی بار چه می‌شد

جامی ز زلال آفت‌ایم بدھید
نبینی تو هرگز دل آزرمدان
بنای شهر آبادی خراب است
آن نعره عاشقی دگر باره کشید
یک دم ز سینه مهر تو را کم نمی‌کنم
بر قله عشق پرچم افراختنش

(۱) «الف» - «ج» - «ه»

(۲) «ب» - «ج» - «ه»

(۳) «الف» - «ج» - «ه»

(۴) «ب» - «ج» - «ه»

کی پای نهد، حاشا، بر مور سلیمانی؟ (کنایه - تلمیح)
مطلوب دل وامق و عذرها همه او دان: (موازنه - تلمیح)
دست لطفش این در بسته گشودی کاشکی: (مراعات نظری - تکرار)
به دریا همچو سیل خوش خرام آورد مستان را: (تکرار - تضمین)

- ۴۳- کدام بیت فاقت «مراعات نظریه» است؟

- ۱) درین میدان همی خور زخم، چون تو
  - ۲) اندرين راه ار بیتی هر دو بریک جادهایم
  - ۳) به هر سویی که می گشت او همی ریخت
  - ۴) گمندی از خط بغداد سامان داد جام می
- کدام بیت فاقت «تلیح» است و «جناس» دارد؟ - ۴۴-

- ۱) دانی که نوشداروی شهراب کی رسید
- ۲) بار غم عشق او را گردون نیاره تحمل!
- ۳) تا دل گمشده را بر سر گویت یلبیم
- ۴) گه ماه را تابان کنم خورشیدوش در آسمان

در کدام بیت هر دو آرایه «تلیح - کنایه» وجود دارد؟ - ۴۵-

- ۱) کیست من؟ مشت خار در محیط افتادهای
- ۲) راست رو باش چو ماهی که خوری آب زلال
- ۳) کوشمهای کن و بازار ساحری بشکن
- ۴) برگ عشرت مکن ای غنچه که ایام بهار

کدام بیت دارای «تلیح - تضمین - مراعات نظریه» و وزن آن «فاعلاتن - فعلاتن - فعلن» است؟ - ۴۶-

- ۱) شاه ترکان چو پسندید و به چاهم انداخت
- ۲) گل یوم هوفی شان آیتی است
- ۳) صائب این آن غزل حافظ شیراز که گفت
- ۴) شد طبیب من بیمار مسیحا نفسی

با توجه به بیت زیر کدام گزینه نادرست است؟ - ۴۷-

- «اهریمن استبداد، آزادی مارا کشت
- ۱) پایهای آولی بیت را می توان به دو صورت برش زد.
  - ۲) مفهوم این بیت با «آن زمان که بنهدام سر به پای آزادی / دست خود ز جان شستم از برای آزادی» تناسب دارد.
  - ۳) این بیت دارای آرایه های «مراعات نظریه - تشبیه - تضمین» است.
  - ۴) این بیت از نظر قلمرو فکری دربردارنده یکی از مفاهیم رایج در ادبیات دوره بیداری است.

بیت زیر با کدام گزینه تصویر مشترک دارد؟ - ۴۸-

- «دامن خاک شد ز بسد و لعل
- ۱) پیرایه خاک و آدم روشنگر آفتایم
  - ۲) چونیا و فر گل صد برگ در آب
  - ۳) دیدم گل های نفیز و دلخواه
  - ۴) دیدن گل از قفس، بار است بر مرغ چمن

بیت زیر با کدام گزینه تناسب معنایی دارد؟ - ۴۹-

- «شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل
- ۱) خبر کسی که از آن حسن عالم آرا یافت
  - ۲) خبر از حسرت سرشار من زان لب کسی دارد
  - ۳) زبان حال عاشق گر دعایی دارد این دارد
  - ۴) یک جمع پراکنده آن سنبل پیچان

مفهوم بیت «مکن گریه بر گور مقتول دوست / قل الحمد لله که مقبول اوست» با کدام گزینه تناسب دارد؟ - ۵۰-

- ۱) گلگونه شفق رخ خورشید را بنس است
- ۲) عشق بیتاب است تا دوران خط آخر شدن
- ۳) چشم خون خوار تو را خط کرد با من مهریان
- ۴) از صد یکی به پایه منصور می رسد

نوجه: دا وطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (علوم و نون ادبی)، شماره ۱۵ تا ۲۶ و زوج درس ۲ (علوم و فنون ادبی)، شماره ۱۶ تا ۷۰، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

- ۵۱ در تقطیع هجایی هر بیت، «ن» در پخش مشخص شده حذف می‌شود؛ بهزیر:

  - ۱) دل اسیر حلقه آن زلف چون زنجیر شد
  - ۲) برقیان ز در وصل درآمد، یعنی
  - ۳) خوش تر ز نمایشی خیابان بهشت انسان
  - ۴) هر لاله‌ای درین باع چشمی است سرمه‌آسود

-۵۲ تعداد «مسئله‌ای» مصراع «عجب نیست از گل که خنده به سووی» با مصوت‌های گدام گزینه برآور است؟

  - ۱) دیر آمده‌ای سفر مکن زود
  - ۲) روزم به عیادت شب آمد
  - ۳) گه من هاشقم گر بسوزم رواست
  - ۴) برخیز گه ساقی اندر آمد

^{۵۳}- علامت‌های هجایی گدام‌گزینه، از تکرار چهار باره «— ل سه» ساخته شده است؟

- ۱) ای خوش آن دل، که آزاری نمی آید از او

۲) امیکم تا جان به تن باقی است شاد از وصال کن

۳) عاشقی مایه شادی بود و گذاج مراد

۴) همچنان عاشق نباشد ور بود صادق نباشد

- ۵۴ - تعداد «جهاهای کشیده» در گدام ابیات ارابو است؟

الف) لطف و قهرت به من سوخته جان هر دو یکی است

ب) به جگیر تشنگی تیغ شکار اندازت

ج) اشک گلگون نگندگر چمن آرایی من

د) عمر اگر باخته ام لیست حزبان افسوسم

«الف» - «ب» - «ج» - «د» ۲۳

- ۸۰ - کدام گزینه مقاومت استراتژی

- ۱) بهترین گلی که در بوستان اخلاق بشکفت و به نسیم آن مشام عقل معطر گردد، سپاس داری و شکرگزاریست.
  - ۲) و بدان که آن عیب که از یک دروغ گفتن بینشید به هزار راست برخیزد.
  - ۳) این افسانه از بهر آن گفتم که هر آنکه آشنایی با بدان دارد، بدی به هر هنگام آشنایی ای گردد.
  - ۴) گاه در حشمت خواه، غمده خواه، دیده، گاهه، گدنش، زی، حسنه، دلخانست.

- ۸۲ - جند بست « آایه سیم » دیده و شود؟

- الف) شد قلعه دارش عقل گل آن شاه بی طبل و دهل

ب) رو سینه را چون سینه ها هفت آب شو از کینه ها

ج) گل چو به پستی نشست آب گنون روشن است

د) همه زیر و زیر ز تو همگان بی خبر ز تو

ه) گفتم که ای مستان جان می خورده از دستان جان

و) بر عشق چو می چسبد عاشق ز چه رو خسبد

۱۰

۵- با توجه به بیت زیر گدام گزینه نادرست است؟

- ۱) هجاهای هر مصراج بیت به صورت « ل - ل - ل »

۲) در بیت آرایه سجع دیده می شود.

۳) مفهوم این بیت با بیت « من مانده ام مهجور از او، دی

۴) در بیت یک « هجای گشیده » دیده می شود.

۵۸- یا توجه به متن زیر مطلب کدام گزینه یا داده مقابله آن نادرست است؟

برهمن گفت: هر که به ماذیات روح قدسی مستظهرا شد و به مدد عقل کل مؤید گشت در کارها احتیاطی هر چه تمام تر واجب بیند و مواضع خیر و شر و نفع و ضر اندر آن نیکو بشناسد»

(۱) توجه به نقش عقل در کارها و لزوم احتیاط در کارها: (قلمرو فکری)

(۲) به کار بردن «اندر» به جای «در»: (قلمرو زبانی)

(۳) وجود ترکیب‌های متضاد مانند «خیر و شر» و «نفع و ضر»: (قلمرو ادبی)

(۴) وجود «سجع متوازی» در متن: (قلمرو ادبی)

مفهوم بیت زیر با همه گزینه‌ها تناسب دارد: به جز

تا شب نرود، صبح پدیدار نباشد
تاعقبت کار به خورشید رسیدم
گل مپندار که بی حمایت خاری باشد
رحمت کند، مگر دل نامهربان دوست
کوه و صحراء پیش سیل بی قرار من یکی است

«تارنج تحمل نکنی، گنج نبینی

(۱) چون میوه ناپخته شد آدم به دهن تلخ

(۲) اگر آن گنج گران می طلبی رنج ببر

(۳) رنجور عشق دوست چنانم، که هر که دید

(۴) سنگ راه من نگردد سختی راه طلب

مفهوم چند بیت با عبارت زیر تناسب دارد؟

«الهی اگر یهشت، چون چشم و چراغ است، بی دیدار تو، درد و داغ است.»

مرا از هر که در جنت نظر سوی، تو بس باشد
مرگی به عیادت تسب آمد
با تو گر در دوزخم خرم هواز زهربر
هیچ عاشق به سوی روضه رضوان نرود
جایی که به داغی نپید دل چ، مقام است
آینه‌داری رخ جان‌انام آرزوست
ناز بیهشت و منت رضوان نمی‌کشد

الف) برای تزهیت او وقتی بیارایند جنت را

ب) بی روی تو یاد خلیدک بدم

ج) بی تو گر در جنتم ناخوش شراب سلس‌بیل

د) گرنده امید لقای تو بود در جنت

ه) گویند یهشت است همان راحت جاوید

و) در بیانی یهشت به رضوان حلال باد،

ز) صائب کسی که سر به گریبان خود کشید،

(۱) چهار (۲) پنج

علوم و فنون ادبی ۲ (سؤالات ۶۱ تا ۷۰)

۶۱- همه ایيات از پایه‌های آوایی همسان تشکیل شده‌اند: به جز

هرگز نیاشد در چمن، سروی بدین خوش منظری
باشد که براین مرا بخشایی
که از من خدمتی ناید چنان لایق که بی‌سندی
دیوانگان عشق را دیگر به سودا می‌برد

(۱) نشنیده‌ام کاندر ختن، با صورتی چندین فتن

(۲) راز دل خویش باتو و بگشادم

(۳) گرت جان در قدم ریزم هنوزت عذر می‌خواهم

(۴) هر که نصیحت می‌کند در روزگار حسن او

وزن واژه (رکن) اول کدام بیت متفاوت است؟

تو حال تشه ندانی که بر کناره جویی
به کجا روم ز دستت؟ که نمی‌دهی مجالی
دل عارفان ببرند و قرار هوشمندان
نه اگر همی گریزم دگری پناه دارم

(۱) تو را که درد نباشد ز درد ماجه تفاوت

(۲) بسم از هوا گرفتن که پری نماند و بالی

(۳) نظری مباح کردند و هزار خون معطل

(۴) نه اگر همی نشینم نظری کند به رحمت

وزن بیت زیر در کدام گزینه تکرار شده است؟

همی نالید و بآگل راز می‌کرد
دهد پرداز اگر با دست، زلف عنبرین بو را
که شیرازه گیرد به خود دفتر ما
به هر مسجد ز خورشید است محراب
گوشۂ میخانه می‌دانیم ما

«سحرگه بلبلی آواز می‌کرد

(۱) نگارین می‌شود از خون دل‌ها دست سیمینش

(۲) عجب دارم از فکرهای پریشان

(۳) مرا در سایه‌ات ای کعبۂ جان

(۴) گوشۂ ای کز خود کند مارا خلاص

هئی برایم آید خیال روی تو هر دم
من چنان زار بگیرم که به باران مائد
وز نوق تو مدھشم، در وصف تو حیراتم
مرا که قلکه گرفتم چه کار با اصنام؟

نینهاردز ز جوش خویشتن سیلاپ دریا را
خودستایی در حضور عارفان بی حاصل است
صائب چه عجب گرمی گلزنگ شود آب؟
قسمت اطفال از مصحف ورق، گرداندن است

وقت آن شد که درآییم خرامان به چمن
تو بصریر همه بینی، تو خبیر همه دانی
بدرخشد ز شرارش رخ همچون زد من
که فخر زور و زرستی گر اختیار منندی

از شمع پیرسید که در سوز و گداز است»

- (۱) علائم هجایی هر مصراع به صورت «--UU--UU--UU--» است.
 (۲) مفهوم بیت با سروده «سینه خواهم شرحه از فراق / تا بگویم شرح درد اشتیاق» تناسب دارد.
 (۳) بیت فاقد آرایه «مجاز» است.

جز تو را نیست کنون در دل من گنجایی
وقت آن است که آن وعده وفا فرمایی»

» در ایيات وجود دارد.

- ^(۴) از ویژگی‌های زبانی سبک عراقی کاربرد تخلص در انتهای غزل دیده می‌شود.

دل افسرده غیر از آب و گل نیست
کجا طاقت شود ممکن کجا تسکین شود پیدا
پا به دولت می زند هر کس که پا زین درکشد
جان چه ارزد گر نوروز عشق با جانان من
سر به گردون رسدم جون که بخاری سر من

تابه همسایه نگوید که تو در خانه مایی،
مهر راگر چه محال است به گل بنهفت
بو نکرده است صبا سیب زنخدان تو را
در چنین هنگامه حال مرغ سرگردان خوش است
دو دیده دوخته دارم به در، که کی ز در آیی

۶۴ - کدام بیت فاقد آرایه «مجاز» است؟

- (۱) هزار عهد بکردم که گرد عشق نگردم

(۲) تو که چون برق بخندی چه غم دارد از آنک

(۳) در دام تو محبومم و در دست تو مغلوبم

(۴) بپرده از دل من مهر هر کجا صنمی است

- ۶۵ - در کدام گزینه «مهمن ترین نوع مجاز» به کار رفته است

(۱) ز حرف سرد ناصح گرمی عاشق نگردد کم

(۲) می نماید هر چه هست آینه از زیبا و زشت

(۳) از جلوه ممتازه آن سرو گل اندازم

(۴) جز تماشا نیست از گل حاصل مرغ چمن

۶۶- کدام بیت دارای «آرایه مجاز» و وزن آن «فعلاتن فعلاتن» است؟

- (۱) همه خوردن و بختند و تهی گشت وطن
- (۲) حال دل با تو چه گوییم؟ که تو دانای ضمیری
- (۳) خنک آن دم که بیاری سوی من باده لعل
- (۴) به زور و زر نفریم چو زور و زر وزیران

۶۷- با توجه به بیت زیر کدام گزینه نادرست است؟

«ای مجلسیان سوز دل حافظ مسکین

- ۱) علام هجایی هر مصراع به صورت «— ع — ع
  - ۲) مفهوم بیت با سروده «سینه خواهم شرحه از
  - ۳) بیت فاقد آرایه «مجاز» است.
  - ۴) انتخابی های فکر کننده «خیلی

با توجه به ایات زیر، کدام گزینه نادرست است؟
«پیش از این گردنگری در دل من می‌گنجید
نفثتی: از لب بدهم کام عراقی روزی

- ۱) از ویژگی‌های فکری سبک عراقی «دستنیافتی» بود.
  - ۲) رکن اول در هر دو بیت «فاعلاتن» و رکن دوم « فعلاتن»
  - ۳) «آرایه مجاز» در ابیات مشهود است.

آن دل را که سوژی نیست، دل نیست

- ۱) هر آن دل را که با زلف دل‌آویزش بود الفت

۲) جز در دل نیست راهی کعبه مقصود را

۳) دل که باشد گر نباشد بندۀ سلطان من

۴) دل چو دریا شودم چون گهرت در تابد

نیووم بست زیر از کدام بست در یافت می‌شود؟

شود. با اینکه از این خانه بود، باید و کشید.

- ۱) سخن عشق نشاید بر هر کس گفتن
  - ۲) باغبان در نگشوده است گلستان تو را
  - ۳) صحبت از آسایش دل در مقام عشق نیست
  - ۴) چراغ محفل تاریک نیمه‌های شب من

جامعه‌شناسی

جامعه‌شناسی (۲)

- در ارتباط با کنش، پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب چیست؟

- کدام علوم درباره کنش‌های انسان و آثار و پیامدهای آن بحث می‌کند؟

- کنش چگونه انجام می‌شود؟

- شناخت کنش بدون چه امری ممکن نیست؟

(۱) انسانی - با آگاهی و اراده انسان - فهم هدف و معنای آن

(۲) اجتماعی - مستقل از آگاهی و اراده انسان - تصمیم و اقدام انسان‌ها

(۳) انسانی - مستقل از آگاهی و اراده انسان - فهم هدف و اقدام انسان‌ها

(۴) اجتماعی - با آگاهی و اراده انسان - تصمیم انسان و معنای آن

- کدام پاسخ در رابطه با مطالب مطرح شده، به ترتیب درست است؟

- از فعالیت‌های غیرواردی انسان‌ها بحث می‌کند.

- با آن که درباره انسان بحث می‌کند، جزء علوم انسانی نیست.

- موضوع آن پدیده‌های طبیعی هستند.

(۱) علوم انسانی - روان‌شناسی - علوم تجربی

(۳) علوم انسانی - علم پزشکی - علوم طبیعی

- در رابطه با «علوم اجتماعی و علوم انسانی» کدام عبارت درست است؟

(۱) همه کنش‌های انسان‌ها، اجتماعی‌اند. علوم انسانی، کنش‌های انسانی و پیامدهای آن را مطالعه می‌کند ولی علوم اجتماعی، کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن را مطالعه می‌کند.

(۲) علوم اجتماعی به دانش‌هایی گفته می‌شود که اجتماعات انسانی و چگونگی اثرباری آن‌ها بر کنش‌ها و شیوه زندگی ما و هم‌چنین اثرپذیری آن‌ها از کنش‌ها و شیوه زندگی ما را به روش علمی مطالعه می‌کنند.

(۳) موضوع علوم اجتماعی عام‌تر از موضوع علوم انسانی است و علوم اجتماعی خود بخشی از علوم انسانی محسوب می‌شوند ولی برخی علوم انسانی در زمرة علوم اجتماعی نیستند.

(۴) برخی موضوع علوم انسانی و علوم اجتماعی را همان امور انسانی و یکسان می‌دانند ولی روش آن دو را متفاوت می‌دانند. این دسته، روش علوم انسانی را همان روش علوم تجربی و روش علوم اجتماعی را روش‌های غیرتجربی می‌دانند.

- به ترتیب هر یک از علوم زیر مربوط به کدام قسمت در جدول است؟

علوم			
علوم انسانی	علوم اجتماعی	علوم طبیعی	علوم اجتماعی
(الف)	(الف)	(ب)	(ج)
۴) ج - ب - ج	۳) الف - ب - ج	۲) ج - الف - ب	۱) ب - ج - الف

- هر یک از موارد زیر به ترتیب با کدام علوم ارتباط دارند؟

- شناسایی قوانین طبیعت

- مطالعه قوانین مربوط به کنش‌های آدمیان

- شناسایی قوانین کلی موجودات

(۱) تجربی - انسانی - طبیعی   (۲) انسانی - اجتماعی - تجربی   (۳) طبیعی - اجتماعی - فلسفه   (۴) متافیزیک - انسانی - فلسفه

- کدام عبارت‌های زیر درست می‌باشند؟

الف) موضوع فلسفه اصل وجود است: یعنی به موجودی خاص مانند موجودات طبیعی و انسانی و اجتماعی می‌پردازد.

ب) قوانین کلی موجودات شامل همه موجودات می‌شود و مخصوصاً موجودات طبیعی یا انسانی و اجتماعی نیست.

ج) فلسفه دانشی مستقل است: یعنی هم جزء علوم طبیعی و هم جزء علوم انسانی و اجتماعی است.

د) قانون علیت بیان می‌کند که هو پدیده طبیعی، انسانی و اجتماعی علتی دارد و خود به خود، اتفاقی در جهان رخ نمی‌دهد.

ه) فلسفه یا متافیزیک از نظر موضوعی با علوم انسانی و اجتماعی تفاوت دارد ولی موضوع آن با علوم طبیعی و تجربی یکسان است.

(۱) ج - ه   (۲) ج - د   (۳) الف - ب   (۴) ب - د

- ۷۷- هر یک از عبارت‌های زیر به ترتیب با کدام موارد ارتباط دارد؟
 - ابزار بهره‌مندی انسان از طبیعت
 - علت پیچیده‌تر بودن پیش‌بینی در علوم اجتماعی نسبت به علوم طبیعی
 - چگونگی توضیح تأثیر اجتماعات بر زندگی ما توسط دانشمندان علوم اجتماعی
 ۱) علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن - آگاهانه بودن کنش‌های اجتماعی - کشف قواعد جهان اجتماعی
 ۲) ساخت طبیعت و قوانین آن - غلبه انسان بر محدودیت‌های طبیعی - جلوگیری از آسیب‌های اجتماعی
 ۳) علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن - بهره‌مندی همیشگی انسان از طبیعت - کشف نظم جهان اجتماعی
 ۴) شناخت طبیعت و قوانین آن - ارادی بودن کنش‌های اجتماعی - جلوگیری از تاهمجاری‌های اجتماعی
- ۷۸- به ترتیب علوم طبیعی را «به دلیل این‌که ابزار رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعی است» و علوم انسانی را «به دلیل این‌که به فهم معانی کنش‌های انسان می‌پردازد» و «به دلیل این‌که به انتقاد از کنش‌های ناپسند آدمیان می‌پردازد» چه می‌نامند؟
 ۱) ابزاری - انتقادی - تفہمی ۲) انتقادی - تفہمی - ابزاری ۳) انتقادی - ابزاری - تفہمی
 ۷۹- کدام گزینه در رابطه با «فواید علوم اجتماعی» درست نیست و در رابطه با «فواید علوم اجتماعی» درست است؟
 ۱) پیش‌بینی حوادث طبیعی برای پیشگیری و تسلط بر طبیعت - شناخت و فهم معانی کنش‌های آدمیان و پیامدهای آن
 ۲) شناسایی عواملی که بر زندگی انسان و کنش‌های او تأثیر دارند - رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعت
 ۳) شناخت طبیعت و قوانین آن - رها کردن و آزادسازی انسان‌ها از ظلم‌ها و اسارت‌هایی که در اثر کنش‌های انسان‌ها پدید می‌آید.
 ۴) نشان دادن شیوه صحیح استفاده از علوم طبیعی و دانش‌های ابزاری - پیش‌بینی کنش‌های و پیامدهای آن‌ها برای پیشگیری
 ۵) کدام گزینه به ترتیب درستی (ص) یا نادرستی (غ) عبارت‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟
 ۶) الف) کنش‌های اجتماعی، ابعاد و انواع مختلفی دارند که برای بررسی و مطالعه این ابعاد و بعداً، دانش‌های مختلفی به وجود آمده است.
 ۷) ب) در جامعه‌شناسی براساس دوری و نزدیکی به علوم انسانی، رویکردهای مختلفی شکل گرفته است.
 ۸) ج) علوم اجتماعی از شاخه‌های جامعه‌شناسی است و برخی جامعه‌شناسان، جامعه‌شناسی را علم شناخت کنش اجتماعی و بعضی آن را علم شناخت ساختار اجتماعی دانسته‌اند.
- ۹) د) جامعه‌شناسی خرد، کنش اجتماعی و جامعه‌شناسی کلان، ساختار اجتماعی را بررسی می‌کند و جامعه‌شناسی خرد و کلان نیازمند به هم و مکمل یک‌دیگرند.
- ۱۰) ص - غ - ص ۱۱) ص - غ - ص ۱۲) ص - غ - ص ۱۳) ص - غ - ص ۱۴) غ - غ - ص

جامعه‌شناسی (۱)

- ۸۱- کدام مورد دیدگاه کسانی است که نگاه خطی به تاریخ بشر دارند؟
 ۱) هر جهان اجتماعی، فرهنگ و تمدن مناسب خود را به وجود می‌آورد.
 ۲) جهان‌های اجتماعی مختلف با روابط متقابلی که دارند، می‌توانند از تجربیات یکدیگر استفاده کنند.
 ۳) جوامعی که به لحظه تاریخی عقب‌مانده‌اند، باید جوامع پیشرفته را الگوی حرکت خود قرار دهند.
 ۴) فرهنگ‌ها و تمدن‌ها براساس آرمان‌ها و ارزش‌های خود، مسیرهای مختلفی را می‌پیمایند.
- ۸۲- به ترتیب کدام نوع تفاوت‌ها از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف است و کدام نوع تفاوت‌ها از نوع تفاوت‌هایی است که درون یک جهان اجتماعی پذیرفته می‌شود؟
 ۱) تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های سطحی جهان اجتماعی باشد - تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های عمیق جهان اجتماعی باشد.
 ۲) تفاوت‌هایی که به ارزش‌های کلان، آرمان‌ها و اعتقادات اصلی بازگردد - تفاوت‌هایی که به حوزه نمادها و هنجارها بازگردد.
 ۳) تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های عمیق جهان اجتماعی باشد - تفاوت‌هایی که به ارزش‌های کلان، آرمان‌ها و اعتقادات اصلی بازگردد.
 ۴) تفاوت‌هایی که به حوزه نمادها و هنجارها بازگردد - تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های سطحی جهان اجتماعی باشد.
- ۸۳- انسان در قبال فرهنگی که از طریق تربیت به او منتقل می‌شود، چگونه موجودی است و کدام عامل سبب پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف می‌شود؟
 ۱) موجودی منفعل و پذیرنده - حفظ نشدن هویت جهان‌های اجتماعی ۲) کنشگری فعل و تأثیرگذار - نداشتن شکل یکسان جهان‌های اجتماعی
 ۳) موجودی منفعل و پذیرنده - تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها ۴) کنشگری فعل و تأثیرگذار - تنوع اراده و اختیار انسان‌ها

- ۸۴- به ترتیب «پی بودن به تنوع جهان‌های اجتماعی»، «وظیفه جامعه‌شناسی در جهان غرب» و «طرح شدن انتقاد به خودداری فرهنگ غرب و تصور ساده آن از سایر فرهنگ‌ها» با مفاهیم کدام گزینه مرتبط است؟
 ۱) گشودن چشم خود بر جوامع دیگر - مطالعه جوامع ساده و ابتدایی - جامعه‌شناسان
 ۲) توجه کردن به جهانی که در آن متولد شدیم - مطالعه جوامع صنعتی و پیشرفته غربی - جامعه‌شناسان
 ۳) رجوع کردن به تاریخ گذشته خود - مطالعه جوامع صنعتی و شهری پیشرفته غربی - مردم‌شناسان
 ۴) مقایسه کردن جهان خود با جهان‌های دیگر - مطالعه جوامع ساده و ابتدایی - مردم‌شناسان

- هر یک از عبارت‌های زیر به ترتیب، به کدام یک از انواع جهان‌های اجتماعی اشاره دارد؟

- طبیعت ماده خامی در اختیار انسان است که می‌تواند به میل خود در آن دخل و تصرف کند.

- محصول اخراج بشر از فرهنگ توحیدی است.

- تصرفات انسان در طبیعت، مقید به اراده حکیمانه الهی است.

- همه ظرفیت‌ها و استعدادهای انسان را در خدمت دنیا به کار می‌گیرد.

(۱) جهان دنیوی - جهان معنوی - جهان اساطیری   (۲) جهان معنوی - جهان اساطیری - جهان توحیدی - جهان دنیوی

(۳) جهان اساطیری - جهان معنوی - جهان اساطیری   (۴) جهان توحیدی - جهان دنیوی - جهان اساطیری - جهان دنیوی

- به ترتیب هر یک از موارد زیر، با مفاهیم کدام گزینه در ارتباط است؟

- جهان غرب چهارصد سال اخیر

- ظاهر شدن فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی

- ارزیابی جهان‌های اجتماعی مختلف براساس آن

(۱) جهان اساطیری - به صورت دخل و تصرف انسان در طبیعت - فرصت‌ها و محدودیت‌های آن‌ها

(۲) غرب بعد از رنسانس - به صورت حقوق و تکالیف افراد - عقاید و هنجارهای آن

(۳) جهان متعدد - به صورت حقوق و تکالیف افراد - آرمان‌ها و ارزش‌های آن‌ها

(۴) غرب قبل از رنسانس - به صورت دخل و تصرف انسان در طبیعت - نمادها و ارزش‌های آن‌ها

- گزینه درست درباره جهان متعدد از نظر ماکس ویر، کدام است؟

(۱) رویکرد دنیوی و این‌جهانی دارد - در این جهان، انسان‌ها برای رسیدن به اهداف خود از علوم فراتجربی استفاده می‌کنند.

(۲) این جهان در جهت برخورداری از زندگی دنیوی و تسلط انسان بر این عالم گام برمی‌دارد - در جهان متعدد، جهان صرفاً از مواد و موجودات خام ساخته نشده است که در اختیار بشر باشد.

(۳) در این جهان، کنش‌هایی که اهداف دنیوی را به وسیله علوم انسانی تعقیب می‌کنند، به شدت رواج می‌یابند - با روش تجربی و فناوری حاصل از آن، قدرت پیش‌بینی و پیشگیری از حوادث طبیعی را به انسان می‌دهد.

(۴) در این جهان، عناصر مقدس و معنوی طرد می‌شوند - در این جهان، عرصه بر کنش‌های عاطفی و اخلاقی تنگ می‌شود.

- هر یک از موارد زیر، به کدام یک از ویژگی‌های جهان متعدد از نظر ماکس ویر اشاره دارد؟

الف) انسان‌ها به تدریج اسیر نظام اجتماعی پیچیده‌ای می‌شوند که همه ابعاد وجود آن‌ها را احاطه می‌کند.

ب) رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن برای تسلط بر طبیعت و جامعه را می‌گویند.

ج) امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری از بین می‌رود و داوری درباره این امور به افراد متفرق سپرده می‌شود.

(۱) غلبة کنش‌های عقلانی - بسط عقلانیت ابزاری - قفس آهنین   (۲) قفس آهنین - گسترش عقلانیت ابزاری - زوال عقلانیت ذاتی

(۳) غلبة کنش‌های عقلانی - بسط عقلانیت ابزاری - زوال عقلانیت ذاتی   (۴) قفس آهنین - گسترش عقلانیت ذاتی - زوال عقلانیت ابزاری

- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- تا چه زمانی پیامدهای یک جهان اجتماعی باقی است؟

- کدام فرهنگ به خداوندگاران و قدرت‌های فوق طبیعی قاتل است؟

- در کدام نوع جوامع از نظر دورکیم، تقسیم کار گستردۀ وجود دارد؟

- تقسیمات در نمادها و هنجارها جزو کدام تغییرات جهانی اجتماعی محسوب می‌شود؟

(۱) تا زمانی که با محدودیت‌ها و فرصت‌هایی رو به رو نشود - اساطیری - مکانیکی - سطحی

(۲) تا زمانی که از طریق مشارکت اجتماعی افراد پا بر جاست - اساطیری - ارگانیکی - سطحی

(۳) تا زمانی که با محدودیت‌ها و فرصت‌هایی رو به رو نشود - دنیوی - ارگانیکی - عمیق

(۴) تا زمانی که از طریق مشارکت اجتماعی افراد پا بر جاست - دنیوی - مکانیکی - عمیق

- کدام عبارت‌های زیر نادرست هستند؟

الف) جهان‌های اجتماعی براساس هنجارها و ارزش‌های کلان خود، متنوع‌اند.

ب) زندگی اجتماعی انسان‌ها همانند زندگی سایر موجودات زنده، متنوع است.

ج) فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی به هم وابسته‌اند و هیچ‌کدام بدون دیگری محقق نمی‌شوند.

د) رابطه دوسویه نظم و آزادی از پیامدهای الزامی هر جهان اجتماعی است.

(۱) الف - ب   (۲) الف - ج   (۳) ج - د   (۴) ج - ب

جامعه‌شناسی (۲)

۹۱- کدام یک در رابطه با «جامعة تغلب» از نظر فارابی درست است؟

(۱) در این جامعه مردم برای غلبه یافتن بر سایر ملت‌ها بایکدیگر همکاری می‌کنند - افراد جامعه تغلب دوست ندارند بر یک‌یک مردم جامعه خود نیز چیره شوند.

(۲) در جامعه تغلب، غلبه یافتن بر سایر ملت‌ها زمانی پیش می‌آید که بیشتر افراد جامعه، شیفتۀ غلبه بر اقوام و ملل دیگر باشند - هدف مردم این جامعه، خوار و مقهور کردن دیگران است.

(۳) افراد این جامعه گمان می‌کنند ملت‌های دیگر هم توanstه‌اند به موقعیتی که آن‌ها به دست آورده‌اند، برسند - آن‌ها مردم جوامع دیگر را خوار و بی‌ارزش می‌شمنند و این‌گونه اندیشه‌ها در آن‌ها حس خودخواهی را تقویت می‌کند.

(۴) مردم جامعه تغلب ناچارند از چیزی بر یکدیگر خودداری کنند، زیرا می‌دانند در یک جامعه مردم برای بقای خود، غلبه بر اقوام دیگر و جلوگیری از غلبه اقوام دیگر بر خود به هم نیازمندند - این مردم گمان می‌کنند که فقط آنان مورد رشک دیگران‌اند.

۹۲- هر یک از عبارت‌های زیر به ترتیب با کدام موارد ارتباط دارند؟

- شکل‌گیری امپراتوری و شاهنشاهی

- هضم کردن گروه مهاجم در فرهنگ خود

- تأثیر پذیرفتن امپراتوری مغول از این اقوام مغلوب

(۱) کشورگشایی - داشتن فرهنگ قوی - ایران، عثمانی و هند

(۲) حضور مستقیم سربازان پیروز - قدرت نظامی - عثمانی، چین و هند

(۳) قدرت نظامی - داشتن فرهنگ غنی - چین، هند و ایران

(۴) قدرت فرهنگی - فرهنگ قومی و قبیله‌ای - ایران، چین و عثمانی

۹۳- کدام عبارت‌های زیر نادرست هستند؟

(الف) جهان‌گشایی و امپراتوری اغلب با کشتار و خسارت‌های انسانی و فرهنگی فراوان همراه بوده است.

(ب) غلبه نظامی گرچه به حضور مستقیم مهاجمان در مناطق جغرافیایی مورد تهاجم منجر نشده است، اما همواره گسترش فرهنگی آن‌ها را به دنبال آورده است.

(ج) ایرانیان باستان فتوحاتی فراتر از مرزهای جغرافیایی شان داشتند و جهان‌گشایی‌ها به جهانی شدن فرهنگ آن‌ها منجر شد.

(د) قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد، اگر هویت فرهنگی اش را حفظ کند، با ضعیف شدن تدریجی قدرت نظامی مهاجم، می‌تواند استقلال سیاسی خود را به دست آورد.

(ه) برخی فرهنگ‌ها و جوامع، سلطه بر دیگر جوامع را ارزش اجتماعی برتر می‌دانند و در گذشته تاریخ، فرهنگ سلطه و استکبار، امپراتوری‌های بزرگی به وجود آورده است.

(۱) الف - ب - ج   (۲) د - ۵ - ۶   (۳) ب - ۵ - الف

۹۴- کدام پاسخ در رابطه با مطالب مطرح شده، به ترتیب درست است؟

- به معنای اشغال یک سرزمین خارجی، با توصل به قدرت نظامی و سیاسی است.

- با اشغال نظامی جوامع ضعیف شکل می‌گیرد.

- موقوفیت‌های استعمار در قرون پانزدهم تا نوزدهم ناشی از پیشرفت در این زمینه‌ها بود.

(۱) استثمار - امپریالیسم سیاسی - نسل‌کشی

(۲) استعمار - امپریالیسم سیاسی - اقتصاد صنعتی

(۴) سلطه - امپریالیسم سیاسی - فنون نظامی

۹۵- کدام گزینه به ترتیب، جدول زیر را کامل می‌کند؟

شکل حضور	ابزارها	انواع استعمار
استعمارگران پنهان و مجریان آشکار	(د)	نو
(ج)	(ب)	فرانو
(الف)	صنعت نظامی و اقتصادی	قدیم

(۱) هم مجریان و هم استعمارگران پنهان - رسانه - حضور آشکار - استفاده از نهادهای اقتصادی جهانی

(۲) حضور آشکار - نرم‌افزارها - استعمارگران آشکار و مجریان پنهان - فناوری ارتباطات

(۳) استعمارگران آشکار و مجریان پنهان - فناوری اطلاعات - حضور مستقیم - ترور

(۴) حضور مستقیم - فضای سایبری - هم مجریان و هم استعمارگران پنهان - کودتا

- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب چیست؟
- استعمار در کدام قرن به اوچ خود رسید؟
- استعمار اروپایی در سده هفدهم و هجدهم میلادی کدام اتفاق را رقم زد؟
- اروپاییان در هجوم به قاره آمریکا، کدام مناطق با تراکم جمعیتی بالا را از جمعیت خالی گردند؟
- ۱) قرن نوزدهم - بزرگترین نسل‌کشی تاریخ بشریت - کوه‌ها
۲) قرن هجدهم - بزرگترین نسل‌کشی تاریخ بشریت - سواحل و نزولهای
۳) قرن نوزدهم - بزرگترین نسل‌کشی تاریخ بشریت - نیکلا کارگوئه
۴) قرن هجدهم - بزرگترین بودجه داری تاریخ بشریت - هائیتی

- کدام گزینه به ترتیب ویژگی «عصر نبوی» نیست و ویژگی «عصر خلافت» است؟

- ۱) رسول خدا (ص) پیش از رحلت، نامه‌های دعوت به دین خدا را به امپراتوری‌های عثمانی و روم فرستاده بود - فرهنگ جاهلی تا فتح مکه در برابر اسلام آشکارا مقاومت کرد.

- ۲) در سال نهم هجرت، گروه‌های مختلف برای پذیرش اسلام از سراسر شبه‌جزیره به مکه آمدند - این دوران از رحلت رسول خدا (ص) آغاز و در طول خلافت اموی، عباسی و عثمانی ادامه یافت.

- ۳) رسول خدا (ص) پس از سیزده‌سال دعوت مردم به اسلام و مقاومت در برابر فشار نظام قبیله‌ای عرب جاهلی، حکومت اسلامی را تشکیل داد - قدرت در جامعه اسلامی براساس روابط قبیله‌ای و عشیره‌ای شکل گرفت.

- ۴) رسول خدا (ص) طی ده سال حکومت، موانع سیاسی پیش روی اسلام در شبه‌جزیره عربستان را از بین برد - ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای جاهلی دوباره در جامعه آشکار شد.

- به ترتیب «علت مغلوب ساختن بیشتر سیاستمداران و دولتمردان جوامع اسلامی توسط دولت‌های استعماری غربی»، «علت تبدیل استبداد ایلی و قومی به استبداد استعماری در دوران استعمار» و «علت دوری استبداد قومی از رویارویی مستقیم با فرهنگ توانمند اسلامی» چیست؟

- ۱) تکیه بر قدرت نظامی و صنعتی خویش - سازش با دولتهای غربی - رعایت ظواهر اسلامی و حفظ ظاهر دینی توسط فرهنگ اسلامی

- ۲) تکیه بر قدرت اقتصادی و فرهنگی خویش - پیوند خوردن با قدرت استعمارگران - رعایت ظواهر اسلامی و حفظ ظاهر دینی توسط فرهنگ اسلامی

- ۳) تکیه بر قدرت نظامی و صنعتی خویش - پیوند خوردن با قدرت استعمارگران - نداشتن پشتونه و پیشینه‌ای خارج از جهان اسلام

- ۴) تکیه بر قدرت اقتصادی و فرهنگی خویش - سازش با دولتهای غربی - نداشتن پشتونه و پیشینه‌ای خارج از جهان اسلام

- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- در فرهنگ اسلام، زیباترین و محبوب‌ترین مخلوق خداوند چیست؟

- در عصر نبوی، شمال غربی شبه‌جزیره عربستان، تحت نفوذ و سلطه کدام امپراتوری بود؟

- در دوران خلافت، غلبۀ کدام قدرت‌ها مانع از آن شد تا ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن به طور کامل آشکار شود؟

- ۱) قلب - روم - غزنیان و سلجوقیان

- ۲) قلب - ایران - سلجوقیان و مغولان

- ۳) عقل - ایران - سلجوقیان و خوارزمشاهیان

- ۴) عقل - روم - مغولان و عثمانی

- هر یک از عبارت‌های زیر به ترتیب مربوط به کدام مفاهیم است؟

- انقلاب طبقاتی تنها راه رهایی از چنگال نظام سرمایه‌داری

- نقطه عطف در بازگشت به فرهنگ اسلامی در جهان اسلام

- اصل قراردادن دلیستگی و تعلق به ملت، سرزمین، نژاد، قوم و زبان به وسیله مجموعه‌ای از باورها و نمادها

- ۱) مارکسیسم - انقلاب اسلامی ایران - ناسیونالیسم

- ۲) ملی‌گرایی - انقلاب اسلامی ایران - مارکسیسم

- ۳) ملی‌گرایی - هویت الهی - مارکسیسم

روان‌شناسی

- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

- شروع رشد در دوره کودکی، از زمان تشکیل نطفه است.

- روان‌شناسی رشد، فقط خصوصیات دوره کودکی را بررسی می‌کند.

- رشد جسمانی - حرکتی از زمان تولد تا نوجوانی، با سرعت و تغییرات زیادی همراه است.

- بستن دکمه لباس، توانایی‌ای است که دیرتر از توانایی‌هایی مانند دویین در کودکان شکل می‌گیرد.

- ۱) ص - ص - غ - غ
۲) غ - ص - غ - ص
۳) غ - غ - ص - ص
۴) ص - غ - غ - ص

- به ترتیب پاسخ هر یک از سوالات زیر کدام است؟

- استدلال و قضاوت به کدام حوزه رشدی مربوط است؟

- حدود سنی ایستادن مستقل چقدر است؟

- این که حسین والدینش را مجبور کند برایش ماشین بخرند، به کدام جنبه رشد اشاره دارد؟

- در ۷-۸ ماهگی رخ می‌دهد.

- ۱) هیجانی - ۱۲ تا ۱۵ ماهگی - شناختی - ترس از غریبه‌ها

- ۲) شناختی - ۱۱ تا ۱۴ ماهگی - هیجانی - ترس از غریبه‌ها

- ۳) شناختی - ۱۱ تا ۱۵ ماهگی - اجتماعی - لبخند اجتماعی - لبخند اجتماعی

۱۰۴- اگر سارا در مهد کودک در کنار دوستان خود در گوشهای از اتاق برای خودش نقاشی بکشد و سعید به دوستانش بگوید که فقط پسرها حق دارند در بازی ما وارد شوند، کدام عبارت درست است؟

(۱) سعید ۴ ساله و سارا ۱۰ ساله است.

(۲) بازی سعید از نوع موائزی و بازی سارا از نوع گروهی است.

(۳) سارا در کودکی اول و سعید در کودکی دوم قرار دارد.

(۴) بازی سارا به حوزه رشد اجتماعی و بازی سعید به حوزه رشد درک اخلاقی مربوط می‌شود.

- کدام عبارت زیر در مورد رشد درک اخلاقی در کودکی درست نیست؟

(۱) کودکان در ابتدای رشد، هیچ تصوری از کار خوب و بد ندارند.

(۲) فرآیند رشد درک اخلاقی، فرآیند ناگهانی و پیچیده است.

(۳) نیت کار اخلاقی برای کودک ۶ ساله اهمیت زیادی ندارد.

- کدام عبارت زیر در مورد رشد در دوره نوجوانی صحیح است؟

(۱) اندازه قلب (سه برابر قبل) - طرفیت شش‌ها (دو برابر قبل) - دورگه شدن صدا (ویژگی جنسی اولیه) - رشد دستگاه تولید مثل (ویژگی ثانویه)

(۲) افزایش قد و وزن (یک سال پس از رشد ناگهانی) - حجم کلی خون (کاهش) - بروز جوش صورت (ویژگی جنسی اولیه) - تخمگذاری در دخترها (ویژگی ثانویه)

(۳) تناسب بدن (به تدریج تغییر می‌کند) - اندازه بدن (کاهش می‌یابد) - رشد موی صورت (ویژگی ثانویه) - اسپرم‌سازی در پسران (ویژگی جنسی اولیه)

(۴) احساس توانمندی (افزایش دارد) - ویژگی رشد (ناگهانی بودن) - وزن و قد (افزایش) - رشد موهای زائد بدن (ویژگی ثانویه)

- به ترتیب هر یک از عبارت‌های زیر به کدام ویژگی رشد شناختی نوجوان مربوط می‌شود؟

- باعث می‌شود تا نوجوان با ضرورت‌های تکلیف مورد نظر، بهتر سازگار شود.

- باعث می‌شود تا در یک لحظه، اطلاعات بیشتری در حافظه نوجوان نگهداری شود.

- باعث می‌شود تا نوجوان کیف بادام را به کیف با ظاهر قشنگ و آراسته ترجیح دهد.

- باعث می‌شود تا نوجوان در جواب مادرش که می‌گوید «از مغازه برنج با مارک خاصی تهیه کن»، بگوید «اگر نداشت چه کنم؟»

(۱) توجه گزینشی تر - افزایش سرعت تفکر - پردازش مفهومی - فرضیه‌سازی

(۲) فراخافظه - تفکر لحظه به لحظه - پردازش مفهومی - توجه گزینشی تر

(۳) توجه گزینشی تر - تفکر لحظه به لحظه - پردازش ادراکی - فرضیه‌سازی

(۴) فراخافظه - افزایش سرعت تفکر - پردازش ادراکی - توجه گزینشی تر

- کدام گزینه زیر صحیح است؟

(۱) سحر از چهره خود ناراضی است ← ویژگی جنسی هویت

(۲) هما دوست داره در آینده مشاور شود ← ویژگی روانی هویت

(۳) فرشته، دختر بودن خود را می‌پذیرد ← ویژگی جسمی هویت

(۴) احمد مثل یک پدر از پادر کوچک‌ترش مراقبت می‌کند ← ویژگی روانی هویت

۱۰۸- اگر آقای مرادی مشاور مدرسۀ وامتین، به پدر او بگوید بهتر است در تنهایی و خلوت عیب‌ها و ضعف‌های رامتین را به او بگویید، مشاور توصیه مربوط به کدام پیامد تغییر شناختی این نوجوان را بیان کرده است؟

(۱) احساس منحصر به فرد بودن اغراق آمیز

(۲) آرمان‌گرانی و عیب‌جویی

(۳) حساسیت نسبت به انتقاد دیگران

- به ترتیب هر یک از عبارت‌های زیر به کدام حوزه رشدی مربوط می‌شود؟

- ستاره می‌تواند به راحتی سوزن نخ کند.

- ابراهیم برای موفقیت در کنکور، برنامه‌ریزی می‌کند.

- سمانه در بیشتر اوقات، آرامش خود را حفظ می‌کند.

- میترا به همنوعان خود خدمت و کمک می‌کند.

(۱) هیجانی - جسمانی - شناختی - اجتماعی

(۲) هیجانی - شناختی - جسمانی - درک اخلاقی

- به ترتیب هر یک از عبارت‌های زیر به کدام خود اشاره دارد؟

- احسان دانش آموز کلاس دوم است.

- محسن می‌خواهد یک مهندس موفق شود.

- امیر شاگرد اول کلاس است.

- فرزانه از وضعیت مالی مطلوبی برخوردار است.

- الهام می‌خواهد که در آینده شغل مستقل خود را داشته باشد.

(۱) خود آرمانی - خود آرمانی - خود آرمانی - خود آرمانی - خود آرمانی

(۲) خود واقعی - خود واقعی - خود واقعی - خود واقعی - خود آرمانی

(۳) خود واقعی - خود آرمانی - خود آرمانی - خود واقعی - خود آرمانی

تاریخ آزمون

جمعه ۱۸/۰۸/۱۴۰۳

سوالات آزمون

دفترچه شماره (۲)

دوم دوام متوسطه

پایه دوازدهم انسانی

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۱۰۰ دقیقه	تعداد سوال: ۱۰۰

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		وضعیت پاسخگویی	مدت پاسخگویی
			تا	از		
۱	زبان عربی (اختصاصی)	۲۰	۱۳۰	۱۱۱	اجباری	۲۰ دقیقه
۲	تاریخ ۳	۱۰	۱۴۰	۱۳۱	اجباری	۲۰ دقیقه
	تاریخ ۱	۱۰	۱۵۰	۱۴۱	زوج کتاب	۲۰ دقیقه
	تاریخ ۲	۱۰	۱۶۰	۱۵۱		
۳	جغرافیا ۳	۱۰	۱۷۰	۱۶۱	اجباری	۲۰ دقیقه
	جغرافیای ایران	۱۰	۱۸۰	۱۷۱	زوج کتاب	۲۰ دقیقه
	جغرافیا ۲	۱۰	۱۹۰	۱۸۱		
۴	فلسفه ۲	۱۰	۲۰۰	۱۹۱	اجباری	۳۰ دقیقه
	منطق	۱۰	۲۱۰	۲۰۱		
	فلسفه ۱	۱۰	۲۲۰	۲۱۱		
۵	اقتصاد	۱۰	۲۳۰	۲۲۱	اجباری	۱۰ دقیقه

زبان عربی (اختصاصی)

■■ عین الأنساب في الجواب للترجمة أو من أو إلى العربية أو المفهوم (١١٩ - ١١١):

١١١- ... إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلِ النَّاسِ وَلَكُنَّ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ:

١) «بِلَا شُكْ خَدَاوَنْ بِرْ مَرْدَمْ فَضْلَ دَارَدْ، اما بِسِيَارِي ازْ مَرْدَمْ شَكْرَجَارِ نِيَسِتَنْدا»

٢) «اللَّهُ حَتَّمًا دَارَى بِخَشْشِى بِرْ مَرْدَمَانِ اسْتَ، وَلِيَكَنْ أَكْثَرُ مَرْدَمْ سَيَاسِجَزَارِ نَمِيَكَنَنْدا»

٣) «خَدَا قَطْعًا بِهِ مَرْدَمْ لَطْفَ مَيْكَنَدْ، اما بِيَشْتَرِ مَرْدَمْ شَكْرَجَارِ نَمِيَكَنَنْدا»

٤) «بِيْ تَرْدِيدِ خَدَاوَنْ دَارَى بِخَشْشِى بِرْ مَرْدَمَ اسْتَ، وَلِيَ بِيَشْتَرِ مَرْدَمْ سَيَاسِجَزَارِ نَمِيَكَنَنْدا»

١١٢- «حَرَّةُ الشَّمْسِ تَحَرِّقُ الْأَبْدَانَ وَنَسْعَرُ بِالْحَرَّ الشَّدِيدِ، لَيْتَ فَصْلَ الْخَرِيفِ يَجْعِيءُ أَسْرَعَ!»:

١) حَرَّاتِ خَورِشِيدِ بِهِ بِدَنِهَا آسِيبِ مَيْزَنَدِ وَشَدِيدًا احْسَاسِ گَرْمَا مَيْكَنِيمِ، كَاشِ فَصْلِ پَايِيزِ زَوْدَتِرِ مَيْآمَدَا

٢) گَرمَائِ خَورِشِيدِ بِدَنِهَا رَا مَيْ سُوزَانَدِ وَاحْسَاسِ گَرمَائِ شَدِيدِ مَيْكَنِيمِ، اى كَاشِ فَصْلِ پَايِيزِ سَرِيعِ تِرِ بِيَادِا

٣) گَرمَائِ آفَتابِ بِدَنِهَا رَا مَيْ سُوزَانَدِ وَگَرمَائِ شَدِيدِيِ رَا احْسَاسِ مَيْكَنِيمِ، امِيدِ اسْتَ كَه سَرِيعِ تِرِ فَصْلِ پَايِيزِ بِيَادِا

٤) حَرَّاتِ آفَتابِ بِدَنِهَا رَا سُوزَانَدِ وَشَدِيدًا گَرمَا رَا حَسِ مَيْكَنِيمِ، امِيدِ كَه فَصْلِ پَايِيزِ زَوْدَتِرِ بِرْسَدَا

١١٣- «الْغَوَاصُونَ الَّذِينَ ذَهَبُوا إِلَى أَعْمَاقِ الْمَحِيطِ لِيَلًِا شَاهَدُوا مَنَاتِ الْمَصَابِيحِ الْمَلْوَنَةِ الَّتِي يَنْبَغِي ضَوْؤُهَا مِنَ الْأَسْمَاكِ الْمُضَيَّةِ»:

١) غَوَاصَانِي كَه شَبَانَهِ بِهِ اعْمَاقِ اقيانُوسِ رَفَتَنَدِ، صَدَهَا چَرَاغِ رَنْگِي رَا نُورَشَانِ ازْ مَاهِيَهَايِ نُورَانِي فَرِستَادَهِ مَيْشَدا

٢) غَوَاصَانِ كَه شَبَهَنَگَامِ بِهِ اعْمَاقِ اقيانُوسِ مَيْرَفَتَنَدِ، صَدَهَا چَرَاغِ رَنْگَارِنَگِ رَا مشَاهَدَهِ كَرَدَنَدِ كَه نُورَشَانِ رَا مَاهِيَهَايِ نُورَانِي مَيْفَرِستَادَنَدا

٣) غَوَاصَانِ كَسانَيِ اندَكَه در شَبِ بِهِ اعْمَاقِ اقيانُوسِ رَفَتَنَدِ، صَدَهَا چَرَاغِ رَنْگِي رَا دَيَدَنَدِ كَه نُورِ خَودِ رَا ازْ مَاهِيَهَايِ درَخَشَانِ درِيَافتِ مَيْكَرَدَنَدا

٤) غَوَاصَانِ اندَكَسانَيِ كَه شَبَانَهِ بِهِ اعْمَاقِ اقيانُوسِ رَفَتَهِ، صَدَهَا چَرَاغِ رَنْگِي رَا مشَاهَدَهِ كَرَدَنَدِ كَه نُورَشَانِ ازْ مَاهِيَهَايِ درَخَشَانِ فَرِستَادَهِ مَيْشَودَا

١١٤- «إِذْدَحَامُ الْمَدَنِ وَتَلْوُثُ الْهَوَاءِ يَؤْدِي إِلَى أَنْ يَقْضِيَ الْمَوَاطِنُونَ عَطَلَاتِهِمْ فِي الْمَنَاطِقِ الرَّيفِيَّةِ»:

١) شَلُوغِيِ شَهَرَهَا وَأَلَوْدَگِيِ هَوَا مَنْجَرِ مَيْ شَوَنَدِ كَه هَمُوطَنَانِ مَنَاطِقِ رَوْسَتَيَّيِ رَا بَرَايِ گَذَرَانَدِنِ تعَطِيلَاتِشَانِ تَرْجِيَحِ بَدَهَنَدَا

٢) شَلُوغِ بُودَنِ شَهَرَهَا وَأَلَوْدَگِيِ هَا باَعَثِ مَيْ شَوَنَدِ كَه هَمِيَهَنَانِ، مَنَاطِقِ كَوهِسَتَانِيِ رَا بَرَايِ گَذَرَانَدِنِ تعَطِيلَاتِ خَودِ اِنتَخَابِ كَنَنَدا

٣) شَلُوغِيِ شَهَرَهَا وَأَلَوْدَگِيِ هَا مَنْجَرِ بِهِ اينِ مَيْ شَوَنَدِ كَه هَمُوطَنَانِ درِ مَنَاطِقِ رَوْسَتَيَّيِ تعَطِيلَاتِشَانِ رَا اِسْتَراحتِ كَنَنَدا

٤) شَلُوغِ بُودَنِ شَهَرَهَا وَأَلَوْدَگِيِ هَوَا مَنْجَرِ بِهِ اينِ مَيْ شَوَنَدِ كَه هَمِشَهِريَانِ تعَطِيلَاتِشَانِ رَا درِ مَنَاطِقِ رَوْسَتَيَّيِ سَپَرِيِ كَنَنَدا

١١٥- «هَلْ يَسْتَوِيَ الَّذِي يَجَاهُدُ نَفْسَهُ الْأَمَارَةَ وَالَّذِي يَتَبَعَّجُ شَهَوَاتِهِ وَلَا يَعْتَقِدُ بِيَوْمِ الْبَعْثَ»:

١) آيا آنِ كَه باَنَفْسِ امارَهَاشِ جَهَادِ مَيْكَنَدِ وَكَسِيِ كَه ازْ شَهَوَاتِشِ پَيْرُويِ كَرَدَهِ وَبِهِ رُوزِ رَسْتَاخِيزِ اِعْتَقادِ نَدارَدِ، بِرَابِرَنَدَا

٢) آيا كَسِيِ كَه باَنَفْسِ امارَهَاشِ مَجَاهِدَهِ مَيْنَمَادِ وَكَسِيِ كَه تَابِعُ شَهَوَاتِشِ اسْتَ وَاعْتَقادِيِ بِهِ رُوزِ قِيَامَتِ نَدارَدِ، باَهِمِ بِرَابِرَنَدَا

٣) آيا كَسِيِ كَه باَنَفْسِ امارَهَاشِ جَهَادِ مَيْكَنَدِ باَكَسِيِ كَه ازْ شَهَوَاتِشِ پَيْرُويِ مَيْكَنَدِ وَهِيَجِ اِعْتَقادِيِ بِهِ رَسْتَاخِيزِ نَدارَدِ، بِرَابِرَنَدَا

٤) آيا آنِ كَه باَنَفْسِ امارَهَاشِ درِ حالِ جَهَادِ اسْتَ باَآنِ كَه ازْ شَهَوَاتِشِ تَبَعِيتِ مَيْكَنَدِ وَهِيَجِ اِعْتَقادِيِ بِهِ رُوزِ رَسْتَاخِيزِ نَدارَدِ، باَهِمِ بِرَابِرَنَدَا

١١٦- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

١) لا تَنْطِعِ الْمَسَاكِينَ مَمَا لَا نَأْكِلُ! از آنِ چَه نَمِيَ خَورِيمِ، بِهِ بِيَچَارَگَانِ خَورَاكِ نَمِيَ دَهِيمِ!

٢) لا يَحْزُنُكَ قولَ مَنْ يَنْتَظِرُ فَشْلَكَ! گَفَتَارِ كَسِيِ كَه مَنْتَظَرُ شَكَسْتَ تَوْسَتِ، نَبِيَادِ توِ رَا نَارَاحَتِ مَيْكَرَدَا

٣) النَّحَاسُ عَنْصَرٌ فِلَزِيٌّ مُوصَلُ الْكَهْرَباءِ! مَسِ، عَنْصَرٌ فَلَزِي اسْتَ كَه رَسَانَى بَرَقِ مَيْ باَشَدَا

٤) الْعَصْبُ خَيْطٌ أَبِيسُ فِي الْجَسْمِ يَجْرِي فِي الْحَسْ! رَغِ، عَضُوِي سَفِيدِ درِ بِدَنِ اسْتَ كَه حَسِ درِ آنِ جَارِي مَيْشَودَا!

١١٧- عَيْنُ الْخَطَا:

١) (كَانَهُنَّ الْيَاقُوتَ وَالْمَرْجَانَ): ايشَانِ مَانَنَدِ يَاقُوتَ وَمَرْجَانَ انَدَا

٢) قَيْتَهُ سُلْطَانِيَّةُ فِي زَنجَانِ مِنَ الْمَعَالِمِ التَّارِيْخِيَّةِ لِإِيْرَانِ! گَنْبَدِ سُلْطَانِيَّهِ درِ زَنجَانِ ازْ آثارِ تَارِيْخِيِ ايرَانِ اسْتَ!

٣) لَا نَقْدَرُ عَلَى إِحْصَاءِ كُلِّ مَنَاطِقِ الْجَذْبِ السِّيَاحِيِّ فِي بَلَادِنَا! قَادِرُ بهِ شَمَارِشِ تَامِ مَنَاطِقِ دَارَى جَاذِبَهُ گَرْدَشَگَرِي درِ كَشُورَمانِ نِيَسِتِيمِ!

٤) الْأَحْمَقُ مَنْ يَغْرِي فِي مَدِحِ الْآخَرِينَ وَذَمِّهِمْ! نَادَانِ كَسِيِ اسْتَ كَه دَسَتِ ازْ سَتَایِشِ دِيَگَرَانِ وَنَكُوهَشِ آنَانِ بَرَنَمَيِ دَارَدَا!

٦- «أَرْدَكُ: بِرَنَدَهَايِ اسْتَ كَه درِ خَشَكِيِ وَآبِ زَنْدَگِيِ مَيْكَنَدَا»؛ عَيْنُ الصَّحِيحِ:

١) الْبَوْمَهُ طَائِرٌ يَعِيشُ فِي الْبَرِّ وَالْمَاءِ

٤) الْبَوْمَهُ طَائِرٌ يَعِيشُ فِي الْبَرِّ وَالْمَاءِ

٦- «بَلْ تَرَاهُمْ خَلُقُوا مِنْ طِينَةٍ، هَلْ سُوِيَ لَحْمُ وَعَظْمٍ وَعَصْبًا! عَيْنُ الْأَقْرَبِ مِنَ الْمَفْهُومِ:

٢) (خَلْقُ الْإِنْسَانِ ضَعِيفًا!)

٤) النَّاسُ مَوْتَىٰ وَأَهْلُ الْعِلْمِ أَحْيَاءٌ

٣) لِلرَّجَالِ عَلَى الْأَفْعَالِ أَسْمَاءٌ!

■■■ إقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة التالية بما يناسب النص (١٢٤ - ١٢٥):

لقد أصبحت المطالعة حاجة من حاجات الإنسان الهمة لا يمكن الاستغناء عنها فهي بالنسبة إليه كالطعام بالنسبة للجائع وكما يتطلب جسم الإنسان الغذاء فإن عقله يحتاج بشكل دائم إلى قراءة الكتب المفيدة من أجل نموه وارتفاعه. فلا عجب أن ينتبه الجاحظ قبل قرون أهمية الكتاب فدعانا إلى طلبه والاطلاع عليه لأن أصحاب العقول مدينون إلى الكتاب بكل ما يملكون من معرفة وعلم وأدب وثقافة والإنسان في هذه الحياة يعيش تجربة خاصة تنحصر بينه وبين الآخرين إلا إذا انتقلت العواطف والتجارب إلى اللغة، عندئذ من الممكن معرفة الفروق العاطفية والعلقانية والعملية التي تفصل بين إنسان و إنسان و مجتمع و مجتمع آخر!

١٢٠- عين ما أقل ارتباط بمفهوم النص:

- (٢) ما قسم الله شيئاً أفضل من العقل لعباده
- (٤) توجد في الكتب روح كل الأزمنة الماضية!

(١) الكتب يساتين العلماء!

(٣) التجربة فوق العلم

١٢١- حسب النص يمكن أن نقول :

- (٢) التجارب تغنينا عن قراءة الكتب!
- (٤) قراءة الكتب لا تؤثر على ثقافة قوم!

(١) بمطالعة الكتب يعيش الإنسان حياة غيرها

(٣) الكتاب للإنسان أهم من الطعام لجسمه

١٢٢- عين الخطأ:

- (٢) كان الناس في قديم الزمان يحتاجون بالكتب أقل!
- (٤) العقلاء يسعون لطلب المعرفة والعلم وراء قراءة الكتب!

■■■ عين الخطأ في الإعراب والتحليل الصرفي (١٢٣ و ١٢٤):

١٢٣- «أصبحت» - المطالعة - يمكن - الطعام:

- (١) يمكن: فعل مضارع - من باب إفعال - معلوم - لازم / فاعله «الاستغناء»
- (٢) المطالعة: مفرد مؤنث - معرفة - مصدر (من المجرد الثلاثي) - معرف / اسم الفعل الناقص و مرفوع
- (٣) الطعام: مفرد مذكر (جمعه: الأطعمة) - معرف - معرفة / كالطعام: جاز و مجرور
- (٤) أصبحت: فعل مضار - مزيد ثلاثي (من باب إفعال) - للغائبة / خبره: حاجة

١٢٤- «المفيدة» - هذه - يعيش - آخر:

- (١) هذه: اسم الإشارة للبعيد - للمفرد المؤنث - مبني / مجرور بحرف الجر
- (٢) يعيش: مضارع - للمفرد الغائب - مجرد ثلاثي / خبر للمبتدأ
- (٣) المفيدة: اسم - مؤنث - معرف / صفة و مجرور
- (٤) آخر: اسم - اسم تفضيل - مذكر - نكرة / صفة

■■■ عين المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (١٣٥ - ١٢٥):

١٢٥- عين الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- (٢) بالتأكيد، إنه أحد قصور الساسانيين قبل الإسلام!
- (٤) مهدى فائز في مسابقة كرة المضرب!

(١) يسكن في الأماكن المثروكة ينام في الليل!

(٣) للغرب صوت يحذّر به بقية الحيوانات!

١٢٦- عين الصحيح عن تعين الخبر: «هو الذي يقبل التوبة عن عباده»

- (٤) الذي
- (٣) عن عباده
- (٢) التوبة
- (١) يقبل

١٢٧- عين «فن» مفعولاً:

- (٢) سيد القوم من يكون خادمهم في السفرا
- (٤) كل من يكذب يفشل في النهاية!

(١) إرحمي من في الأرض يرحمك الله!

(٣) يفوز من له برنامج محدد في الحياة!

١٢٨- «اشترينا ..... من سوق مشهد .....!» عين الصحيح للفراغين (حسب الإعراب):

- (٤) الفساتين - الكبير
- (٣) الفساتين - الكبير
- (٢) الفساتين - الكبير
- (١) الفساتين - الكبير

١٢٩- عين الصحيح عن «لا» النافية للجنس:

- (٢) لا ربياً في كتاب أنزل على الرسول (ص)!
- (٤) لا عبادة أحسن من التفكير!

(١) إن لم أنه لا المصيبة أعظم من الجهل!

(٣) لا خوف على عباد الله الصالحين!

١٣٠- «لعل ..... ترجع من سفرتها!» عين الصحيح للفراغ:

- (٤) المسافرة
  - (٣) المسافرة
  - (٢) المسافرة
  - (١) المسافرات
- Scanned with
- CS CamScanner

تاریخ

۱۳۱- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

در پی ..... حکومت صفویه رسماً منحل شد و .....

۱) سلطنت افغان‌ها بر اصفهان - دورانی از رقابت و جنگ برای به دست گرفتن قدرت در ایران آغاز شد.

۲) پذیرش شروط نادر در شورای دشت مغان - دوره‌ای از ضعف و رکود در بخش کشاورزی و تجارت به وجود آمد.

۳) حضور سران ایل‌ها و طوایف در شورای دشت مغان - سپس نادر مهیای نبرد با روسیه و عثمانی شد.

۴) خلع تهماسب دوم صفوی از سلطنت توسط نادر - نادر سلطنت را در خاندان خود موروثی کرد.

۱۳۲- کدام گزینه عبارت زیر را به نادرستی کامل نمی‌کند؟

«حکومت افشاریه ..... توسعه ..... »

۱) پس از سلطنت افغان‌ها بر اصفهان - نادر افسار تأسیس شد.

۲) پس از تأسیس زندیه - کریم‌خان زند از میان رفت.

۳) پیش از سقوط زندیه - آقامحمدخان قاجار برچیده شد.

۱۳۳- چه تعداد از گزاره‌های داده شده عبارت زیر را به نادرستی کامل نمی‌کند؟

«از جمله تحولات جهان در سده هجدهم میلادی می‌توان به ..... اشاره کرد که ..... »

الف) انقلاب باشکوه در انگلستان - در پی آن پارلمان، منشاً قدرت در این کشور شناخته شد.

ب) ضعف و انحطاط گورکانیان - در پی آن سرزمین هند رسماً بخشی از قلمرو انگلستان شد.

ج) چنگ‌های ایالت‌نشینان آمریکا با انگلستان - منجر به شکست انگلستان و استقلال آمریکا شد.

د) انقلاب صنعتی - گسترش استعمار و نارضایتی‌های اقتصادی و اجتماعی از پیامدهای داخلی آن بود.

ه) تأسیس حکومت افشاریه - به لحاظ اقتصادی، کشور را با رکود مواجه کرد.

۱) ۵ ۲) ۴ ۳) ۳ ۴) ۲

۱۳۴- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«در قرن ۱۷م در انگلستان ..... مورد جنگ و درگیری میان مجلس (پارلمان) با نظام حاکم صورت گرفت که ..... »

۱) سه - اولین جنگ، برای مدتی، نظام حکومتی این کشور را تغییر داد.

۲) دو - اولین جنگ، به پیروزی مجلس (پارلمان) انجامید.

۳) سه - آخرین جنگ، میان کرامول و چارلز یکم (پادشاه انگلستان) رخ داد.

۴) دو - پیروزی مجلس در آخرین جنگ به «انقلاب باشکوه» مشهور شد.

۱۳۵- چه تعداد از گزاره‌های داده شده، عبارت زیر را به نادرستی کامل می‌کند؟

«رقابت میان کشورهای استعمارگر اروپایی برای سلطه بر ..... »

الف) امپراتوری عثمانی، موجب ضعف و زوال عثمانی شد.

ب) هندوستان، منجر به وقوع چنگ‌های میان کشورهای اروپایی شد که با پیروزی انگلستان به پایان رسید.

ج) امپراتوری عثمانی، مانع از آن شد که طور کامل تحت سلطه یکی از آنان دریاید.

د) هندوستان، از عوامل اصلی ضعف و انحطاط گورکانیان بود.

۱) ۱ ۲) ۳ ۳) ۲ ۴) ۱

۱۳۶- مهم‌ترین ویژگی دوران صدارت حاجی میرزا آقاسی چه بود؟

۱) کاسته شدن از میزان دخالت‌های ناروای شاه و درباریان در امور کشور

۲) نشر اندیشه‌های سیاسی جدید و ترویج افکار مشروطه‌طلبی و جمهوری‌خواهی در ایران

۳) افزایش نفوذ دولت‌های روسیه و انگلستان در ایران

۴) ایجاد تغییرات گسترده در ساختار حکومت قاجار تحت تأثیر مواجهه با غرب

۱۳۷- کدام یک از صدراعظم‌های عصر ناصری، نقش مؤثری در ترغیب شاه در اخذ تمدن اروپایی داشت و چرا اقدامات او به نتیجه نرسید؟

۱) میرزا حسین خان سپهسالار - توطئه و دیسیسه مخالفان داخلی و خارجی

۲) امیرکبیر - توطئه و دیسیسه مخالفان داخلی و خارجی

۳) میرزا حسین خان سپهسالار - مخالفت‌های داخلی و تردیدهای شاه

۴) امیرکبیر - مخالفت‌های داخلی و تردیدهای شاه

۱۳۸- کدام گزینه عبارت زیر را به نادرستی کامل نمی‌کند؟

«تا پیش از انقلاب مشروطه، اگرچه که شاهان قاجار ..... اما در عمل نمی‌توانستند قدرت استبدادی خود را به کار بینند؛ زیرا ..... »

۱) هر سه قوهٔ قانون‌گذاری، اجرایی و قضایت را در انحصار خود داشتند - نفوذ سیاسی و مذهبی مراجع شیعه، قدرت آن‌ها را محدود می‌کرد.

۲) در رأس هرم قدرت قرار داشتند - دخالت قدرت‌های استعمارگر، دامنه قدرت و اختیار آن‌ها را محدود می‌کرد.

۳) دارای نفوذ اجتماعی و دینی بودند - فاقد ابزارهای لازم مانند نظام اداری کارآمد و ارتش ثابت و حرفة‌ای برای اعمال قدرت مطلقه بودند.

۴) از قدرت سیاسی و نظامی ایلات بزرگ می‌برندند - در زمینه عزل و نصب مقام‌های حکومتی و اعلام جنگ و صلح با محدودیت مواجه بودند.

- کدام گزینه به ترتیب درباره محاکم عرف و محاکم شرع در عصر قاجار صحیح است؟

(۱) به تخلفات و جرایم سیاسی و امنیتی رسیدگی می‌کردند - هزینه‌های رسیدگی بر عهده طرفین دعوا بود.

(۲) این محاکم، را قضا و مأموران حکومتی اداره می‌کردند - به دعواهای ملکی، سرقت و نزاع رسیدگی می‌کردند.

(۳) در این محاکم، روحانیون قضاوت می‌کردند - به جرایمی چون عدم پرداخت مالیات، در این محاکم رسیدگی می‌شد.

(۴) دعاوی مدنی را حل و فصل می‌کردند - قضاط این محاکم از مقام‌های حکومتی حقوقی می‌گرفتند.

- با توجه به «تاریخچه ارتش و تشکیلات نظامی در دوره قاجار» چه تعداد از عبارت‌های زیر صحیح است؟

(الف) آقامحمدخان قاجار با استفاده از ارتش ایلیاتی، قدرت را به دست گرفت.

(ب) ارتش ایلیاتی قاجار که به ندرت از توپخانه استفاده می‌کرد، در جنگ با ارتش روسیه، ناکارآمدی خود را نشان داد.

(ج) اولین تلاش‌ها برای تجدید سازمان و تجهیز ارتش ایران به سلاح‌های مدرن، در زمان فتحعلی شاه قاجار صورت گرفت.

(د) امیرکبیر، صدراعظم باکفایت عهد ناصری، با جدیت تمام برای تشکیل ارتش حرفه‌ای و دائم اقداماتی انجام داد.

(ه) نخستین ارتش منسجم و منظم در زمان ناصرالدین شاه تأسیس شد.

(و) از زمان ناصرالدین شاه تا اوخر حکومت قاجار، تشکیلات منسجم نظامی قاجاریه، تحت فرماندهی افسران روسی فعالیت می‌کرد.

۳ (۴) ۴ (۳) ۵ (۲) ۶ (۱)

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (تاریخ ۱)، شماره ۱۴۱ تا ۱۵۰ و زوج درس ۲ (تاریخ ۲)، شماره ۱۵۱ تا ۱۶۰

فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

تاریخ (۱) (سوالات ۱۴۱ تا ۱۵۰)

- با توجه به پیشینه پژوهش در تاریخ ایران باستان، چه تعداد از عبارت‌های زیر صحیح است؟

(الف) ایرانیان تا دو قرن پیش و تا قبل از رمزگشایی خط میخی و آغاز کاوش‌های باستان‌شناسی، آگاهی و درک محدودی از تاریخ و تمدن باستانی خود داشتند.

(ب) تا آن زمان، مورخان ایرانی بر پایه ترجمه خدای نامه‌های متعلق به دوره ساسانی و نیز داستان‌های شاهنامه فردوسی، تاریخ ایران در عهد باستان را می‌نوشتند.

(ج) این مورخان، تاریخ عصر باستان را به سه دوره تقسیم می‌کردند.

(د) عموم مورخان تا دویست سال پیش، در میان سلسله‌های حکومتی ایران باستان، تنها از تاریخ ساسانیان اطلاع و شناخت نسبتاً در خور توجهی داشتند و شاهان اشکانی را نیز تا حدودی می‌شناختند.

(ه) هم‌زمان با دوره صفویه، نویسنده‌گان و محققان اروپایی به واسطه نوشه‌های هرودت و سایر مورخان یونانی و رومی عهد باستان، اخبار و آگاهی قابل توجهی درباره سلسله‌ها و شاهان ایرانی عهد باستان در اختیار داشتند.

۲ (۴) ۳ (۳) ۴ (۲) ۵ (۱)

- چه تعداد از گزاره‌های داده شده، عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«در پی ..... علاقه اروپاییان به فعالیت‌های باستان‌شناسی در ایران بیشتر شد و ..... »

(الف) مطالعه نوشه‌های هرودت و تاریخ‌نویسان رومی - جهانگردان اقدم به تهییه گزارش و تصویر از آثار باستانی به خصوص در فارس کودند.

(ب) مسافرت جهانگردان خارجی به ایران - کاوش‌های باستان‌شناسی از انحصار فرانسویان خارج شد.

(ج) گسترش روابط سیاسی و اقتصادی ایران و اروپا در عصر قاجاریه - افراد زیادی به عنوان سفير، جهانگرد و بازرگان به کشور ما آمدند.

(د) خوانده شدن خط میخی در زمان محمد شاه - دولت فرانسه اجازه حفاری و سپس امتیاز انحصاری کاوش‌های باستانی را در سراسر ایران به دست آورد.

۱ (۴) ۲ (۳) ۳ (۲) ۴ (۱)

- منبع مطالعاتی در هر یک از عبارت‌های زیر به ترتیب از چه نوعی بوده است؟

(الف) قدامت حضور انسان در سرزمین ایران به حدود یک میلیون سال می‌رسد.

(ب) شاهان آشوري در قرن ۹ ق.م با مادی‌ها برخورد داشته‌اند.

(ج) جنگ ماراتن در زمان داریوش اول هخامنشی میان سپاه ایران و آتن صورت گرفت.

(۱) اصلی و غیرنوشتاری - دست اول و غیرایرانی - اصلی و مکتب

(۲) دست دوم و مکتب - اصلی و ایرانی - اصلی و غیرنوشتاری

(۳) اصلی و غیرنوشتاری - دست اول و غیرمکتب - دست دوم و غیرایرانی

(۴) دست دوم و غیرایرانی - دست اول و غیرنوشتاری - دست دوم و مکتب

- با توجه به تاریخ ایران پیش از تاریخ، درستی (ص) یا نادرستی (غ) عبارت‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

(الف) اولین سکونتگاه‌ها و روستاهای نخست در غرب و سپس در دیگر مناطق ایران پدید آمد.

(ب) مردم ایران پیش از اختراع چرخ سفالگری نیز در ساخت ظروف و ابزار سفالی، پیشرفت قابل توجهی داشتند.

(ج) براساس یافته‌های باستان‌شناسی می‌توان گفت پیش از پیدایش نخستین شهرها در فلات ایران، مردم ایران در زمینه صنایع و هنرهای گوناگونی مانند ساخت اشیای مسی به موفقیت‌های چشمگیری دست یافته بودند.

۴ (۴) غ - غ - غ - ص - ص - ۳ (۳) ص - غ - غ - غ - غ - ۲ (۲) ص - ص - ۱ (۱)

- ۱۴۵ - چه تعداد از گزاره‌های داده شده، عبارت زیر را به نادرستی کامل نمی‌کند؟
 «حکومت اسلام ..... ماد .....»
- الف) برخلاف - مربوط به دوره قبیل از ورود آریایی‌ها به فلات ایران است.
 ب) همچون - در واکنش به حملات همسایگان بین‌النهرینی تشکیل شد.
 ج) همچون - با بابلی‌ها رابطه سیاسی داشت.
 د) برخلاف - توسط آشوری‌ها از میان رفت.
- ۱) ۲) ۳) ۴)
- ۱۴۶ - کدام گزینه درباره اعتقادات دینی ایلامی‌ها نادرست است؟
- ۱) به عقیده مردم ایلام قدیم، خدایان دارای نیروی ماوراء طبیعی بودند که آنان را بر هر کاری توانا می‌کرد.
 ۲) اینشوشیناک، خدای بزرگ سرزمین ایلام بود و معبد چغازنبیل ستایشگاه آن محسوب می‌شد.
 ۳) الهه‌های مادر نیز بسیار مقدس بودند و اسلامی‌ها، آن‌ها را به عنوان مادر خدایان می‌برستیدند.
 ۴) در ایلام، کاهنان آداب و تشریفات دینی را زیر نظر کاهن بزرگ به جا می‌آورده‌اند.
- ۱۴۷ - نخستین بار از زمان چه کسی، بخش‌های وسیعی از آسیای صغیر ضمیمه حکومت ایران شد و کدام عبارت درباره این شخص نادرست است؟
- ۱) هووخشتر - سومین پادشاه مادی بود.
 ۲) هووخشتر - دوران طولانی سلطنت خود را صرف خوش‌گذرانی و گردآوری ثروت کرد.
 ۳) کورش - با جلب حمایت بزرگان مادی، آستیاگ را از میان برداشت.
 ۴) کورش - پس از مرگ مشکوک او، داریوش یکم از شاخه دیگر خاندان هخامنشی بر تخت شاهی نشست.
- ۱۴۸ - وجه تمایز «لوح‌های گلی کشف شده از تخت جمشید» و «منشور کورش» به عنوان منابع مطالعاتی درباره تاریخ هخامنشیان چیست؟
- ۱) میزان اعتبار آن‌ها
 ۲) زبان و محتوای آن‌ها
 ۳) میزان اهمیت آن‌ها
 ۴) داخلی یا خارجی بودن آن‌ها
- ۱۴۹ - با توجه به تاریخ هخامنشیان، کدام عبارت‌ها مربوط به تحولات سال‌های ۴۰۴ تا ۳۵۸ ق.م. است؟
- الف) خروج مصر از سیطره هخامنشیان
 ب) شورش کورش کوچک در آسیای صغیر
 ج) قتل تعداد زیادی از افراد خاندان سلطنتی
 د) تسخیر پایتخت‌های هخامنشی توسط اسکندر مقدونی
- ۱) الف - ج
 ۲) ج - د
- ۱۵۰ - چه تعداد از عبارت‌های زیر درباره «کتبیه بیستون» صحیح است؟
- الف) به شرح وقایع دوران آغازین فرمانروایی داریوش بزرگ اختصاص دارد.
 ب) نشان از توجه ایرانیان به ثبت و ضبط وقایع تاریخی دارد.
 ج) از مهم‌ترین منابع نوشتاری ایرانی دوره هخامنشیان است.
- ۱) ب
 ۲) د
 ۳) ب
 ۴) ب - د
- ۱) برای بررسی چگونگی سرکوب شورش گوماته مُغ و دیگر شورشیان و مدعیان قدرت پس از مرگ دومین فرمانروای هخامنشی می‌توان به آن استناد کرد.
 ۲) یک افسر انگلیسی به نام سر هنری راولینسون موفق به ترجمه آن شد.
- ۱) ۲) ۳) ۴) ۵)
- تاریخ (۲) (سوالات ۱۵۱ تا ۱۶۰)**
- ۱۵۱ - در سیر تاریخ عباسیان، ترتیب وقوع حوادث زیر در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟
- الف) دوران فرمانروایی برمکیان
 ب) تغییر رنگ لباس و پرچم عباسیان از سیاه به سبز
 ج) قتل ابن مقفع متفکر ایرانی
- ۱) «الف» پیش از «ج» و پیش از «ب»
 ۲) «ب» پیش از «الف» و پیش از «ج»
 ۳) «ب» پیش از «ج» و پیش از «الف»
- ۱۵۲ - چه تعداد از عبارت‌های زیر درباره تاریخ خلافت عباسیان در فاصله سال‌های ۲۲۲ تا ۲۲۲ قمری صحیح است؟
- الف) تشکیلات اداری منظم و منسجمی با اقتباس از نظام دیوانی عهد ساسانیان شکل گرفت.
 ب) برای مدتی مرکز خلافت از غرب به شرق قلمرو عباسیان منتقل شد.
 ج) فعالیت‌های علمی و فکری مسلمانان به نحو چشمگیری افزایش یافت.
- ۱) نخستین حکومت نیمه‌مستقل ایرانی تأسیس شد.
 ۲) به موازات بیت‌الحکم، مرکز علمی بزرگ دیگری در قاهره شکل گرفت.
- ۱) ۲) ۳) ۴) ۵)

زوج درس ۲

۱۵۳ - در دوره عباسی، کدام گروه از عوامل ذکر شده، موجب گسترش علوم عقلی به خصوص علم کلام در میان مسلمانان شد؟
 الف) خروج مسلمانان از شبیه جزیره عربستان و فتح سرزمین های دیگر و آشنا بی مسلمانان با علوم و دستاوردهای تمدنی مردمان سرزمین های فتح شده

ب) حضور پیروان ادیان دیگر از جمله یهودیان، مسیحیان و زرتشیان در کنار مسلمانان و لزوم دفاع از باورهای دینی خود در برابر عقاید غیراسلامی
 ج) حمایت مادی و معنوی بخی خلفا، وزرا و دیگر مقامات حکومتی از عالمان و فعالیت های آنان
 د) شکل گیری فرقه ها و مذاهب مختلف اسلامی و بروز اختلافات دینی در میان مسلمانان

(۱) الف - ب (۲) ب - ج (۳) ب - ۵ (۴) ج - ۵

۱۵۴ - چه تعداد از عبارت های زیر درباره مواضع دولت عباسیان و فاطمیان مصر، علیه یکدیگر صحیح است؟
 الف) فاطمیان، خلافت را حق خود می دانستند و با تسلط بر شام و یمن، حکومت عباسیان را به شدت مورد تهدید قرار داده بودند.
 ب) عباسیان می کوشیدند تا با استفاده از توان نظامی غزویان، با خلافت فاطمیان مقابله کنند.
 ج) عباسی ها با فرستادن مبلغان اسماعیلی خود به عراق و حجاز، خشم و وحشت خلفای فاطمی را برانگیخته بودند.
 د) عباسی ها به ترفند های گوناگونی متولی شدند که نشان دهنند نسب خلفای فاطمی، جعلی است و آنان از نسل علی (ع) و فاطمه (س) نیستند.

(۱) ۲ (۲) ۴ (۳) ۱ (۴) ۳

۱۵۵ - با توجه به رابطه «علت ← معلول» کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) همکاری بخی دهقانان و قبایل عرب ساکن سواد با مسلمانان ← شکست رستم فرخزاد در نبرد قادسیه
 ۲) مهاجرت گسترده قبایل عرب به ایران در قرن اول هجری ← تحکیم سلطه مسلمانان بر ایران
 ۳) تداوم سلطه اعراب و بخی اقدامات خلفای عباسی از قبیل قتل ابو مسلم ← برانگیخته شدن خشم و نارضایتی مردم و بروز قیام های مردمی بر ضد عباسیان
 ۴) بهبود موقعیت سیاسی و اجتماعی ایرانیان در عصر خلافت عباسی ← شتاب گرفتن گرایش به اسلام در ایران

۱۵۶ - چه تعداد از عبارت های زیر درباره «گروه اجتماعی ای که سلسله های طاهریان و سامانیان از میان آن ها به قدرت رسیده بودند» صحیح است?
 الف) در پیروزی مسلمانان در سال ۱۴ قمری تأثیرگذار بودند.

ب) در عصر خلفای نخستین، برای محاسبه و دریافت مالیات ها در سرزمین های فتح شده از آن ها استفاده می شد.
 ج) در دوره اموی، حکومت بخی از شهرها و اداره بخشی از مناطق قلمرو اسلامی به آن ها واگذار می شد.
 د) نقش مهمی در حفظ و انتقال فرهنگ ایرانی از دوره باستان به دوره اسلامی ایفا کردند.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۴ (۴) ۲

۱۵۷ - درستی (ص) یا نادرستی (غ) عبارت های زیر در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟ (به ترتیب)

- الف) علویان طبرستان پیش از فاطمیان مصر، در مواجهه با عباسیان، مدعی خلافت شدند.
 ب) مرداویح همچون یعقوب لیث صفاری در لشکرکشی به بغداد ناموفق عمل کرد.
 ج) امیر اسماعیل سامانی برخلاف طاهر بن حسین با فرمان خلیفه به حکومت رسید.

(۱) غ - غ - ص (۲) ص - غ - غ (۳) غ - ص - غ (۴) ص - غ - غ

۱۵۸ - چه تعداد از عبارت های زیر درباره وضعیت زبان فارسی در دوره سامانی صحیح است?

الف) زبان فارسی به عنوان زبان علم و دین در کنار زبان عربی قرار گرفت.
 ب) در این دوره، چندین اثر علمی از جمله تاریخ طبری، ترجمه و تلخیص شد.
 ج) نخستین کتاب جغرافیایی به زبان فارسی با عنوان حدود العالم من المشرق الى المغرب نگارش یافت.
 د) در این دوره، رودکی، پدر شعر فارسی مورد حمایت دربار سامانی بود و حکیم ابوالقاسم فردوسی نیز سرودن شاهنامه را به پایان رساند.

(۱) ۴ (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) ۳

۱۵۹ - با توجه به اطلاعات کتاب درسی، کدام عبارت ها مربوط به دستاوردهای علمی و فکری ایرانیان در اوخر سده سوم هجری است؟

- الف) کشف الکل و جوهر گوگرد (اسید سولفوریک)
 ب) ابداع ابزارها و روش های اندازه گیری فاصله میان شهرها
 ج) تألیف کتاب شفا به عنوان یکی از بزرگ ترین دائرة المعارف های علمی
 د) پایه گذاری فلسفه مشایی از طریق تلفیق جهان بینی اسلام و فلسفه اسلامی

(۱) الف - ۵ (۲) ب - ج (۳) الف - ب (۴) ج - ۵

۱۶۰ - مهم ترین پیامد سیاسی ظهور حکومت های ایرانی چه بود؟

- ۱) برقراری آرامش نسبی بر جامعه و کاهش آشوب ها
 ۲) رشد صنعت و تجارت و گسترش شهرنشینی
 ۳) زوال تدریجی سلطه سیاسی و نظامی خلفای عباسی بر ایران

جغرافیا

- ۱۶۱- چه تعداد از عبارت‌های زیر درباره «مگالاپلیس‌ها» صحیح است؟
- (الف) گاهی در امتداد مسیرهای ارتباطی و حمل و نقل پدید می‌آیند.
  - (ب) ممکن است بیش از ۵۰ میلیون نفر جمعیت داشته باشند.
  - (ج) اشکال مختلفی دارند.
  - (د) برخی، آن‌ها را منطقه ابرشهری نامیده‌اند.
- ۱ (۴)   ۲ (۳)   ۳ (۲)   ۴ (۱)
- ۱۶۲- با توجه به تعریف مادرشهر و تغییرات جمعیتی شهرهای ایران قبل و بعد از انقلاب اسلامی، چه تعداد از عبارت‌ها درباره شهر «مشهد» صحیح است؟
- (الف) دومین شهر پرجمعیت ایران است.
  - (ب) به عنوان مهم‌ترین شهر یک ناحیه سیاسی، بر سایر سکونتگاه‌های آن ناحیه برتری دارد.
  - (ج) پس از پیروزی انقلاب اسلامی، به عنوان کلان شهر شناخته شد.
  - (د) در اطراف آن، انواع جومهوهای شکل گرفته است.
- ۱ (۴)   ۲ (۳)   ۳ (۲)   ۴ (۱)
- ۱۶۳- با توجه به رابطه «علت ← معلول» چه تعداد از عبارت‌های زیر نادرست است؟
- (الف) تغییر الگوی مکانی شهرهای میلیونی ← رشد شهرهای میلیونی در آمریکای لاتین و آفریقا
  - (ب) افزایش جمعیت مادرشهرها ← پیدایش مگالاپلیس‌ها
  - (ج) تمرکز مؤسسات مالی و پولی در کلان شهرها ← حوزه نفوذ گسترده جهان شهرها در سطح جهان
  - (د) افزایش سرعت و روند شهرنشینی در ایران ← عدم موفقیت اصلاحات اوضی در ایران
- ۱ (۴)   ۲ (۳)   ۳ (۲)   ۴ (۱)
- ۱۶۴- با توجه به عبارت‌های داده شده و علل و روند کاهش روستانشینی و افزایش شهرنشینی در کشورهای توسعه‌یافته اروپایی و کشورهای آسیایی و آمریکای لاتین، کدام گزینه صحیح است؟
- (الف) ادغام روستاها در بافت شهری
  - (ب) مهاجرت روستاییان به شهرها
  - (ج) مهاجرت تدریجی و همگام با تحولات صنعتی شدن
  - (د) مشکل مسکن و پدیده حاشیه‌نشینی
- ۱ (۷)   ۲ (۶)   ۳ (۵)   ۴ (۴)
- ۱۶۵- در تعریف مفاهیم زیر، کدام عبارت‌ها نادرست است؟
- (الف) شهر هوشمند ← شهری که در آن نیازهای اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی ساکنان به طور مناسب و عادلانه برطرف می‌شود بدون آن که منافع نسل‌های آینده به خطر بیفتد.
  - (ب) وندالیسم شهری ← یکی از گونه‌های انحرافات فرهنگی در شهرها و به صورت خسارت وارد آوردن به اموال عمومی، بنها و آثار فرهنگی است.
  - (ج) شهرگرایی ← روندی اقتصادی-اجتماعی که طی آن شیوه‌های زندگی، رفتار و عملکردها، ارزش‌ها و مظاهر شهری در روستاها و بین روستانشینان رواج می‌یابد.
  - (د) مبلمان شهری ← مجموعه وسیعی از وسائل، نمادها و عناصری که مورد استفاده عموم ساکنان شهرها قرار می‌گیرد.
- ۱ (۴)   ۲ (۳)   ۳ (۲)   ۴ (۱)
- ۱۶۶- چه تعداد از عبارت‌های زیر درباره مشکل مسکن و راهکارهای مواجهه با آن در شهرها صحیح است؟
- (الف) در شهرهایی که با تمرکز زیاد جمعیت یا مهاجرت گسترده رو به رو هستند، مسکن کافی و مناسب وجود ندارد.
  - (ب) عدم رعایت عدالت اجتماعی در توزیع درآمدها و بی‌توجهی حکومت‌ها به حمایت‌های تأمین اجتماعی، از مواردی است که فقیران شهری را با بحران خرید یا اجاره مسکن مناسب رو به رو ساخته است.
  - (ج) حاشیه‌نشینی و زاغه‌نشینی به عنوان جلوه‌هایی از پدیده اسکان غیرقانونی در نتیجه مشکل مسکن در نقاط مختلف شهرها شکل می‌گیرد.
  - (د) در برخی کشورها، حکومت مرکزی یا حکمرانی محلی برای تأمین مسکن گروههای فقیر شهری و مهاجران، طرح‌های ساخت مسکن ارزان قیمت را به اجرا درمی‌آورد.
- ۱ (۴)   ۲ (۳)   ۳ (۲)   ۴ (۱)

- ۱۶۷- جه تعداد از گزاره های داده شده، عبارت زیر را به نادرستی کامل نمی کند؟
«برای مقابله با آسیب های اجتماعی در شهرها و تأمین امنیت .....»
- (الف) نصب دوربین های مدارسیسته در نقاط مختلف شهر و بازسازی محله های فرسوده می تواند مفید باشد.
(ب) باید علل و ریشه های آسیب ها مانند فقر و بیکاری شناسایی شود و از بین برود.
(ج) آموزش عمومی و برگزاری کارگاه های آموزشی برای شهروندان اهمیت دارد.
(د) ساماندهی فضاهای شهری و استفاده از حسگرها برای روشنایی عابر، مفید است.

۱) ۴ ۲) ۳ ۳) ۲ ۴) ۱

- ۱۶۸- کدام عامل محیطی، در بروز مشکل اشتغال در شهرها تأثیرگذار است و از جمله راهکارهایی که در برخی از شهرها برای مقابله با این عامل به کار گرفته می شود، چیست؟

- (۱) رشد بخش غیررسمی یا غیرقانونی اشتغال - حمایت از کارآفرینان
(۲) عدم مهارت و تخصص جمعیت مهاجر روستایی به شهرها - ایجاد غرفه هایی با اجاره ارزان برای فروشنده گان دوره گرد
(۳) کمبود و محدودیت فرصت های شغلی در شهرها - توسعه امکانات گردشگری برای جذب گردشگر و ایجاد شغل
(۴) افزایش طبیعی جمعیت شهرها - سر و سامان دادن به مشاغل بخش غیررسمی
- ۱۶۹- در مطالعات و برنامه ریزی های شهری، کدام عبارت ها مرتبط با مفهوم «نابرابری فضایی» است؟
- (الف) وقتی مهاجران فقیر به شهرها وارد می شوند، با توجه به گران بودن قیمت زمین و خانه در شهر، به طور غیرقانونی مسکن هایی در اطراف شهر می سازند.
(ب) در نواحی حاشیه نشین، میزان جرائم و انحرافات اجتماعی زیاد است.
(ج) در بیشتر شهرها، امکانات و خدمات شهری به طور متوازن توزیع نشده است.
(د) بین مناطق برخوردار و مرتفه و مناطق محروم، تفاوت های چشمگیری از نظر فضای جغرافیایی مشاهده می شود.

۱) الف - ب ۲) ج - د ۳) ب - ج ۴) الف - ب

- ۱۷۰- در مدیریت صحیح و کارآمد شهری، به ترتیب، «طراحی خط بساوایی - سامانه جمع آوری زباله - گردش آزاد اطلاعات - احداث موزه» با کدام نیازها و مسائل شهری مرتبط است؟

- (۱) مبلغان شهری - محیط زیست شهری - هوشمندسازی شهر - مبلغان شهری
(۲) مبلغان شهری - تجهیزات و خدمات عمومی - هوشمندسازی شهر - تجهیزات و خدمات عمومی
(۳) زیباسازی شهری - محیط زیست شهری - امنیت شهری - تجهیزات و خدمات عمومی
(۴) زیباسازی شهری - تجهیزات و خدمات عمومی - امنیت شهری - مبلغان شهری

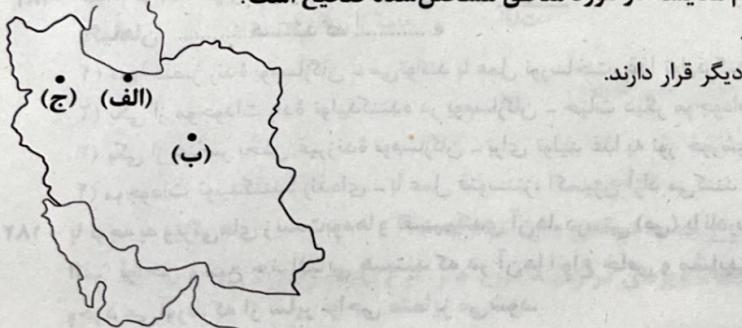
توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (جغرافیای ایران، شماره ۱۷۱ تا ۱۸۰) و زوج درس ۲ (جغرافیا (۲)، شماره ۱۸۱ تا ۱۹۰) فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

جغرافیای ایران (سؤالات ۱۷۱ تا ۱۸۰)

- ۱۷۱- کدام گزینه عبارت زیر را به نادرستی کامل نمی کند؟

- «در ایران، در عرض های جغرافیایی ..... زاویه تابش خورشید ..... و در نتیجه: .....»
- (۱) بالاتر - عمودتر - بارندگی کمتر است.
(۲) پایین تر - عمودتر - هوا گرمتر است.
(۳) بالاتر - مایل تر - رطوبت هوا بیشتر است.
(۴) پایین تر - مایل تر - فشار هوا کمتر است.

- ۱۷۲- با توجه به انواع آب و هواهای اصلی آن ها، کدام مقایسه در مورد مناطق مشخص شده صحیح است؟

- ۱) میانگین دمای سالیانه در منطقه «الف» برخلاف «ج» بالا است.

۲) مناطق «الف» و «ب» از نظر پوشش گیاهی در نقطه مقابل یکدیگر قرار دارند.

۳) در منطقه «ب» همچون «ج» اختلاف شدید دما وجود دارد.

۴) فشار هوا در منطقه «ج» برخلاف «الف» زیاد است.

- ۱۷۳- با توجه به انواع توده های هوایی که در طول سال وارد کشورمان می شوند، عبارت های زیر را به درستی کامل می کند؟

- (الف) توده هواي ..... در دوره ..... سال، رطوبت دریای سرخ را به کشور ما می آورد.
(ب) این توده هوا، در دوره گرم از ..... به ایران نفوذ کرده و موجب بارش در ..... کشور می شود.
(۱) الف: مريطوب غربی - سرد ب: عربستان - نواحی داخلی
(۲) الف: گرم و خشک - گرم ب: اقیانوس اطلس - غرب
(۳) الف: سودانی - سرد ب: اقیانوس هند - جنوب شرق
(۴) الف: موسمی - گرم ب: سبیری - سواحل شمالی

۱۷۴ - کارشناسان، اقلیم کشورمان را با توجه به کدام عناصر آب و هوایی، به چهار ناحیه مختلف تقسیم‌بندی کرده‌اند؟

(۱) دما، رطوبت و زاوية تابش خورشید

(۲) میانگین سالانه دما، رطوبت و فشار هوایی

(۳) میانگین سالانه بارش، دما و رطوبت هوایی

(۴) میزان بارندگی، زاویه تابش خورشید و فشار هوایی

۱۷۵ - درستی (ص) یا نادرستی (غ) عبارت‌های زیر به ترتیب، در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

(الف) کویر، نوعی از بیابان است و به نمکزارهای پفکرده‌ای گفته می‌شود که کمبود بارندگی عامل اصلی شکل‌گیری آن است.

(ب) نیمة اول سال در مناطق شمالی و غربی، برخلاف استان‌های جنوب و جنوب غربی برای انجام فعالیت نیروهای نظامی مطلوب‌تر است.

(ج) در حالت وارونگی دما، هوای مجاور سطح زمین گرم‌تر و سبک‌تر از لایه‌های بالایی است و حرکت صعودی و جابه‌جایی هوا صورت نمی‌گیرد.

(۱) غ - ص - غ   (۲) ص - غ - غ   (۳) ص - ص - ص   (۴) غ - ص - غ

۱۷۶ - کدام گزینه عبارت زیر را به نادرستی کامل می‌کند؟

«با توجه به ویژگی‌های رودهای ایران می‌توان گفت آبدهی رودها در .....»

(۱) نیمة غربی کشور، کم‌تر است. (۲) نواحی مرطوب، بیشتر است. (۳) اوایل فصل بهار، بیشتر است. (۴) اواخر فصل تابستان، کم‌تر است.

۱۷۷ - در مطالعه و طبقه‌بندی کدام نوع کانون آبگیر؛ به میزان بارش و زمان آن توجهی نمی‌شود و مهم‌ترین ویژگی این نوع کانون‌ها کدام است؟

(۱) دائمی - بیش از ۵۰ میلی‌متر بارش دارند.

(۲) فصلی - حداقل در هشت‌ماه از سال بارش دارند.

(۳) دائمی - غالباً در کوهستان‌های نزدیک به مناطق گرم و خشک دیده می‌شوند.

(۴) فصلی - ذخیره برف را تا ابتدای ماه‌های گرم سال حفظ می‌کنند.

۱۷۸ - با توجه به دریاهای ایران و دلایل اهمیت آن‌ها، هر یک از عبارت‌های زیر به ترتیب به کدام دریا اشاره دارد؟

(الف) امکان ساخت و توسعه بدون محدودیت بنادر در آن فراهم است.

(ب) زیستگاه انواع ماهیان خاویاری جهان است.

(ج) یکی از مهم‌ترین مراکز صید و پرورش مروارید به شمار می‌رود.

(د) تنها رود قابل کشتیرانی ایران به آن سرریز می‌شود.

(۱) مکران - خزر - خلیج فارس - عمان   (۲) عمان - خزر - خلیج فارس - خلیج فارس

(۳) خلیج فارس - عمان - خزر - خلیج فارس   (۴) خزر - خلیج فارس - عمان - مکران

۱۷۹ - چه تعداد از گزاره‌های داده شده، عبارت زیر را به نادرستی کامل می‌کند؟

«دریاچه ..... در فارس، ..... دریاچه ..... در ماههای گرم و یا سال‌های کم‌بارش به شکل بالاتر درمی‌آیند.»

(الف) جازم‌وریان - همچون - فامور

(ب) مهارلو - برخلاف - زریبار

(ج) نیریز - همچون - هامون

(۱) ۳   (۲) ۴   (۳) ۲   (۴) ۱

۱۸۰ - چه تعداد از عبارت‌های داده شده درباره «دریاچه ارومیه» صحیح است؟

(الف) دومین دریاچه آب شور جهان و یکی از مهم‌ترین زیست‌بوم‌های آبی ایران است.

(ب) آب آن علاوه‌بر چشممه‌های کف و حاشیه آن، از طریق رودهای متعددی که به آن می‌ریزند، تأمین می‌شود.

(ج) آب این دریاچه موجب معتمدل شدن آب و هوای منطقه شده است.

(د) تغییر اقلیم و تخریب مراتع و پوشش گیاهی در حوضه آبریز دریاچه از عوامل تأثیرگذار در بروز بحران خشکی در آن است.

(ه) از دلایل اهمیت این دریاچه، وجود جزایر متعدد در آن است که محل زندگی انواع پرندگان مهاجر است.

(۱) ۴   (۲) ۵   (۳) ۲   (۴) ۱

جغرافیا (۲) (سوالات ۱۸۱ تا ۱۹۰)

۱۸۱ - کدام گزینه، عبارت زیر را به نادرستی کامل نمی‌کند؟

«گیاهان، ..... هستند که .....»

(۱) تنها عنصر زنده بوم‌سازگان - می‌توانند با عمل نورساخت، غذا تولید کنند.

(۲) یکی از موجودات زنده تولیدکننده در بوم‌سازگان - حیات دیگر موجودات به آن‌ها وابسته است.

(۳) یکی از عناصر بخش غیرزنده بوم‌سازگان - برای تولید غذا به نور خورشید نیازمندند.

(۴) موجودات تولیدکننده زنده‌ای - با عمل فتوسنتز، اکسیژن آزاد می‌کنند.

۱۸۲ - با توجه به ویژگی‌های زیست‌بوم‌ها و تقسیم‌بندی آن‌ها، درستی (ص) یا نادرستی (غ) عبارت‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

(الف) نواحی وسیع جغرافیایی هستند که در آن‌ها انواع خاص و مشابهی از گیاهان و جانوران زندگی می‌کنند و به همین دلیل، یک ناحیه را به وجود می‌آورند که از سایر نواحی متمایز می‌شود.

(ب) نوع و ویژگی هر کدام از آن‌ها به عواملی همچون موقعیت جغرافیایی، شرایط آب و هوایی، شکل ناهمواری‌ها و ارتفاع از سطح زمین و جنس خاک‌ها بستگی دارد.

(ج) درباره تعداد زیست‌بوم‌ها و تقسیم‌بندی آن‌ها میان متخصصان جغرافیای زیستی، توافقی وجود ندارد و هر یک در طبقه‌بندی خود به عوامل مختلفی توجه داشته‌اند، مانند وايتکر که در طبقه‌بندی خود به دو عامل دما و پوشش گیاهی توجه کرد.

(۱) غ - ص - ص   (۲) ص - غ - غ   (۳) ص - ص - غ   (۴) غ - غ - ص

- ۱۸۳- به ترتیب رابطه میان «شیب دامنه‌ها و ضخامت خاک» و «ارتفاع و فصل رویش گیاهان» از چه نوعی است؟
- (۱) مستقیم - معکوس   (۲) مستقیم - مستقیم   (۳) معکوس - مستقیم   (۴) معکوس - معکوس
- ۱۸۴- چه تعداد از عبارت‌های زیر درباره قابلیت‌ها، محدودیت‌ها و ویژگی‌های نواحی بیانی صحیح است؟
- «جمعیت کم - وجود معادن بالارزش - پایین بودن میزان تولید ماده آلی - محدودیت برای انجام فعالیت‌های کشاورزی - دشواری رفت و آمد و احداث راه - فرسایش شدید خاک»

۳ (۴)   ۴ (۳)   ۵ (۲)   ۶ (۱)

- ۱۸۵- کدام گزینه به ترتیب درباره «عوامل آسیب‌زننده» و «راهکارهای حفاظت» از نواحی‌ای که محل زندگی و اسکان حدود ۱۰ درصد از مردم جهان است، صحیح می‌باشد؟

- (۱) شیب زمین و محدودیت خاک - پاکسازی کوهستان‌ها از آلودگی‌ها
 (۲) حفر چاه‌های عمیق و نیمه‌عمیق - جلوگیری از ساخت و سازهای غیراصولی
 (۳) تغییرات آب و هوایی و ذوب شدن یخچال‌ها - ایجاد حوضچه‌های ذخیره و جمع‌آوری آب
 (۴) چرایی رویه دام‌ها - ثبت تپه‌های ماسه‌ای از طریق کشت گیاهان سازگار با محیط

- ۱۸۶- چه تعداد از عبارت‌های زیر درباره «زبان»، به عنوان یکی از شاخص‌های مهم فرهنگی صحیح است؟
- (الف) برای افرادی که به آن تکلم می‌کنند، هویت مشترکی به وجود می‌آورد.
 (ب) عنصر اصلی گسترش یک فرهنگ است؛ زیرا انسان‌ها از طریق آن، اطلاعات، تجربیات، ارزش‌ها و آداب و رسوم خود را به نسل بعدی منتقل می‌کنند.

- ج) زبان‌شناسان، زبان‌ها را به صورت گروه‌های بزرگی که هر گروه یک ریشه اصلی دارد، تقسیم‌بندی کرده‌اند.
 د) خانواده زبانی هند و اروپایی، بزرگ‌ترین و گسترده‌ترین گروه زبانی دنیاست که در چندین قاره گسترده شده و بیش از نیمی از مردم جهان، به یکی از زیرشاخه‌های آن صحبت می‌کنند.

- ه) یکی از مهم‌ترین تغییرات تاریخی در الگوهای زبانی جهان در قرن ۱۵ و ۱۶ میلادی معروف به «عصر اکتشافات جغرافیایی» آغاز شد.

۱ (۴)   ۲ (۳)   ۳ (۴)   ۴ (۳)   ۵ (۲)   ۶ (۱)

- ۱۸۷- امروزه کدام یک از عوامل زیر تنوع جغرافیایی زبان‌ها را با خطر مواجه کرده است؟

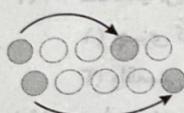
- (۱) رشد ارتباطات و فناوری اطلاعات
 (۲) تجارت و مهاجرت مردم از یک ناحیه به نواحی دیگر
 (۳) توسعه فرهنگ کشورهای سلطه‌گر
 (۴) پدیده پخش فرهنگی

- ۱۸۸- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«در بین عناصر فرهنگی، ..... نقش مهمی در خلق چشم‌اندازهای فرهنگی دارد. این چشم‌اندازها .....»

- ۱) زبان - در قالب معماری، هنر، نقاشی، مجسمه‌سازی و غیره خود را نشان می‌دهد.
 ۲) دین - با تغییراتی که انسان در محیط‌های طبیعی به وجود می‌آورند، خلق می‌شوند.
 ۳) آداب و رسوم - شیوه زندگی مردم یک ناحیه را به مشاهده‌گر نشان می‌دهد.
 ۴) عقاید و باورها - از نواحی فرهنگی عمدۀ جهان به شمار می‌روند.

- ۱۸۹- با توجه به تعریف پدیده پخش فرهنگی و انواع آن، کدام عبارت‌ها مرتبط با طرح‌واره زیر است؟

- (الف) گسترش فلسفه ارسطویی در ایران دوره اسلامی

- (ب) رواج زبان عربی در مزه‌های جنوب غربی ایران

- (ج) ساخت بناهای کارت‌پستالی به تقلید از معماری اروپایی در ایران عصر قاجار

- (د) گسترش دین اسلام در سرزمین‌های شمال آفریقا

۱ (۴) ج - د   ۲ (۳) الف - ب   ۳ (۴) ب - د   ۴ (۳) الف - ج

- درستی (ص) یا نادرستی (غ) عبارت‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (الف) ناحیه فرهنگی، بخشی از سطح زمین است که در آن فرهنگ ویژه‌ای در زمینه دین، هنر، نوع بهره‌برداری از محیط طبیعی، سبک زندگی، غذا و غیره غالب است.

- (ب) جغرافی دانان به منظور مطالعه تنوع‌های فرهنگی، سطح زمین را براساس یک یا چند شاخص فرهنگی، به نواحی فرهنگی تقسیم کرده‌اند.

- (ج) در دنیای امروز، علاوه‌بر مهاجرت و داد و ستد، گردشگری و جهانگردی، استفاده از انواع رسانه‌ها و انقلاب در فناوری اطلاعات و ارتباطات، نقش مهمی در پخش فرهنگی دارند.

۱ (۴) ص - غ - ص   ۲ (۳) غ - ص - غ   ۳ (۴) ص - غ - ص

فلسفه و منطق

فلسفه (۲)

۱۹۱- کدام مورد عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«موجودی در عالم وجود دارد که سابقه امکانی ندارد؛ پس .....»

(۱) واجب‌الوجود بالذات است و به دلیل وجود همیشگی علت از حالت امکانی خارج شده است.

(۲) واجب‌الوجود بالذات است و از آن جا که گرایش ذاتی به سوی وجود دارد، فاقد علت خارجی است.

(۳) واجب‌الوجود بالغیر است و به دلیل فراهم آمدن علت از ناحیه دیگری، به عرصه وجود آمده است.

(۴) واجب‌الوجود بالغیر است و هستی خودش را از ناحیه یک وجوب‌دهنده خارجی دریافت کرده است.

۱۹۲- کدام گزینه از ویژگی‌های ممتنع‌الوجود بالذات است؟

(۱) همانند ممتنع‌الوجود بالغیر، نمی‌توان زمانی را تصور کرد که آن موضوع در حالت تساوی میان وجود و عدم قرار داشته است.

(۲) برخلاف واجب‌الوجود بالذات، حالت درونی خود را به واسطه یک عامل خارجی دریافت کرده و کلاً دارای یک مصدق خارجی است.

(۳) همانند ممکن‌الوجود بالذات، در حالت تساوی میان وجود و عدم قرار داشته؛ اما به واسطه علت خارجی به عدم گرایش پیدا کرده است.

(۴) برخلاف ممتنع‌الوجود بالغیر، نمی‌توان تصور کرد که روزی در جهان خارج از ذهن به وجود آید و حتی تصور آن نیز دارای امتناع ذاتی است.

۱۹۳- رابطه میان موضوع و محمول در قضایای «همه انسان‌ها، حیوانی راست‌قامت هستند» و «ماه در آسمان دیده می‌شود» به ترتیب کدام است؟

(۱) امکانی - وجودی   (۲) امکانی - امکانی   (۳) وجودی - امکانی   (۴) وجودی - وجودی

۱۹۴- با توجه به رابطه وجود با موضوعات مختلف، چند مورد از موارد زیر نادرست است؟

الف) همه موجودات جهان بحسب ذات خود، ممکن‌الوجود هستند.

ب) امکان تصور کردن بیش از یک «واجب‌الوجود بالذات» وجود ندارد.

ج) ماهیتی که چیستی خود را از ناحیه دیگری دریافت می‌کند، واجب‌الوجود بالغیر است.

د) دایرة مختلف‌الاصلان، مربع پنج‌ضلعی و انسان شش‌سر، مثال‌هایی برای ممتنع‌الوجود بالذات هستند.

(۱) سه   (۲) دو   (۳) یک   (۴) چهار

۱۹۵- کدام عبارت درست است؟

(۱) رابطه میان علت و معلول نسبت به سایر مباحث فلسفی دارای اولویت ذاتی و ترتیبی است.

(۲) استفهام «چرا» حاکی از توجه کودکان به منشاً درک رابطه علیٰ و معلولی و عقلی بودن آن است.

(۳) فیلسوفان در ضروری بودن رابطه علیٰ اختلافی ندارند و عمدۀ اختلافات در حوزه منشاً درک آن است.

(۴) فیلسوفان تردیدی ندارند که مصادیق خارجی رابطه علیٰ و معلولی را باید با استفاده از روش تجربی تحلیل کرد.

۱۹۶- همه موارد زیر از تفاوت‌های رابطه علیٰ با دیگر روابط هستند: کدام یک از آن‌ها اساسی‌تر است؟

(۱) مسئله علیٰ و رابطه میان علت و معلول، عقلی است و برای درک این مسئله نمی‌توان به تجربه یا حواس متولّ شد.

(۲) موضوع اصلی در رابطه میان علت و معلول، هستی‌بایی است؛ بدین نحو که یک طرف به طرف دیگر هستی می‌دهد.

(۳) رابطه علیٰ یک‌طرفه است و صرفاً یکی به دیگری نیاز دارد؛ پس این‌گونه نیست که هر دو نیازمند به دیگری باشند.

(۴) همواره یکی از طرفین از نظر ذاتی به طرف دیگر تقدم دارد و بدون وجود آن طرف، شکل‌گیری رابطه بی‌معناست.

۱۹۷- مناسب‌ترین تعریف برای «علت» کدام است؟

(۱) چیزی که در وجود خود، وابسته به موجود دیگری نیست.

(۳) واقعیتی مستقل بوده که وجوددهنده و ایجادکننده معلول است.

۱۹۸- عبارت زیر مورد پذیرش چه کسانی قرار نمی‌گیرد؟

«رابطه ضروری علیٰ از طریق ترتیب و توالي حوادث طبیعی درک می‌شود.»

(۱) هیوم - دکارت - فیلسوفان مسلمان

(۳) هیوم - تجربه‌گرایان - دکارت

۱۹۹- کدام گزینه مورد تفاق هیوم و فیلسوفان مسلمان است؟

(۱) اصل علیٰ را نمی‌توان از طریق مشاهده حسی درک کرد.

(۳) درک اصل علیٰ با همکاری حس و عقل صورت می‌گیرد.

۲۰۰- کدام عبارت درباره «اصل سنختی» درست است؟

«علت واحد .....»

(۱) فقط با معلولی از همان جنس همبستگی دارد.

(۳) عین معلول واحد بوده و از همان جنس است.

منطق

- ۲۰۱- کدام گزینه مطلب درستی را بیان نمی‌کند؟

(۱) مفهوم همان صورت ذهنی بدون قضاوت و نسبت است و جایگاه آن یا در ذهن و یا در خارج است.

(۲) مفهوم همان مدلول کلمه است و الزاماً دارای افراد خارجی نیست اما بدون مصاديق عقلی نیست.

(۳) برای برخی از مفاهیم می‌توان افراد خارجی فرض کرد اما همه مفاهیم دارای مصدق در عالم دیگری هستند.

(۴) افراد خارجی مفاهیم کلی و جزئی، قطعاً یک امر مشخص است و ممکن است محسوس و یا غیرمحسوس باشد.

- ۲۰۲- کدام گزینه در مورد مفاهیم جزئی و کلی، مطلب درستی را بیان نمی‌کند؟

(۱) ارتباط هر دو مفهوم با عالم لفظ و خارج غیرقابل انکار است. (۲) قابلیت «فرض داشتن افراد ذهنی» مهم‌ترین تفاوت آن‌ها است.

(۳) با جزئی و کلی بودن در مبحث قضایای محصوره یک معنا هستند. (۴) منشأ تقسیم برخی از قضایا به دو دسته اصلی هستند.

- ۲۰۳- در کدام گزینه همه مفاهیم جزئی است؟

(۱) کتاب فلسفه - همین کتاب - میوه‌های این باغ همسایه

(۲) دشوارترین مبحث این کتاب - همان دانش‌آموzan - این انسان‌ها

(۳) «شعر» - پیامبر اکرم - مکة مکرمه

(۴) اقیانوس آرام - رحیم - ابراهیم امینی

- ۲۰۴- مفهومی مانند ..... که فقط یک مصدق در عالم خارج دارد، ..... است.

(۱) خالق عالم - کلی

(۲) پادشاه مراکش - جزئی

(۳) خاتم الانبیاء - جزئی

- ۲۰۵- اگر دو مفهوم کلی «الف» و «ب» را داشته باشیم که «الف» عام‌تر از «ب» باشد، با توجه به نسبت «غیر الف» با «ب»، کدام گزینه صادق است؟

(۱) هر غیر الف ب است.

(۲) بعضی غیر الف ب است.

(۳) بعضی ب غیر الف نیست.

- ۲۰۶- کدام گزینه درباره نسبت‌های چهارگانه، مطلب درستی را بیان نمی‌کند؟

(۱) موجبه کلیه در دو نسبت صادق است.

(۲) سالبه کلیه در یک نسبت صادق است.

- ۲۰۷- نسبت بین مفاهیم کدام گزینه درست ذکر نشده است؟

(۱) گل و غیرگل یا س (عموم و خصوص من وجہ)

(۲) غیررسانا و مس (عموم و خصوص مطلق)

(۳) مدرسه و کلاس (تباین)

- ۲۰۸- با توجه به نسبت‌های چهارگانه، شکل زیر منطبق بر کدام گزینه است؟

(۱) انسان - قلب - سالم

(۲) انسان - دانشجو - زیرک

(۳) میوه - شاخه - درخت

(۴) آزمون - آزمون تیزهوشان - دانش‌آموز

- ۲۰۹- کدام طبقه‌بندی از نظر منطقی درست است؟

(۱) نوشت‌افزار > خودکار > مداد

(۲) ابزار شناخت > عقل > خرد نظری

(۳) جانوران > پرندگان > مهره‌داران

- ۲۱۰- اگر تعدادی از مفاهیم را به درستی طبقه‌بندی کرده باشیم، کدام گزینه درست است؟

(۱) عام‌ترین مفهوم با خاص‌ترین مفهوم که در انتهای طبقه‌بندی قرار گرفته است، دارای مصدق مشترک نیستند.

(۲) خاص‌ترین مفهوم که در انتهای طبقه‌بندی قرار گرفته است، با هیچ یک از مفاهیم اشتراک مفهومی ندارد.

(۳) مفاهیم درون یک طبقه هم‌عرض، هیچ‌گونه مصدق مشترکی ندارند، اما در یک مفهوم خاص مشترک‌اند.

(۴) اقسام مختلف درون یک طبقه هیچ‌گونه فرد مشترکی ندارند، اما حداقل در یک مفهوم مشترک هستند.

فلسفه (۱)

- ۲۱۱- از عبارت زیر، کدام مطلب قابل برداشت است؟

«یک روز چوانگ همراه دوستش هوی، بر فراز پل زیبای رودخانه هانو گردش می‌کردند. چوانگ گفت: ببین این ماهی‌ها چقدر قشنگ از آب به بیرون می‌جهند، این نشانه شادی آن‌ها است. هوی گفت: تو که ماهی نیستی، چگونه می‌توانی از شادی آن‌ها خبر داشته باشی؟ چوانگ گفت: من از شادی ماهی‌ها به خاطر شادی خودم باخبرم.»

(۱) هر یک از ما باورهایی درباره جهان داریم که همواره با باورهای دیگران متفاوت و مختلف است.

(۲) می‌توانیم صرفاً از لاهلای حرفهای اطرافیان خود، ریشه‌های فکری و عقیده آنان را کشف کنیم.

(۳) ما تنها با باورهای دارای دلیل زندگی می‌کنیم و براساس آن‌ها تصمیم می‌گیریم و عمل می‌نماییم.

(۴) هر باوری که فلسفه یک فرد را می‌سازد، نقش تعیین‌کننده در انتخاب اهداف آن فرد خواهد داشت.

- ۲۱۲- کدام گزینه از ویژگی‌های اهل تفکر فلسفی به شمار نمی‌آید؟

- (۱) تجزیه و تحلیل دلایل درستی یا نادرستی باورها و تلاش در جهت رسیدن به ریشه باورهای خویش
- (۲) گذرا از اشتغالات روزانه و قرار دادن بنیان‌های فکری خویش در چارچوب استدلال عقلی و منطقی
- (۳) اندیشیدن در باورها و نقد عقایل آن‌ها به منظور پذیرفتن باورهای درست و رهایی از باورهای غلط
- (۴) ارائه فهم درستی از حقایق عالم هستی و مسائل بنیادی زندگی با گفتاری روشنمند و خالی از مغالطه

- ۲۱۳- سیک زندگی کدام دسته از افراد براساس تقليد از دیگران شکل می‌گيرد؟

- (۱) افراد غیرمتکری که عقاید خود را بر پایه خیالات و تبلیغات بنا می‌کنند.
- (۲) افرادی فاقد نگرش فلسفی که در انتخاب هدف خود دقت نظر چندانی ندارند.
- (۳) افراد کم‌اندیشی که منبع معتبری برای آموخته‌های فلسفی خویش ندارند.
- (۴) افرادی که گاهی بدون این‌که دقت کنند، در زندگی خود، باوری را می‌پذیرند.

- ۲۱۴- نتیجه موارد «الف» و «ب» به ترتیب در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (الف) کسب دانش درست درباره حقیقت جهان و انسان

(ب) فقدان نگرش درست درباره حقیقت جهان و انسان

- (۱) انتخاب هدف قابل قبول در زندگی - غرق شدنی در معنای نادرست زندگی
- (۲) اندیشیدن در چارچوب عقل و منطق - عدم توانایی تشخیص مغالطه‌ها
- (۳) اندیشیدن در چارچوب عقل و منطق - خطأ و اشتباه در هدف‌گذاری زندگی
- (۴) انتخاب هدف قابل قبول در زندگی - عدم دقت نظر در هدف‌گذاری زندگی

- ۲۱۵- کدام مورد را می‌توان از ویژگی‌های مشترک بین عموم مردم و یک فیلسوف واقعی به شمار آورد؟

- (۱) اتخاذ روش درست به هنگام ورود به مباحث بنیادین فلسفی
- (۲) اندیشیدن و نظر دادن در مسائل بنیادین فلسفی
- (۳) تفکر جدی درباره مسائل بنیادین فلسفی و ارائه پاسخ مستدل
- (۴) بنا قرار ندادن عقیده‌شان بر پایه تعصب و خیالات

- ۲۱۶- فاطمه و دوستش درباره معيار سعادت با هم گفت و گو می‌کنند. فاطمه به دوستش می‌گوید: من این استدلال را که «سعادت غایت زندگی

انسان است و غایت زندگی انسان مرگ است، پس سعادت انسان همان مرگ اوست» اشتباه می‌دانم. موضوع این سخن فاطمه و دوستش

بیش از همه، به کدام یک از فواید تفکر فلسفی اشاره می‌کند؟

- (۱) رهایی از عادت‌های غیرمنطقی
- (۲) دوری از مغالطه‌ها
- (۳) نقض باورهای عموم مردم
- (۴) استقلال در اندیشه

- ۲۱۷- پذیرش بدون دليل دو گزاره «تحسن بودن ازدواج در روز سه‌شنبه» و «شوم شدن ازدواج به هنگام شکسته شدن آینه در مراسم عقدکنان» به

ترتیب، بیانگر بهره‌مند نشدن از کدام فایده تفکر فلسفی است؟

- (۱) استقلال در اندیشه - رهایی از عادت‌های غیرمنطقی
- (۲) رهایی از عادت‌های غیرمنطقی - دوری از مغالطه
- (۳) دوری از مغالطه‌ها - رهایی از عادت‌های غیرمنطقی

- ۲۱۸- کدام عبارت درست است؟

- (۱) تمثیل غار از زندانی و سرگرم ظواهر بودن افراد آغاز می‌شود و با پاره شدن زنجیر یکی و کشف حقیقت به اوج می‌رسد و با عدم همراهی یارانش پایان می‌پذیرد.
- (۲) فیلسوفان باعث رهایی افراد جامعه خویش از عادت‌های غیرمنطقی نمی‌شوند؛ زیرا آنان سخنان فیلسوفان را نمی‌پذیرند و دیدگاه آن فیلسوفان را باطل می‌نامند.
- (۳) باورهایی که افراد یک جامعه درباره جهان، انسان، مرگ، عدالت، زیبایی و نظایر آن دارند، لزوماً ریشه در واقعیت دارند، اما می‌توانند منطقی و یا غیرمنطقی باشند.
- (۴) فیلسوفان همواره نمونه‌هایی از مغالطه‌های فلسفی را به ما نشان می‌دهند؛ چرا که همهٔ ما گاهی براساس باوری که مبنای آن یک مغالطه است، عمل می‌کنیم.

- ۲۱۹- با توجه به تمثیل غار افلاطون، کدام عبارت، وجوده تمایز و تشابه «فردی که زنجیرهای وصل شده به خود را پاره کرده است» و «کسانی که اسیر زنجیر مانده‌اند»، را به نحو دقیق تری بیان می‌کند؟

- (۱) فرض اسارت دیرینه در درون غار از وجوده تشابه آن دو است؛ اما عدم پرهیز از شتابزدگی در مواجهه با حقیقت از وجوده تمایز آن‌ها است.
- (۲) تغییر ذهنیت خود در هنگام مواجهه با حقیقت از وجوده تشابه آن دو است، ولی دیدن خورشید و درک حقیقت از وجوده تمایز آن‌ها است.
- (۳) مقاومت آگاهانه در مقابل تغییر وضعیت خود از وجوده تمایز آن‌هاست، اما اعتراف به سایه بودن اشیای درون غار از وجوده تشابه آن دو است.
- (۴) اعتراف به سایه بودن واقعیت اشیا از وجوده تمایز آن‌هاست، ولی انتقال از تاریکی غار به روشنایی بیرون از غار از وجوده تشابه آن دو است.

- ۲۲۰- کدام بیت با نظر افلاطون درباره تمثیل غار سازگاری کمتری دارد؟

- (۱) تیر اندازد به سوی سایه او/ ترکشش خالی شود از جست و جو
- (۲) هم‌چو صیادی که گیرید سایه‌ای/ سایه کی گردد و را سرمایه‌ای
- (۳) بط عاقل گویدش ای باز، دور/ آب، ما را حصن و امن است و سور
- (۴) بی خبر کان عکس آن مرغ هواست/ بی خبر که اصل آن سایه کجاست؟

اقتصاداد

- ۲۲۱- کدام گزینه میین پاسخ درست سؤالات زیر است؟

(الف) به ترتیب در کدام گزینه نمونهای از کالاهای «مکمل» و «جانشین» ذکر شده است؟

(ب) با فرض ثابت بودن قیمت یک کالا، تبلیغات مثبت برای آن کالا چه تأثیری بر منحنی تقاضای آن می‌گذارد؟

(ج) قیمت یک کالا و میزان تولید آن از سوی مصرفکنندگان با هم رابطه ..... دارد.

(۱) الف: کره و مربا - بنزین و گازوئیل (۲) ب: باعث انتقال آن به سمت چپ می‌شود. ج: تنگاتنگ

(۳) الف: چای و شکر - گوشت قرمز و گوشت سفید (۴) ب: باعث انتقال آن به سمت راست می‌شود. ج: مستقیم

(۵) الف: گلوله و تنفس - مارگارین و کره (۶) ب: باعث انتقال آن به سمت راست می‌شود. ج: معکوس

(۷) الف: مسواک و خمیردندان - سوخت فسیلی و سوخت هسته‌ای (۸) ب: باعث انتقال آن به سمت چپ می‌شود. ج: مقابل

- ۲۲۲- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) به طور کلی انحصار چه به صورت قانونی باشد و چه به صورت طبیعی برای رفاه جامعه مضر است.

(ب) در کشورهایی که سازوکار مالیات بر ارزش افزوده برقرار است، کسب و کارها، منبع مالیات را از فروش خودشان جمع‌آوری کرده و آن را از طریق خرید از دیگر کسب و کارها، پرداخت می‌کنند.

(ج) اگر در بازار، قیمت کالایی در حال کاهش باشد، می‌گوییم که در آن بازار، مازاد تقاضا داریم.

(د) اصولاً قیمت، ابزاری در دست سیاست‌گذاران برای کنترل بازار است.

(ه) غیر از مالیات، بخش زیادی از درآمدهای مورد نیاز دولت در ایران از محل فروش دارایی‌هایی مثل نفت تأمین می‌شود.

(۱) ص - غ - ص - غ (۲) غ - غ - ص - غ (۳) ص - غ - ص - غ (۴) غ - ص - غ - ص

- ۲۲۳- در کدام گزینه، به ترتیب موارد «الف» تا «د» به درستی آمده است؟

(۱) الف: بازار محصولات ب: منابع تولید ج: خرید خانوار د: بازار عوامل تولید

(۲) الف: بازار محصولات ب: درآمد تولیدکننده ج: درآمد خانوار د: بازار عوامل تولید

(۳) الف: بازار عوامل تولید ب: منابع تولید ج: درآمد خانوار د: بازار محصولات

(۴) الف: بازار عوامل تولید ب: درآمد تولیدکننده ج: خرید خانوار د: بازار محصولات

- ۲۲۴- پاسخ درست و کامل سؤالات زیر در کدام گزینه مطرح شده است؟

(الف) عبارت «دولت وظيفة تأييد کیفیت یا عدم کیفیت محصولات را بر عهده دارد» مؤید کدام وظيفة دولت است؟

(ب) مالیات بر دارایی، نوعی مالیات ..... که مبنای آن ..... است.

(ج) بازار در اقتصاد به چه معنایی به کار می‌رود؟

(۱) الف: ارائه کالا و خدمت عمومی ب: مستقیم - درآمد مؤدی ج: به مجموعه خریداران و فروشندهای چیزی در مکانی خاص اطلاق می‌شود.

(۲) الف: بهمود عملکرد بازار ب: مستقیم - ثروت مؤدی ج: به مجموعه خریداران و فروشندهای چیزی در هر جای ممکن اطلاق می‌شود.

(۳) الف: ارائه کالا و خدمت عمومی ب: مستقیم - درآمد مؤدی ج: به مجموعه خریداران و فروشندهای چیزی در هر جای ممکن اطلاق می‌شود.

(۴) الف: بهمود عملکرد بازار ب: غیرمستقیم - ثروت مؤدی ج: به مجموعه خریداران و فروشندهای چیزی در مکانی خاص اطلاق می‌شود.

- ۲۲۵- با توجه به نمودار زیر بیان کنید:

(الف) در چه سطحی از قیمت و مقدار، دریافتی تولیدکننده به حداقل می‌رسد؟

(ب) کدام عامل موجب از بین رفتن فاصله بین عرضه و تقاضا می‌شود؟

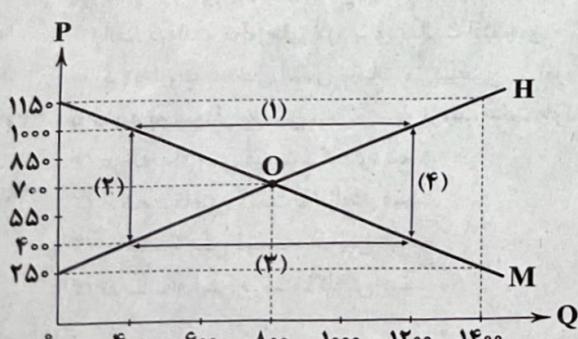
(ج) در قیمت 115° ، مازاد عرضه نسبت به مقدار عرضه تعادلی چقدر است؟

(۱) الف: $700 - 800$ ب: کاهش قیمت از 85° به 700 ج: 600

(۲) الف: $115^{\circ} - 1400$ ب: افزایش قیمت از 55° به 700 ج: 1400

(۳) الف: $800 - 700$ ب: افزایش قیمت از 55° به 700 ج: 1400

(۴) الف: $115^{\circ} - 1400$ ب: کاهش قیمت از 85° به 700 ج: 600

-۲۲۶ کدام گزینه متضمن پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر است؟

الف) با دریافت مجوزها از دولت، جه نتیجه‌ای حاصل خواهد شد؟

ب) تفاوت مالیات مستقیم و غیرمستقیم در کدام است؟

۱) الف: اجازه می‌دهید که دولت به کار شما نظارت کند. ب: در اولی ما از میزان و چگونگی نحوه پرداخت خیلی اطلاع خاصی نداریم ولی در دومی میزان پرداخت آن و نحوه وصولش کاملاً مشخص شده است.

۲) الف: باعث تسریع شروع کسب و کار و رسیدن به سود می‌شود. ب: در مالیات مستقیم مبلغی به عنوان مالیات دریافت می‌شود ولی در مالیات غیرمستقیم، مالیات به صورت بخشی از قیمت کالا از مشتری گرفته می‌شود.

۳) الف: اجازه می‌دهید که دولت به کار شما نظارت کند. ب: در مالیات مستقیم مبلغی به عنوان مالیات دریافت می‌شود ولی در مالیات غیرمستقیم، مالیات به صورت بخشی از قیمت کالا از مشتری گرفته می‌شود.

۴) الف: باعث تسریع شروع کسب و کار و رسیدن به سود می‌شود. ب: در اولی ما از میزان و چگونگی نحوه پرداخت خیلی اطلاع خاصی نداریم ولی در دومی میزان پرداخت آن و نحوه وصولش کاملاً مشخص شده است.

-۲۲۷ کدام گزینه متضمن پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر است؟

الف) نمی‌توان همیشه ..... را به عنوان نمونه‌ای از کالای عمومی معرفی کرد.

ب) «جلوگیری از ورود افراد فاقد صلاحیت به مشاغل» جزء کدامیک از وظایف دولت محسوب می‌شود؟

ج) مهم‌ترین نوع مالیات، ..... است که مبنای آن ..... می‌باشد.

۱) الف: خیابان ب: بهبود عملکرد بازار ج: مالیات بر درآمد - ثروت مؤدى

۲) الف: پلیس ب: ارائه کالا و خدمات ج: مالیات بر دارایی - ثروت مؤدى

۳) الف: باشگاه ورزشی ب: بهبود عملکرد بازار ج: مالیات بر درآمد - درآمد مؤدى

۴) الف: آتش‌نشانی ب: ارائه کالا و خدمات ج: مالیات بر دارایی - درآمد مؤدى

-۲۲۸ فرض کنیم که کشاورزان هر کیلو پنبه تولیدی خود را به ارزش ۶۸۰۰ تومان به کارگاه‌های ریسندری بفروشنند. کارگاه‌های ریسندری این مقدار پنبه را به مقداری نخ تبدیل کرده و به ارزش ۷۵۰۰ تومان به کارگاه‌های پارچه‌بافی می‌فروشنند. در کارگاه‌های پارچه‌بافی، نخ به پارچه تبدیل شده و به مبلغ ۹۰۰۰ تومان به کارگاه‌های تولید پوشک فروخته می‌شود در این کارگاه‌ها پارچه به پوشک تبدیل شده و به مبلغ ۱۸,۵۰۰ تومان به دست مصرف‌کنندگان می‌رسد. با فرض این که VAT معادل ۸ درصد باشد:

الف) قیمت فروش پارچه با احتساب مالیات بر ارزش افزوده چقدر است؟

ب) مالیات بر ارزش افزوده جمع شده توسط کارگاه‌های نخ‌رسی چقدر است؟

ج) مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع آوری شده توسط کارگاه تولید پوشک چقدر است؟

۱) الف: ۹۳۶۹ ب: ۶۰۰ ج: ۷۴۴

۲) الف: ۹۳۶۹ ب: ۷۰۰ ج: ۷۰۰

۳) الف: ۹۳۶۹ ب: ۷۰۰ ج: ۷۰۰

-۲۲۹ کدام گزینه مبین پاسخ درست و کامل سوالات زیر است؟

الف) اولین گام برای شروع یک کسب و کار چیست؟

ب) نحوه پرداخت مالیات بر ارث چگونه است؟

ج) دولت به چه شکلی خواهد توانست امنیت مبادلات را افزایش دهد؟

۱) الف: مشورت با افراد توانمند آن حوزه و محاسبه هزینه و منافع آن کسب و کار ب: زمانی که اموال شخص متوفی قرار است به وراث او منتقل شود، دولت از دارایی و ثروت در حال انتقال مالیات می‌گیرد. ج: با تعریف و اجرای حقوق مالکیت

۲) الف: دریافت مجوزهای لازم برای فعالیت اقتصادی خود از دولت ب: قبل از فوت، فرد باید با محاسبه اموالش میزانی که مالیات بر می‌گیرد را مشخص کرده و سهم هر فرد را احصا کند. ج: با وضع قوانین و مقررات ویژه

۳) الف: مشورت با افراد توانمند آن حوزه و محاسبه هزینه و منافع آن کسب و کار ب: قبل از فوت، فرد باید با محاسبه اموالش میزانی که مالیات بر ثروت او قرار می‌گیرد را مشخص کرده و سهم هر فرد را احصا کند. ج: با وضع قوانین و مقررات ویژه

۴) الف: دریافت مجوزهای لازم برای فعالیت اقتصادی خود از دولت ب: زمانی که اموال شخص متوفی قرار است به وراث او منتقل شود، دولت از دارایی و ثروت در حال انتقال مالیات می‌گیرد. ج: با تعریف و اجرای حقوق مالکیت

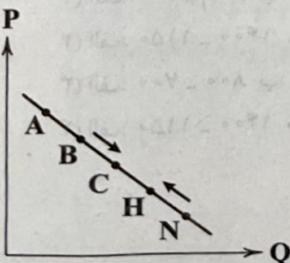
-۲۳۰ با توجه به نمودار منحنی .....، به ترتیب علت حرکت از «N» به «H» و از «B» به «C» کدام است؟

۱) عرضه - افزایش قیمت - کاهش قیمت

۲) عرضه - کاهش قیمت - افزایش قیمت

۳) تقاضا - کاهش قیمت - افزایش قیمت

۴) تقاضا - افزایش قیمت - کاهش قیمت

دانلود رایگان تمام آزمون های آزمایشی

در کانال تلگرام ما :

آزمایش آزمون

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

فرهنگ
محله آموزش فرهنگی

حاج
سنت

سازمان آموزش شور

آزمون

زبان‌آموز

تولید

خدمات زبان

کاح آزمودهای سوابق

join us ...

دفترچه شماره (۳)

نام درس:
فارسی، علوم و فنون و تاریخ
زمان آزمون:
۱۴۵ دقیقه

سوالات تشریحی

دوازدهم انسانی

نام:
نام خانوادگی:
کد داوطلب:

ردیف		نمره
۱	فارسی (۲)	۰/۵
۲	املای درست را در جمله زیر، انتخاب نمایید. گاهی می‌ایستد و علف و (خواری / خاری) را پوزه می‌زند.	۰/۵
۳	در گروه واژگان زیر، نادرستی املایی به کار رفته است، درست آن را بنویسید. «ضجه و شیون - ستوران و حیوانات - شرзе و خشمگین - طریاق و پادزهر»	۰/۵
۴	نقش ضمیر پیوسته در مصraig «بعد از این وادی توحید آیدت» مشابه گزینه ..... است? الف) در عشق کسی قدم نهاد کش جان نیست	۰/۵
۵	نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) عشق حقیقی دل و جان را پاک می‌گرداند.	۱
۶	در بیت زیر، «وابسته وابسته» را مشخص کنید و نمودار پیکانی آن را رسم نمایید. هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش / باز جوید روزگار وصل خویش»	۱
۷	نام پدیدآورنده هر یک از آثار زیر را بنویسید. الف) فیلم‌افیه ب) قصه شیرین فرهاد ج) مثنوی معنوی	۱/۵
۸	آرایه درست را از داخل کمانک برگزینید. الف) تو قلب فسرده زمینی / از درد ورم نموده یک چند (ایهام - جناس) ب) خانه‌ای کاو شود از ذست اجانب آباد / زاشک ویران گئش آن خانه که بیت‌الحرّ است (متناقض‌نما - تضاد)	۱

ردیف		نمره
۹	بیت زیر را کامل کنید. آیینه نگاهت، پیوند صبح و ساحل /	۰/۵
۱۰	مفهوم بیت زیر از کدام گزینه دریافت می‌شود؟ در ره عشق نشد کس به یقین محروم راز / هر کسی بر حسب فکر گمانی دارد (الف) هر کسی از ظن خود شد یار من / از درون من نجست اسرار من (ب) سر من از ناله من دور نیست / لیک چشم و گوش را آن نور نیست	۰/۵
۱۱	با توجه به ایيات زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. پنهان مکن آتش درون را / زین سوخته جان شنو، یکی پند تو قلب فسرده زمینی / از درد، وَرَم نموده یک چند (الف) در بیت اول، منظور از «آتش» و «سوخته جان» چیست? (ب) با توجه به بیت دوم، چرا شاعر، خطاب به «دماؤند» این چنین گفته است؟	۱/۵
۱۲	معنای ایيات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. (الف) بفکن ز پی این اساس تزویر (ب) محرم این هوش جز بی هوش نیست	۱
۱۳	با توجه به واژه‌های داخل کمانک پاسخ درست را انتخاب نمایید. (الف) بنیادی ترقی تفکر و خواست مشروطه خواهان (قانون - آزادی) بود. (ب) بسیاری از نشرهای دوره بیداری به ویژه نثر داستانی به موضوع (حقوق مدنی زنان - تنفر از خرافات) می‌پردازد.	۱
۱۴	درست یا نادرست بودن مورد زیر را مشخص کنید. در دوره بیداری شاعرانی که مطابق زبان کوچه و بازار شعر می‌سروند، به سنت‌های ادبی بسیار پایبند بودند.»	۰/۵
۱۵	ویژگی‌های فکری سبک دوره بیداری در همه ایيات زیر مشهود است: به جز ..... (الف) یک مرغ گرفتار در این گلشن ویران / تنها به قفس ماند هزاران همه رفتند (ب) جامه‌ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن / بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است (ج) این که گاهی می‌زدم بر آب و آتش خویش را / روشنی در کار مردم بود مقصودم جو شمع	۰/۵
۱۶	در بیت «از اسب پیاده شو، بر نطع زمین رخ نه / زیر پی پیلش بین شهمات شده نعمان» واژه‌هایی که زیر آن‌ها خط کشیده شده است؛ کدام آرایه ادبی را ایجاد نموده است؟	۰/۵
۱۷	موضوع «تلمیح» در کدام بیت‌های زیر مشترک است و به چه داستانی اشاره دارد؟ (الف) در آینه دوباره نمایان شد / با ابر گیسوانش در باد / باز آن سرود سرخ انالحق / ورد زبان اوست (ب) نه خدا توانمش خواند، نه بشر توانش گفت / متحیرم چه نامم، شه ملک لافتی را (ج) گفت آن یار کزو گشت سر دار بلند / جرمش آن بود که اسرار هویدا می‌کرد	۱

ردیف	نمره																					
۱۸	۰/۵	استاد «شفیعی کدکنی» در سروده «بیداری زمان را با من بخوان به فریاد / ور مرد خواب و خفتی / رو سر بنه به بالین تنها مرا رها کن» کدام مصراج را از مولانا آورده است؟ این کاربرد شاعرانه، کدام آرایه ادبی را خلق کرده است؟																				
۱۹	۱	<p>متن زیر از کتاب «چرند و پرنده» است. با توجه به متن به سوالات پاسخ دهید.</p> <p>«باری، چه دردسر بدhem؟ آن قدر گفت و گفت تا ما را به این کار واداشت. حالا که می‌بیند آن روی کار بالاست، دست و پایش را گم کرده و تمام آن حرف‌ها یادش رفته تا یک فرآش قرمزپوش می‌بیند، دلش می‌تپد. تا به یک ژاندارم چشمش می‌افتد، رنگش می‌پرد. هی می‌گوید: امان از همنشین بد.»</p> <p>(الف) کاربرد واژه «ژاندارم» بیانگر کدام ویژگی زبانی متن بالا است؟</p> <p>ب) در متن بالا دو «کتابیه» پیدا کنید که مفهومی نزدیک به هم دارند.</p> <p>ج) نویسنده متن بالا کیست؟</p>																				
۲۰	۰/۵	<p>درستی یا نادرستی موارد زیر را مشخص کنید.</p> <p>(الف) محمد شاه با تدبیر قائم مقام فراهانی به سلطنت رسید.</p> <p>(ب) صدراعظم در دوره قاجار بر پایه اختیارات نامحدودی که داشت می‌توانست در تمام امور کشور مداخله کند.</p>																				
۲۱	۱	<p>هر یک از گزینه‌های سمت راست با کدام یک از شماره‌های سمت چپ مرتبط است؟ (یک مورد در سمت چپ اضافی است.)</p> <table border="1"> <tbody> <tr> <td>یکی از منابع تأمین نیروی نظامی حکومت قاجار بودند.</td> <td>الف)</td> <td>۱</td> <td>بازرگانان روسی و ارمنی</td> </tr> <tr> <td>در ازای بهره‌برداری از ملک ارباب، بخشی از محصول را به او تحويل می‌دادند.</td> <td>ب)</td> <td>۲</td> <td>شهرنشینان</td> </tr> <tr> <td>با حمایت‌های مالی، نصب دستگاه‌های پنبه‌پاک‌کنی و توزیع بذر به روند افزایش صادرات پنبه کمک کردند.</td> <td>ج)</td> <td>۳</td> <td>روستاییان و کشاورزان</td> </tr> <tr> <td>شیوه تولید خردکالایی دولتی و خصوصی ویژه اقتصاد آنان بود.</td> <td>د)</td> <td>۴</td> <td>ایلات و عشایر</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>۵</td> <td>حاکمان داخلی</td> </tr> </tbody> </table>	یکی از منابع تأمین نیروی نظامی حکومت قاجار بودند.	الف)	۱	بازرگانان روسی و ارمنی	در ازای بهره‌برداری از ملک ارباب، بخشی از محصول را به او تحويل می‌دادند.	ب)	۲	شهرنشینان	با حمایت‌های مالی، نصب دستگاه‌های پنبه‌پاک‌کنی و توزیع بذر به روند افزایش صادرات پنبه کمک کردند.	ج)	۳	روستاییان و کشاورزان	شیوه تولید خردکالایی دولتی و خصوصی ویژه اقتصاد آنان بود.	د)	۴	ایلات و عشایر			۵	حاکمان داخلی
یکی از منابع تأمین نیروی نظامی حکومت قاجار بودند.	الف)	۱	بازرگانان روسی و ارمنی																			
در ازای بهره‌برداری از ملک ارباب، بخشی از محصول را به او تحويل می‌دادند.	ب)	۲	شهرنشینان																			
با حمایت‌های مالی، نصب دستگاه‌های پنبه‌پاک‌کنی و توزیع بذر به روند افزایش صادرات پنبه کمک کردند.	ج)	۳	روستاییان و کشاورزان																			
شیوه تولید خردکالایی دولتی و خصوصی ویژه اقتصاد آنان بود.	د)	۴	ایلات و عشایر																			
		۵	حاکمان داخلی																			
۲۲	۰/۵	حق مصنونیت قضایی (کاپیتلولاسیون) اولین بار در کدام معاهده بر ایران تحمیل شد؟																				

ردیف	نمره	سوال
۲۳	۱	تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: الف) بریگاد قزاق:
۲۴	۰/۵	غالب مدارس تازه تأسیس شده در عصر قاجار چه ویژگی هایی داشتند؟
۲۵	۰/۵	نخستین تالار نمایش توسط چه کسی و به چه منظور ساخته شد؟
۲۶	۱	چرا فتحعلی شاه از پیشنهاد ناپلئون بناپارت برای برقراری رابطه استقبال کرد؟ نتیجه چه شد؟
	۲۰	جمع نمرات

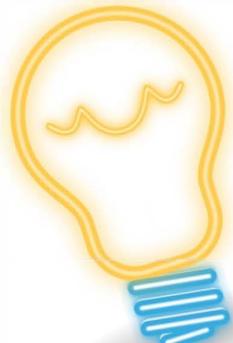
دانلود رایگان تمام آزمون های آزمایشی

در کانال تلگرام ما :

آزمایشی آزمون

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

فرهنگ
محله آموزشی فرهنگی

حاج
سنت

سازمان آموزشی شهر

شریعت تاریخ خدمات آموزشی اداره کل
سازمان سنجش آموزش کسر

زبان‌آموز

خدماتی!
بزرگ

تبلیغات

کاح
آزمودهای سوابق

join us ...

تاریخ آزمون

جمعه ۱۸/۰۸/۱۴۰۳

پاسخنامه آزمون

دفترچه شماره (۴)

دوره دوم متوسطه

پایه دوازدهم انسانی

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۲۰۰ دقیقه	تعداد سوال: ۱۹۰

عنوانین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	ریاضی و آمار ۳	۱۵	۱	۱۵	۳۵ دقیقه
	ریاضی و آمار ۱	۲۵	۱۶	۱۰	
	ریاضی و آمار ۲	۳۵	۲۶	۱۰	
۲	علوم و فنون ادبی ۳	۵۰	۳۶	۱۵	۲۵ دقیقه
	علوم و فنون ادبی ۱	۶۰	۵۱	۱۰	
	علوم و فنون ادبی ۲	۷۰	۶۱	۱۰	
۳	جامعه‌شناسی ۳	۸۰	۷۱	۱۰	۳۰ دقیقه
	جامعه‌شناسی ۱	۹۰	۸۱	۱۰	
	جامعه‌شناسی ۲	۱۰۰	۹۱	۱۰	
۴	روان‌شناسی	۱۱۰	۱۰۱	۱۰	۱۰ دقیقه
۵	زبان عربی (اختصاصی)	۱۳۰	۱۱۱	۲۰	۲۰ دقیقه
۶	تاریخ ۳	۱۴۰	۱۳۱	۱۰	۲۰ دقیقه
	تاریخ ۱	۱۵۰	۱۴۱	۱۰	
	تاریخ ۲	۱۶۰	۱۵۱	۱۰	
۷	جغرافیا ۳	۱۷۰	۱۶۱	۱۰	۲۰ دقیقه
	جغرافیای ایران	۱۸۰	۱۷۱	۱۰	
	جغرافیا ۲	۱۹۰	۱۸۱	۱۰	
۸	فلسفه ۲	۲۰۰	۱۹۱	۱۰	۳۰ دقیقه
	منطق	۲۱۰	۲۰۱	۱۰	
	فلسفه ۱	۲۲۰	۲۱۱	۱۰	
۹	اقتصاد	۲۳۰	۲۲۱	۱۰	۱۰ دقیقه

دروس	طراحان	ویراستاران علمی
ریاضیات	کیوان عامری - علی عرب سید عمام الدین نبوی	ندا فرهختی - محدثه کارگرفرد مهدی وارسته - مینا نظری ابوالفضل قاسمی - زهرا ساسانی
اقتصاد	احمد منصوری	مریم پارسانیان
زبان عربی اختصاصی	بهروز خیدری‌کی	شاهد مرادیان - عاطفه دستخوش
تاریخ	ملیحه گرجی	
جغرافیا	ملیحه گرجی	
جامعه‌شناسی	آزاده میرزاپی	مریم پارسانیان
فلسفه	حیدر جلالی - امیر محمد نصیری	
فلسفه و منطق	ابراهیم امینی	
روان‌شناسی	نگار کاغذگران	

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مژعنی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: سارا نظری - مینا نظری

بازبینی دفترچه: بهاره سلیمانی - عطیه خادمی

ویراستاران فنی: ساناز فلاحتی - مریم پارسانیان - سپیده سادات شریفی - فاطمه عبدالله‌خانی

سرپرست واحد فنی: سعیده قاسمی

صفحه‌آرای: فرهاد عبدی

طرح شکل: آرزو گلفر

حروفنگاران: ربابه الطافی - فرزانه رجبی - مینا عباسی - مهناز کاظمی - سحر فاضلی - حدیث فیض‌اللهی - فاطمه میرزاپی

۲ اعداد اول کوچکتر از ۲۰ عبارتند از:
 $\{2, 3, 5, 7, 11, 13, 17, 19\}$

که یک مجموعه ۸ عضوی را تشکیل می‌دهند.
 حال می‌خواهیم زیرمجموعه ۵ عضوی شامل ۲ باشد، ولی شامل ۱۹ نباشد، پس
 بایستی تعداد ۴ عضو (به جز ۲) از میان ۶ عضو (به جز ۲ و ۱۹) انتخاب کنیم:

$$\binom{6}{4} = \frac{6!}{4! \times 2!} = \frac{6 \times 5 \times 4!}{4! \times 2} = 15$$

۳ برای مسافرت از شهر A به شهر D از سه طریق می‌توانیم
 سفر کنیم:

$$3x = D \text{ از } A \text{ به } B \text{ سپس از } B \text{ به } D$$

$$1 = D \text{ مستقیماً از } A \text{ به } C$$

$$4y = D \text{ از } C \text{ به } A \text{ سپس از } C \text{ به } D$$

پس داریم:

$$3x + 1 + 4y = 21 \Rightarrow 3x + 4y = 20$$

با حدس و آزمایش متوجه می‌شویم که تنها جواب قابل قبول برای این معادله در مجموعه اعداد طبیعی $x = 4$ و $y = 2$ است، پس داریم:
 $x + y = 6$

۴ فضای نمونه‌ای تولد سه نفر در روزهای هفته برابر است با:

$$n(S) = 7 \times 7 \times 7 = 7^3 = 343$$

بیشامد این‌که این سه نفر در سه روز مختلف متولد شوند برابر است با:
 $n(A) = 7 \times 6 \times 5$

پس احتمال مورد نظر برابر است با:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{7 \times 6 \times 5}{7^3} = \frac{6 \times 5}{7^2} = \frac{30}{49}$$

۵ در حالتی که A و B ناسازگارند $A \cap B = \emptyset$

P(A ∩ B) = ۰ است و احتمال این‌که حداقل یکی از آن‌ها رخ دهد
 یعنی $P(A \cup B)$ برابر است با $P(A) + P(B)$ ، پس داریم:

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B)$$

$$\frac{P(A \cup B)}{P(A)} = \frac{\frac{5}{12}}{\frac{5}{12}} \rightarrow \frac{5}{12} = \frac{2}{3} P(B) + P(B)$$

$$\Rightarrow \frac{5}{3} P(B) = \frac{5}{12} \Rightarrow P(B) = \frac{1}{4}$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{2}{3} \times \frac{1}{4} = \frac{1}{6}$$

۶ مطابق شکل، واضح است که از مجموعه B، اشتراک A و C حذف شده است، پس $(A \cap C) - B$ نمایش قسمت رنگی است.

۷ اولاً فضای نمونه‌ای کنفرانس ۶ نفر پشت سر هم برابر است با:

$$n(S) = 6!$$

ثانیاً اگر مهران و مهرداد را به دلیل پشت سر هم بودن، یک دسته در نظر بگیریم، ۲ با هم جایگشت دارند.

ثالثاً اگر قرار نباشد مهران و مهرداد نفر اول باشند، پس یا نفر دوم و سوم هستند یا نفر سوم و چهارم یا نفر چهارم و پنجم یا نفر پنجم و ششم که به ۴ حالت امکان‌پذیر است.

رابعاً چهار نفر دیگر هم ۴ با هم جایگشت خواهند داشت.

۸ ابتدا مقادیر ۲ و $(n-1, 1)$ را تا حد ممکن ساده می‌کنیم:

$$C(n, 2) = \frac{n!}{2!(n-2)!} = \frac{n(n-1)(n-2)!}{2(n-2)!} = \frac{n(n-1)}{2}$$

$$\binom{n}{n-1} = \frac{n!}{(n-1)!1!} = \frac{n(n-1)!}{(n-1)!} = n$$

$$P(n-1, 1) = \frac{(n-1)!}{(n-2)!} = \frac{(n-1)(n-2)!}{(n-2)!} = n-1$$

اینک با جایگذاری در تساوی، داریم:

$$\frac{n(n-1) \times n}{2 \times 1} = 8 \Rightarrow \frac{n^2}{2} = 8 \Rightarrow n^2 = 16 \Rightarrow n = 4$$

پس مقدار $\binom{n+4}{3}$ برابر است با:

$$\binom{8}{3} = \frac{8!}{3!5!} = \frac{8 \times 7 \times 6 \times 5!}{6 \times 5!} = 56$$

۹ ۱ جون می‌خواهیم بین مری و کاپیتان دقیقاً دو نفر قرار گیرد،

پس ابتدا از میان ۵ نفر (به جز مری و کاپیتان) تعداد ۲ نفر را انتخاب می‌کنیم؛ مری، کاپیتان و این دو نفر را یک دسته در نظر می‌گیریم. بدیهی است اولاً خود مری و کاپیتان تعداد ۲! و آن دو نفر ۲! جایگشت خواهند داشت، به علاوه ۳ نفر باقی‌مانده به همراه دسته مذکور تعداد ۴! جایگشت خواهند داشت. پس به کمک اصل ضرب خواهیم داشت:

$$\binom{5}{2} \times 2! \times 2! \times 4! = 10 \times 2 \times 2 \times 24 = 96 = (A)$$

۱۰ ۱: انتخاب ۲ نفر از میان ۵ نفر برای قرارگیری بین مری و کاپیتان

۱۱: جایگشت دو نفر بین مری و کاپیتان

۱۲: جایگشت مری و کاپیتان

۱۳: جایگشت سه نفر باقی‌مانده با دسته مری و کاپیتان

۱۴: برای آن‌که مثلث‌ها پاره خط AB را در نقاطی به جز A و B

۱۵: حتماً قطع کنند، ۴ حالت را در نظر می‌گیریم:

حالات اول: دو نقطه از بالای AB برمی‌داریم و یک نقطه از پایین AB

$$\binom{3}{2} \times \binom{4}{1} = 3 \times 4 = 12$$

حالات دوم: یک نقطه از بالای AB برمی‌داریم و دو نقطه از پایین AB

$$\binom{3}{1} \times \binom{4}{2} = 3 \times 6 = 18$$

حالات سوم: نقطه A را برمی‌داریم با یک نقطه از بالا و یک نقطه از پایین

$$1 \times \binom{3}{1} \times \binom{4}{1} = 3 \times 4 = 12$$

حالات چهارم: نقطه B را برمی‌داریم با یک نقطه از بالا و یک نقطه از پایین

$$1 \times \binom{3}{1} \times \binom{4}{1} = 3 \times 4 = 12$$

پس مجموعاً $12 + 18 + 12 + 12 = 54$ مثلث با این شرایط خواهیم داشت.

بررسی گذینه‌ها

- ۱) $A \cap B = \emptyset$
- ۲) $A - B = A$
- ۳) $A \cup B \neq S$
- ۴) $B - A = B$

پس عبارت $A \cup B = S$ لزوماً درست نیست.

- ۱۴ اولاً فضای نمونه‌ای جایگشت ۷ حرف کلمه «مریستان» برابر است با:

$$n(S) = 7!$$

ثانیاً پیشامد آن که حروف نقطه‌دار {ب، ت، ن} کنار هم باشند، برابر است با:

ا، س، ر، ص، ب، ت، ن

$$n(A) = 3! \times 5!$$

پس احتمال مورد نظر برابر است با:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{3! \times 5!}{7!} = \frac{6 \times 5!}{7 \times 6 \times 5!} = \frac{1}{7}$$

- ۱۵ فضای نمونه‌ای انتخاب ۳ مهره از میان ۱۰ مهره برابر است با:

$$n(S) = \binom{10}{3} = \frac{10 \times 9 \times 8}{6} = 120$$

برای این که تعداد مهره‌های قرمز بیشتر از آبی باشد، بایستی یا هر سه مهره قرمز باشد یا این که دو مهره قرمز و یک مهره آبی باشد. تعداد اعضای این پیشامد، برابر است با:

$$n(A) = \underbrace{\binom{4}{3}}_{\text{دو تا قرمز و یکی آبی}} + \underbrace{\binom{4}{2} \times \binom{6}{1}}_{\text{هر سه قرمز}} = 4 + (6 \times 6) = 40$$

پس احتمال مورد نظر برابر است با:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{40}{120} = \frac{1}{3}$$

- ۱۶ برای آن کهتابع خطی از ناحیه اول عبور نکند، باید هم شیب و

هم عرض از مبدأ آن نامیت باشد، بنابراین داریم:

$$\begin{cases} 2m - 3 \leq 0 \Rightarrow m \leq \frac{3}{2} & \text{شیب} \\ 4 - 5m \leq 0 \Rightarrow \frac{4}{5} \leq m & \text{عرض از مبدأ} \end{cases} \xrightarrow{\text{اشتراک}} \frac{4}{5} \leq m \leq \frac{3}{2}$$

تابع را به فرم $f(x) = mx + n$ در نظر می‌گیریم:

$$\begin{cases} f(5) = 13 \Rightarrow 5m + n = 13 \\ f(-9) = -29 \Rightarrow -9m + n = -29 \end{cases}$$

با حل دستگاه داریم $n = -3x - 2$ و $m = 3$ ، پس: $f(x) = 3x - 2$. حال مقدار خواسته شده را حساب می‌کنیم.

$$f(3) = 3(3) - 2 = 7, f(4) = 3(4) - 2 = 10$$

$$f(6) = 3(6) - 2 = 16$$

$$7f(3) + 2f(4) + 5f(6) = 7(7) + 2(10) + 5(16) = 124$$

پس تعداد اعضای پیشامد مطلوب برابر است با:

$$n(A) = 7! \times 4 \times 4!$$

و در نهایت احتمال مورد نظر برابر خواهد بود با:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{7! \times 4 \times 4!}{6!} = \frac{2 \times 4 \times 4!}{6 \times 5 \times 4!} = \frac{8}{30} = \frac{4}{15}$$

- ۱۰ پیشامد این که مجموع دو تاس حداکثر ۵ شود، عبارت است از:

$$A = \{(1, 1), (1, 2), (1, 3), (1, 4), (2, 1), (2, 2), (2, 3), (3, 1), (3, 2), (4, 1)\}$$

$$n(A) = 10$$

فضای نمونه‌ای پرتاب دو تاس نیز برابر $n(S) = 6 \times 6 = 36$ است.

پس احتمال مورد نظر برابر است با:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{10}{36} = \frac{5}{18}$$

- ۱۱ در پرتاب تاس، اعداد اول عبارتند از {۲، ۳، ۵} و اعداد غیر

اول عبارتند از {۱، ۴، ۶}، پس تعداد اعضای فضای نمونه‌ای این آزمایش به صورت زیر محاسبه می‌شود:

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{حالت اول} \rightarrow \{2, 3, 5\} \rightarrow \text{سه سکه} \\ \text{تاس} \\ \text{حالت ۳} \end{array} \right. \quad \left\{ \begin{array}{l} \text{حالت ۴} \rightarrow \{1, 4, 6\} \rightarrow \text{دو سکه} \\ \text{دو سکه} \\ \text{حالت ۳} \end{array} \right. \quad \Rightarrow (3 \times 8) + (3 \times 4) = 24 + 12 = 36$$

- ۱۲ برای آن که اعداد زوج باشند، رقم یکان باید ارقام ۰، ۲، ۴ و ۶ باشد. از طرفی، برای آن که اعداد کوچک‌تر از ۶ باشند، رقم ده‌هزارگان باید ارقام ۰، ۲، ۳، ۴ و ۵ باشد. هم‌جنین می‌دانیم رقم صفر نمی‌تواند رقم اول باشد. با توجه به این ملاحظات، مسئله را به دو حالت تقسیم می‌کنیم:

حالت اول: یکان ارقام ۲ یا ۴ باشند:

$$\begin{array}{ccccccc} 2 & 4 & 6 & 2 & 1 & & \\ \downarrow & \downarrow & \downarrow & \downarrow & \downarrow & & \\ 5 & & & & & & \\ 4 \times 6 \times 5 \times 4 \times 2 & = & 960 & & & & \end{array}$$

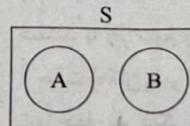
حالت دوم: یکان ارقام ۰ یا ۶ باشند:

$$\begin{array}{ccccccc} 4 & 3 & 2 & 1 & & & \\ \downarrow & \downarrow & \downarrow & \downarrow & & & \\ 5 & & & & & & \\ 5 \times 6 \times 5 \times 4 \times 2 & = & 1200 & & & & \end{array}$$

پس تعداد کل حالات، برابر است با:

$$960 + 1200 = 2160$$

- ۱۳ ۱۳ دو پیشامد A و B را ناسازگار گوییم هرگاه اشتراک آن‌ها تهی باشد. با توجه به نمودار ون واضح است که:

ریاضیات | ۵

۳ ۲۲

$$x=4 \Rightarrow -\frac{b}{ra} = 4 \Rightarrow \frac{-4}{rn} = 4 \Rightarrow n = -\frac{1}{4}$$

$$\Rightarrow f(x) = -\frac{1}{4}x^2 + 4x + m$$

$$f(4) = 6 \Rightarrow -\frac{1}{4}(4)^2 + 4(4) + m = 6 \Rightarrow m = -2$$

$$rn + m = 2(-\frac{1}{4}) - 2 = -3$$

۲ ۲۳

$$f(2) = 3 \Rightarrow 2(2)^2 + a(2) + 1 = 3$$

$$\Rightarrow 12 + 2a + 1 = 3 \Rightarrow a = -5$$

$$f(x) = 2x^2 - 5x + 1 \Rightarrow f(-2) = 2(-2)^2 - 5(-2) + 1$$

$$= 12 + 10 + 1 = 23$$

۱ ۲۴

$$f(0) = 1 \Rightarrow a(0)^2 + b(0) + c = 1 \Rightarrow c = 1$$

$$f(1) = 6 \Rightarrow a(1)^2 + b(1) + c = 6 \Rightarrow a + b = 5$$

$$f(2) = 15 \Rightarrow a(2)^2 + b(2) + c = 15 \Rightarrow 4a + 2b = 14 \Rightarrow 2a + b = 7$$

$$\begin{cases} a + b = 5 \\ 2a + b = 7 \end{cases} \rightarrow \begin{cases} a = 2 \\ b = 3 \end{cases}$$

$$a + 2b - 3c = 2 + 2(3) - 3(1) = 5$$

۱ ۲۵

$$200x - (2x^2 + 60x + 300) = -2x^2 + 140x - 300 \text{ تابع سود}$$

$$f(x) = x = \frac{-b}{2a} = \frac{-140}{2(-2)} = 35 \text{ بیشترین سود}$$

پس با تولید ۳۵ خودکار روزانه بیشترین سود را دارد.

$$-2(35)^2 + 140(35) - 300 = 2150 \text{ میزان حداقل سود}$$

۱ ۲۶

چون تابع f ثابت است، پس باید مؤلفه‌های دوم زوج مرتب‌ها با هم برابر باشند و داریم:

$$m+1=n+1=2m-1 \Rightarrow \begin{cases} m+1=n+1 \Rightarrow m=n \\ m+1=2m-1 \Rightarrow m=2 \end{cases} \Rightarrow m=n=2$$

$$\Rightarrow f = \{(2, 2), (1, 3), (6, 3)\}$$

$$f(6)f(2)-m=3\times 3-2=7$$

۲ ۲۷

برد تابع f تک عضوی است، پس f یک تابع ثابت است. اگر

ضابطه f را به صورت $f(x) = k$ در نظر بگیریم، با بررسی هر یک از عبارت‌ها، داریم:

$$(الف) \begin{cases} f(mn)=k \\ f(m)=k \end{cases} \Rightarrow f(mn)=f(m) \quad \checkmark$$

$$(ب) \begin{cases} kf(m)-kf(n)=k \\ f(n)+f(m)=k+k=2k \end{cases} \Rightarrow kf(m)-kf(n)=f(m)+f(n) \quad \checkmark$$

چون تابع خطی با خط $3x+5y=12$ موازی است، پس
شیب‌های برابر دارند.

$$3x+5y=12 \Rightarrow 5y=-3x+12 \Rightarrow y=-\frac{3}{5}x+\frac{12}{5}$$

پس شیب تابع خطی هم برابر $-\frac{3}{5}$ است.

$$f(x) = -\frac{3}{5}x + n$$

$$f(1) = 7 \Rightarrow -\frac{3}{5}(1) + n = 7 \Rightarrow n = 13$$

$$\Rightarrow f(x) = -\frac{3}{5}x + 13 \xrightarrow{\text{ تقاطع با محور عرض ها}} f(0) = 13$$

نکته: برای پیدا کردن محل برخورد تابع با محور عرض‌ها (عرض از مبدأ) باید $f(0)$ را حساب کنیم.

۴ ۱۹ ابتدا محل برخورد خطوط را با حل دستگاه پیدا می‌کنیم.

$$\begin{cases} y = 4x + 3 \\ y = -2x + 9 \end{cases} \Rightarrow 4x + 3 = -2x + 9 \Rightarrow x = 1 \Rightarrow y = 7$$

محل برخورد اول نقطه $A \Big| \begin{matrix} 1 \\ 7 \end{matrix}$ می‌باشد.

$$\begin{cases} y = 6x - 1 \\ y = -3x + 8 \end{cases} \Rightarrow -3x + 8 = 6x - 1 \Rightarrow x = 2 \Rightarrow y = 7$$

محل برخورد دوم نقطه $B \Big| \begin{matrix} 2 \\ 7 \end{matrix}$ می‌باشد.

ضابطه تابع مورد نظر را به فرم $f(x) = mx + n$ در نظر می‌گیریم.

$$f(1) = 7 \Rightarrow m + n = 7$$

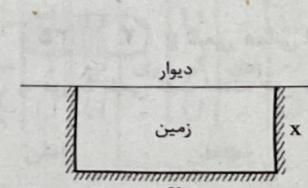
$$f(2) = 12 \Rightarrow 2m + n = 12$$

با حل دستگاه داریم: $m = -5$ و $n = 12$. پس:

$$f(x) = -5x + 12$$

$$\text{درآمد} \overbrace{90x - (12000 + 70x)}^{\text{هزینه}} \geq 0 \Rightarrow 20x - 12000 \geq 0 \Rightarrow x \geq 600.$$

$$\Rightarrow 20x - 12000 \geq 0 \Rightarrow x \geq 600.$$

$$2x + y = 80 \Rightarrow y = 80 - 2x$$

$$\text{مساحت } S = x \cdot y = x(80 - 2x) = -2x^2 + 80x$$

جافتین بیشترین مساحت داریم:

$$x = \frac{-b}{2a} \Rightarrow x = \frac{-80}{2(-2)} = 20$$

$$\Rightarrow S_{\max} = -2(20)^2 + 80(20) = 800$$

ضابطه f را به صورت $f(x) = k$ و ضابطه g را به صورت $g(x) = x$ در نظر می‌گیریم و داریم:
 $f(-2) = g(2) = 2 \Rightarrow k = 2 \Rightarrow f(x) = 2$

$$\begin{aligned} & \text{و از طرف دیگر، داریم:} \\ & mf(-2) + 2ng(-2) = 4 \\ & \Rightarrow m(2) + 2n(-2) = 4 \Rightarrow m - 2n = 2 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} & \text{پس داریم:} \\ & \frac{m-2-2n}{2n-m} = \frac{(m-2n)-2}{-(m-2n)} = \frac{2-2}{-2} = \frac{-6}{-2} = 3 \end{aligned}$$

در تابع پلکانی ضابطه همه دامنه‌ها باید ثابت باشد، پس
ضابطه‌ها باید مستقل از X باشند و به همین منظور ضریب X باید صفر باشد و داریم:

$$\begin{aligned} & m-2=0 \Rightarrow m=2 \\ & 4n-2=0 \Rightarrow n=\frac{1}{2} \Rightarrow f(x)=\begin{cases} -2 & x < -2 \\ 1 & x > -2 \end{cases} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} & \text{پس داریم:} \\ & nf(-2) + mf(3) = \frac{1}{2}(-2) + 2(1) = -1 + 2 = 1 \end{aligned}$$

با توجه به تعریف تابع علامت، باید $x^3 - 2x - 3 = 0$ باشد و در نتیجه:

$$x^3 - 2x - 3 = 0 \Rightarrow (x+1)(x-3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -1 \\ x = 3 \end{cases}$$

اگر $x = -1$ باشد، داریم:

$$\begin{aligned} & 2\operatorname{sign}(x-1) - 3\operatorname{sign}(x+1) = 2\operatorname{sign}(-2) - 3\operatorname{sign}(0) \\ & = 2(-1) - 3(0) = -2 \end{aligned}$$

اگر $x = 3$ باشد، داریم:

$$\begin{aligned} & 2\operatorname{sign}(x-1) - 3\operatorname{sign}(x+1) = 2\operatorname{sign}(2) - 3\operatorname{sign}(4) \\ & = 2(1) - 3(1) = -1 \end{aligned}$$

که مجموع این مقادیر برابر است با:

$$(-2) + (-1) = -3$$

مقدار $\frac{3}{2}x$ را در تابع جای‌گذاری می‌کنیم و داریم:

$$f\left(\frac{3}{2}x\right) = 2\left[\frac{3}{2}x\right] - [3] + 2\left[-\frac{3}{2}x\right] = 2(1) - 3 + 2(-2) = -7$$

تابعی همانی است، پس $g(2) = 8$ و در نتیجه $g(8) = 8$ و چون f تابعی ثابت است، پس داریم:

$$\begin{cases} f(x) = 8 \\ g(x) = x \end{cases}$$

از طرفی $x < 2 < -\frac{3}{2}$ و در نتیجه $-2 < -x < \frac{3}{2}$ ، پس داریم:

$$\begin{cases} [x] = 1 \\ [-x] = -2 \end{cases}$$

پس داریم:

$$\frac{[f(x)] + g([x])}{[-x] + \operatorname{sign}([-x])} = \frac{[8] + g(1)}{-2 + \operatorname{sign}(-2)} = \frac{8+1}{-2+(-1)} = \frac{9}{-3} = -3$$

$$\begin{aligned} & \text{ج) } \begin{cases} \frac{1}{2}(f(m)+f(n)) = \frac{1}{2}(k+k) = \frac{rk}{2} = k \\ \frac{1}{2}f(m+n) = \frac{1}{2}k = \frac{k}{2} \end{cases} \end{aligned}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2}(f(m)+f(n)) \neq \frac{1}{2}f(m+n) \quad \times$$

$$\begin{aligned} & \text{د) } \begin{cases} 5f(3m+2n) = 5k \\ 2f(3m) + 3f(2m) = 2k + 3k = 5k \end{cases} \end{aligned}$$

$$\Rightarrow 5f(3m+2n) = 2f(3m) + 3f(2m) \quad \checkmark$$

پس موارد (الف)، (ب) و (د) درست هستند و مورد (ج) نادرست است.

۱ اولاً $x = 1$ هم در ضابطه اول وجود دارد و هم در ضابطه دوم،

پس برای تابع بودن باید مقدار تابع در $x = 1$ در دو ضابطه یکسان باشد و داریم:

$$1+m=2 \Rightarrow m=1$$

ثانیاً $x = 2$ هم در ضابطه دوم وجود دارد و هم در ضابطه سوم، پس برای تابع

بودن باید مقدار تابع در $x = 2$ در دو ضابطه یکسان باشد و داریم:

$$2=n-2 \Rightarrow n=4$$

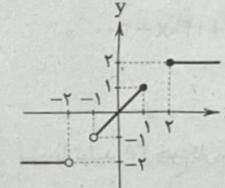
پس ضابطه تابع به صورت زیر می‌شود:

$$f(x) = \begin{cases} x+1 & x \leq 1 \\ 2 & 1 \leq x \leq 2 \\ 4-x & x \geq 2 \end{cases}$$

$$f(m+n) = f(1+4) = f(5) = 4-5 = -1$$

۲ با توجه به ضابطه تابع، نمودار تابع در نقاط (2, 2) و (1, 1)

باید توپر باشد، همچنین بین 1 تا 2 و بین -2 تا -1 نیز تابع تعريف نشده است.

در تابع همانی، مؤلفه‌های اول و دوم همه زوج مرتب‌ها با هم برابر است، پس داریم:

$$2q = q + 1 \Rightarrow q = 1$$

$$m^2 + 2m = -1 \Rightarrow m^2 + 2m + 1 = 0 \Rightarrow (m+1)^2 = 0$$

$$\Rightarrow m+1 = 0 \Rightarrow m = -1$$

همیشه برقرار $m+n = n-1 \Rightarrow -1+n = n-1$ است.

$$4 = 3p - 2 \Rightarrow 3p = 6 \Rightarrow p = 2$$

پس تابع f به صورت زیر است:

$$f = \{(2, 2), (-1, -1), (n-1, n-1), (4, 4)\}$$

حال برای آن که دامنه تابع، سه عضوی باشد، $n-1$ بایستی با یکی از اعداد -1

یا 2 یا 4 برابر باشد:

$$n-1 = -1 \Rightarrow n = 0 \Rightarrow m+n-p = -1+0-2 = -3$$

$$n-1 = 2 \Rightarrow n = 3 \Rightarrow m+n-p = -1+3-2 = 0$$

$$n-1 = 4 \Rightarrow n = 5 \Rightarrow m+n-p = -1+5-2 = 2$$

پس $p = m+n-p$ نمی‌تواند برابر 1 باشد.

۳ ۵۹ مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: «تحمل سختی»

برای رسیدن به بزرگی»

مفهوم گزینه (۳): «سنگینی رنج عشق بر عاشق و نامهربانی معشوق»

۴۰ ۳ مفهوم مشترک عبارت سؤال و بیت‌های (الف)، (ب)، (ج).

(د)، (ه) و (و): «عاشق فقط طالب معشوق است و حتی بهشت را بدون یار نمی‌خواهد».

مفهوم بیت (ز): انسان قانع محتاج به کسی نیست.

پایه‌های آوایی این بیت «ناهمسان» است.

دَم	شَا	بَگ	ثَ	بَا	شِ	خِي	لِ	دِ	زِ	رَا
بِي	شَا	بَخ	بَ	رَا	مَ	رِيَلَكَ	بَ	كِ	شَد	بَا
-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	-

مفعولن

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱)

نَشْ	نِي	تِي	جَنْ	دِيْن	فُ	تَنْ	بَا	صَوْ	رَ	تِي	جَنْ	دِيْن	فُ
هَر	گَزْ	نَ	بَا	شَد	رَ	جَ	مَنْ	سَرْ	وِي	بِ	دِيْن	خُشْ	مَنْ
-	-	U	-	U	-	U	-	U	-	-	-	-	-

(۲)

گَ	زَتْ	جَانْ	دَرْ	عَذْ	رِ	مَيِ	خَاهِم
كِ	ازْ	مَنْ	خَدْ	مَتِي	كِيِّ	پِيِّ	سَنْ دَيِّ
-	-	U	-	-	-	-	-

(۳)

هَر	كِ	نَ	دَرْ	رِ	مَيِ	خَاهِم
دِي	كِ	نَ	دَرْ	رِ	مَيِ	خَاهِم
-	-	U	-	-	-	-

(۴)

رَكْن	نَخْسَتْ	دَرِ	أَيْنِ	بِتْ	لَـ	ـ لـ	ـ مـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

(۵)

ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
---	---	---	---	---	---	---	---

(۶)

ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
---	---	---	---	---	---	---	---

(۷)

ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
---	---	---	---	---	---	---	---

(۸)

ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
---	---	---	---	---	---	---	---

وزن بیت گزینه (۳):

ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
---	---	---	---	---	---	---	---

وزن سایر گزینه‌ها:

۱) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

۲) فعلون فعلون فعلون فعلون

۴) فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

۳ ۵۴ هجاهات کشیده ایات:

(الف) ۴ هجای کشیده

ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

(ب) ۱ هجای کشیده

ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

(ج) ۱ هجای کشیده

ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

(د) ۲ هجای کشیده

ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

(۳) ۳ هجای کشیده

ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

(۴) ۴ هجای کشیده

ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

(۵) ۵ هجای کشیده

ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

(۶) ۶ هجای کشیده

ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

(۷) ۷ هجای کشیده

ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

(۸) ۸ هجای کشیده

ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

(

بررسی گزینه‌ها، ۴ ۸۷

۱) درست - نادرست (انسان‌ها برای رسیدن به اهداف خود، از علوم تجربی استفاده می‌کنند).

۲) درست - نادرست (جهان از مواد و موجودات خام ساخته شده است).

۳) نادرست (کنش‌هایی که اهداف دنیوی را به وسیله علوم تجربی تعقیب می‌کنند، رواج می‌یابند) - درست

۴) درست - درست

۲ (الف) انسان‌ها به تدریج اسیر نظام اجتماعی پیچیده‌های ۸۸

می‌شوند که همه ابعاد وجود آن‌ها را احاطه می‌کند ← قفس آهنین

ب) رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن برای تسلط بر طبیعت و جامعه را می‌گویند ← گسترش یا بسط عقلانیت ابزاری

ج) امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری، از بین می‌رود و داوری درباره این امور به افراد متفرق سپرده می‌شود ← زوال عقلانیت ذاتی

۲ (ب) هر جهان اجتماعی تا زمانی که از طریق مشارکت اجتماعی افراد پایرگاست، پیامدهای آن نیز باقی است.

فرهنگ اساطیری به خداوندان‌گاران و قدرت‌های فوق طبیعی قائل است.

در جوامع ارگانیکی از نظر دورکیم، تقسیم کار گسترش و وجود دارد و در جوامع مکانیکی تقسیم کار ساده و ابتدایی است.

تغییرات در محدوده هنجارها و نمادها جزء تغییرات لایه‌های سطحی جهان اجتماعی محسوب می‌شود.

۱ ۹۰ بررسی عبارت‌های نادرست:

الف) جهان‌های اجتماعی براساس عقاید و ارزش‌های کلان خود، متنوع‌اند.

ب) زندگی اجتماعی انسان‌ها برخلاف زندگی سایر موجودات زنده، متنوع است.

۴ بررسی گزینه‌ها، ۹۱

۱) درست - نادرست (دوست دارند بر یکایک افراد جامعه خود نیز چیره شوند).

۲) نادرست (زمانی پیش می‌آید که همه افراد جامعه، شیفتۀ غلبه باشند) - درست

۳) نادرست (گمان می‌کنند ملت‌های دیگر نتوانسته‌اند به موقعیت آن‌ها برسند) - درست

۴) درست - درست

۳ ۹۲ امپراتوری و شاهنشاهی از طریق کشورگشایی و با قدرت

نظامی و حضور مستقیم سربازان پیروز شکل می‌گیرد.

قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد، اگر فرهنگ غنی و قوی داشته باشد، می‌تواند گروه مهاجم را در فرهنگ خود هضم کند.

امپراتوری مغلول در چین، هند و ایران تحت تأثیر فرهنگ‌های اقوام مغلوب، هویتی چینی، هندی و ایرانی پیدا کرد.

۱ ۹۳ بررسی عبارت‌های نادرست:

الف) جهان‌گشایی و امپراتوری، اغلب با کشتار و خسارت‌های انسانی و اقتصادی فراوان همراه بوده است.

ب) غلبه نظامی گرچه به حضور مستقیم مهاجمان منجر شده است اما همواره گسترش فرهنگی آن‌ها را به دنبال نیاورده است.

ج) جهان‌گشایی‌ها به جهانی شدن فرهنگ آن‌ها منجر نشد.

۴ بررسی گزینه‌ها،

ت (فایده علوم طبیعی) - درست (فایده علوم اجتماعی)

ست (فایده علوم اجتماعی) - نادرست (فایده علوم طبیعی)

ست (فایده علوم طبیعی) - درست (فایده علوم اجتماعی)

ست (فایده علوم اجتماعی) - درست (فایده علوم اجتماعی)

۲ بررسی عبارت‌های نادرست:

جامعه‌شناسی براساس دوری و تزدیکی به علوم طبیعی، رویکردهایی شکل گرفته است.

جامعه‌شناسی شاخه‌ای از علوم اجتماعی است.

۳ عدهای نگاه خطی به تاریخ بشر دارند. در این دیدگاه، همه

بع در یک خط قرار می‌گیرند. بعضی از آن‌ها در این مسیر واحد،

تفته‌ترند و بعضی در مقایسه با جوامع پیشرفته، عقب مانده‌اند و جوامعی

لحوظ تاریخی عقب مانده‌اند، باید جوامع پیشرفته را الگوی حرکت

قرار دهند.

۴ بررسی گزینه‌ها،

و (۴) مربوط به جوامعی است که جهان‌های اجتماعی را در عرض هم می‌دانند.

۲ تفاوت‌هایی که به ارزش‌های کلان، آرمان‌ها و اعتقادات اصلی

های عمیق) بازگردد، از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف است و

ت‌هایی که به حوزه نمادها و هنجارها (لایه‌های سطحی) بازگردد، از نوع

نهایی است که درون یک جهان اجتماعی پذیرفته می‌شود.

۴ انسان در قبال فرهنگی که از طریق تربیت به او منتقل

مود، موجودی منفعل و پذیرنده نیست؛ بلکه کنشگری فعل و تأثیرگذار

تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها و همچنین تنوع اراده و اختیار آن‌ها، سبب

ش جهان‌های اجتماعی مختلف می‌شود.

۳ وقتی به تاریخ گذشته خود رجوع کنیم و جهان خود را با

های دیگر مقایسه می‌کنیم، به تنواع جهان‌های اجتماعی بی می‌بریم.

جامعه‌شناسی در جهان غرب، مطالعه جوامع صنعتی و شهری پیشرفته

غربی) و وظیفة مردم‌شناسی، مطالعه جوامع ساده و ابتدایی است.

مهمنترین انتقادها به خودمداری فرهنگ غرب و تصور ساده آن از سایر

عا را مردم‌شناسان مطرح کردند.

۲ در جهان دنیوی، طبیعت ماده خامی در اختیار انسان است

اند به میل خود در آن دخل و تصرف کند.

طیزی، محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است.

توحیدی، تصرفات انسان در طبیعت، مقید به اراده جکیمانه الهی است.

ی همه ظرفیت‌ها و استعدادهای انسان را در خدمت دنیا به کار می‌گیرد.

۳ منظور از جهان متعدد، غرب بعد از رنسانس یعنی جهان

صد سال اخیر است.

محددودیت‌های جهان اجتماعی به صورت حقوق و تکالیف افراد

وقد. جهان اجتماعی مختلف را می‌توان براساس آرمان‌ها و ارزش‌های آن‌ها و

محددودیت‌هایی که به دنبال می‌آورند، ارزیابی کرد.

۱۰۰ ۱ مارکسیسم تفکری برگرفته از اندیشه‌های مارکس است که انقلاب طبقاتی (انقلاب کارگران علیه سرمایه‌داران) را تنها راه رهایی از چنگال نظام سرمایه‌داری و مشکلات آن می‌داند. انقلاب اسلامی ایران، نقطه عطفی در بازگشت به فرهنگ اسلامی در جهان اسلام است. ناسیونالیسم (ملی‌گرایی) مجموعه‌ای از باورها و نمادها که دلیستگی و تعلق به ملت، سرزمین، نژاد، قوم و زبان را اصل قرار می‌دهد و صرفاً تعلق خاطر و دلیستگی به چنین عناصری را آرمان اساسی انسان‌ها و تعیین‌کننده هویت ملت‌ها می‌داند.

۹۴ ۲ استعمار به معنای اشغال یک سرزمین خارجی با توصل به قدرت نظامی و سیاسی است. امپریالیسم سیاسی با اشتغال نظامی جوامع ضعیف شکل می‌گیرد. موققیت‌های استعمار در این دوران ناشی از پیشرفت در زمینه‌های دریانوردی، فنون نظامی و اقتصاد صنعتی بود.

استعمار	انواع	ابزارها	شكل حضور
نو	کودتا، ترور، استفاده از نهادهای آشکار	استعمارگران پنهان و مجریان هم	استعمارگران پنهان
فرانو	نرمافزارها، رسانه‌ها، فناوری اطلاعات، فضای سایبری	استعمارگران پنهان	هم مجریان و هم
قدیم	صنعت نظامی و اقتصادی	حضور مستقیم به صورت آشکار	حضور مستقیم به صورت آشکار

۹۶ ۱ استعمار در قرن نوزدهم به اوچ خود رسید. استعمار اروپایی در سده هفدهم و هجدهم میلادی، بزرگ‌ترین برده‌داری تاریخ بشريت را رقم زد.

اروپاییان در هجوم به قاره آمریکا، مناطقی نظیر هائیتی، کوبا، نیکاراگوئه و سواحل ونزوئلا را که تراکم جمعیتی بالای داشتند، از جمعیت خالی کردند.

- ۹۷** ۲ بررسی گزینه‌ها:
- ۱) نادرست (امپراتوری‌های ایران و روم) - نادرست (ویزگی عصر نبوی)
  - ۲) نادرست (از سراسر شبه‌جزیره به مدینه آمدند) - درست
  - ۳) درست - درست
  - ۴) درست - درست

۹۸ ۳ دولت‌های استعماری غربی با تکیه بر قدرت نظامی و صنعتی خویش، بیشتر سیاستمداران و دولتمردان جوامع اسلامی را مغلوب ساختند. قدرت سیاسی جوامع اسلامی در دوران استعمار، از طریق سازش با دولتهای غربی، با قدرت استعمارگران پیوند خورد و استبداد ایلی و قومی به صورت استبداد استعماری درآمد.

استبداد قومی با وجود این‌که دارای هویتی غیراسلامی بود، به دلیل این‌که پشتوانه و پیشینه‌ای خارج از جهان اسلام نداشت، از رویارویی مستقیم با فرهنگ توامند اسلامی دوری می‌کرد.

۹۹ ۴ عقل در فرهنگ اسلام، زیباترین و محبوب‌ترین مخلوق خداوند است.

در عصر نبوی، شمال غربی شبه‌جزیره تحت نفوذ امپراتوری روم و جنوب شرقی آن تحت تأثیر و سلطه شاهنشاهی ایران بود.

در دوران خلافت، غلبة قدرت‌هایی مانند سلجوقیان، خوارزمشاهیان، مغولان و عثمانی که در چارچوب فرهنگ قومی و قبیله‌ای رفتار می‌کردند نیز مانع می‌شد تا ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن به طور کامل آشکار شود.

روان‌شناسی

- ۱۰۸** توصیه مربوط به حساسیت نسبت به انتقاد دیگران، این است که بهتر است در حضور دیگران از نوجوان عیوب جویی نشود.
- ۱۰۹** سوزن نخ کردن ← حرکت ظرفی ← جسمانی - حرکتی برنامه‌ریزی ← شناختی آرامش خود را حفظ کردن ← هیجانی کمک و خدمت به دیگران ← درک اخلاقی
- ۱۱۰** آن‌چه که هستیم ← خود واقعی ← عبارت‌های اول، سوم و چهارم آن‌چه که می‌خواهیم باشیم ← خود آرمانی ← عبارت‌های دوم و پنجم

- ۱۰۱** بررسی عبارت‌های نادرست:
- منظور از رشد در دوره کودکی، از زمان تولد تا ۱۱ - ۱۲ سالگی است.
- روان‌شناسی رشد، مطالعه علمی انسان از زمان انعقاد نطفه تا پایان زندگی او را دربر می‌گیرد.

- ۱۰۲** استدلال و قضاوی ← رشد شناختی
ایستاند مستقل ← ۱۱ تا ۱۴ ماهگی
اجبار و اصرار بر خواسته ← رشد هیجانی
در ۸ - ۷ ماهگی ← ترس از غربیه‌ها

- ۱۰۳** بازی سارا از نوع بازی موازی و بازی سعید از نوع گروهی است.
بنابراین سارا در ۴ یا ۵ سالگی و کودکی اول (قبل از دبستان و ۲ تا ۷ سالگی) قرار دارد و سعید در دوره دبستان یعنی کودکی دوم (۷ تا ۱۲ سالگی) قرار دارد.
- بررسی سایر گزینه‌ها:**

- ۱) سعید بزرگ‌تر از سارا و در سن دبستان قرار دارد.
۲) بازی سعید از نوع گروهی و بازی سارا از نوع موازی است.
۴) هر دو بازی موازی و گروهی مربوط به رشد اجتماعی هستند.

- ۱۰۴** فرایند رشد درک اخلاقی، فرآیندی تدریجی و پیچیده است.

- ۱۰۵** در نوجوانی احساس توانمندی زیاد می‌شود. تغییرات رشد در این دوره ناگهانی است. قد و وزن افزایش می‌یابد و رشد موهای زائد جزء ویژگی‌های ثانویه (جنسی) رشد محسوب می‌شود.
- بررسی سایر گزینه‌ها:**

- ۱) اندازه قلب ← دو برابر قبل / ظرفیت شش‌ها ← سه برابر قبل / دورگه شدن صدا ← ویژگی ثانویه / رشد دستگاه تولید مثل ← ویژگی جنسی اولیه
۲) افزایش قد و وزن یک سال قبل از رشد ماهیچه‌ها است. / حجم کلی خون ← افزایش / بروز جوش صورت ← ویژگی ثانویه / تخمگذاری در دخترها ← ویژگی جنسی اولیه
۳) تناسب بدن ← به سرعت تغییر می‌کند. / اندازه بدن ← به سرعت افزایش می‌یابد.

- ۱۰۶** **۱** توجه گزینشی تر نوجوان ← باعث می‌شود تا با ضرورت‌های تکلیف مورد نظر، بهتر سازگار شود.

- افزایش سرعت تفکر ← باعث می‌شود تا در یک لحظه، اطلاعات بیشتری در حافظه نوجوان نگهداری شود.

- پردازش مفهومی ← باعث می‌شود تا نوجوان کیف بادوام را به کیف با ظاهر،
قشنگ و آراسته ترجیح دهد.

- فرضیه‌سازی ← نوجوان احتمالی را در نظر می‌گیرد که کودک به آن فکر نمی‌کند و مثلاً به مادرش می‌گوید «اگر برق با مارک مورد نظر را مغازه نداشت،
چه کنم؟»

- ۱۰۷** **۴** ایفای نقش جنسیتی برای نشان دادن رفتارهای زنانه یا مردانه ← ویژگی روانی هویت

- بررسی سایر گزینه‌ها:**

- ۱) ویژگی جسمی هویت
۲) ویژگی اجتماعی هویت
۳) ویژگی جنسی هویت

زبان عربی (اختصاصی)

ترجمة کلمات مهم: یستوی: برایند / یوم البعث: روز رستاخیز ۱۱۵

- ۱ بزرگی سایر گزینه‌ها:
- ۲ نفس اماره ($\leftarrow$ نفس اماره‌اش)، تابع است ($\leftarrow \rightarrow$ تبعیت می‌کند)، «با هم» اضافی است.
- ۳ با ($\leftarrow \rightarrow$ و)، «هیچ» اضافی است، «یوم» ترجمه نشده است.

۴ در حال جهاد است ($\leftarrow$ جهاد می‌کند)، با ($\leftarrow \rightarrow$ و)، هیچ ($\leftarrow$ مانند گزینه (۳))، با هم ($\leftarrow$ مانند گزینه (۲))

۳ بزرگی سایر گزینه‌ها:

۱ خوراک نمی‌دهیم ($\leftarrow$ نباید خوراک دهیم؛ کسره‌دار بودن آخر «لا نطعم» نشان می‌دهد که در اصل ساکن بوده و فعل، نهی است.)

۲ نباید ناراحت می‌کرد $\leftarrow$ نباید ناراحت کند

۳ رگ ($\leftarrow$ پی، عصب)، عضوی ($\leftarrow$ نخی)

۴ دست از ... برنمی‌دارد ($\leftarrow$ زیاده‌روی می‌کند).

۱۱۷

۳ بزرگی سایر گزینه‌ها:

۱ البومة ($\leftarrow$ البط، البَرْ) ($\leftarrow$ البر)

۲ طیار ($\leftarrow$ طائر)، البَرْ ($\leftarrow$ مانند گزینه (۱))

۳ البومة ($\leftarrow$ مانند گزینه (۱)), طیار ($\leftarrow$ مانند گزینه (۲))

۱۱۹ ۱ ترجمه عبارت سوال: «بلکه آن‌ها را می‌بینی که از گل آفریده شده‌اند، آیا جز گوشت و استخوان و بی هستند؟!»

ترجمه گزینه‌ها:

۱ انسان، ضعیف آفریده شده است.

۲ پروردگار این [خلقت] را بیهوده نیافریدی.

۳ مردان، به خاطر کارها نامهایی دارند.

۴ مردم مرده‌اند و اهل دانش، زنده‌اند.

متن زیر را با دقیق بخوان، سپس متناسب با آن به سوالات زیر پاسخ بده:

:۱۲۰ - ۱۲۴

مطالعه [تبديل به] نیازی از نیازهای مهم انسان شده است که نمی‌توان از آن بی‌نیاز بود، چرا که آن [مطالعه] در ارتباط با او، مانند غذا برای گرسنه است. و همان‌طور که بدن انسان غذا را طلب می‌کند، عقل او نیز برای رشد و ارتقاش به شکل دائمی به خواندن کتاب‌های سودمند نیاز دارد. پس هیچ عجیب نیست که چند قرن قبل، به اهمیت کتاب توجه می‌کند و ما را به کتاب آن و اطلاع از آن دعوت کرده است؛ چرا که صاحبان خرد و امداد را به شناخت تفاوت‌های عاطفی و عقلی و عملی که یک انسان را از انسانی دیگر و یک جامعه را از جامعه‌ای دیگر جدا می‌کند، ممکن می‌شود.

۳ ترجمه گزینه‌ها:

۱ کتاب‌ها، بوسنانه‌ای دانشمندان هستند.

۲ خداوند چیزی بهتر از عقل را برای بندگانش تقسیم نکرده است.

۳ تجربه، فراتر از دانش است.

۴ در کتاب‌ها، روح تمام زمان‌های گذشته یافت می‌شود.

مناسب‌ترین گزینه را در جواب برای ترجمه یا تعریف یا مفهوم مشخص کن
۱۱۱ - ۱۱۹

۴ ترجمه کلمات مهم: ذو فضل: دارای بخشش / اکثر: بیشتر،

اکثر / لا یشکرون: سپاسگزاری نمی‌کنند

۳ بزرگی سایر گزینه‌ها:

۱ فضل دارد ($\leftarrow$ دارای بخشش است)، بسیاری از ($\leftarrow$ بیشتر)، شکرگزار نیستند ($\leftarrow$ سپاسگزاری نمی‌کنند)

۲ «إن» کل جمله را تأکید می‌کند و جایش در ترجمه همان ابتدای جمله است.

۳ قطعاً ($\leftarrow$ مانند گزینه (۲)), لطف می‌کند ($\leftarrow$ مانند گزینه (۱))

۲ ترجمه کلمات مهم: الشمس: خورشید / تحرق: می‌سوزاند / آبیت: کاش، ای کاش / یجیء: بباید

۳ بزرگی سایر گزینه‌ها:

۱ آسیب می‌زند ($\leftarrow$ می‌سوزاند)، شدیداً احساس گرما می‌کنیم ($\leftarrow$ احساس گرمای شدیدی می‌کنیم)، می‌آمد ($\leftarrow$ بباید؛ فعل مضارع بعد از «لیت» به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود).

۲ امید است که ($\leftarrow$ کاش)، گرمای شدیدی ($\leftarrow$ گرمای شدید)، («الحر الشديد» ترکیب وصفی معرفه است).

۳ سوزانده ($\leftarrow$ می‌سوزاند)، شدیداً گرما را حس می‌کنیم ($\leftarrow$ مانند گزینه (۱))، امید که ($\leftarrow$ مانند گزینه (۳)), برسد ($\leftarrow$ بباید)

۱۱۳ ۱ ترجمه کلمات مهم: الغواصون الذين: غواصانی که / ینبعث:

فرستاده می‌شد

۳ بزرگی سایر گزینه‌ها:

۲ غواصان ($\leftarrow$ غواصانی)، می‌رفتند ($\leftarrow$ رفتند؛ «ذهبوا» ماضی ساده است)، می‌فرستادند ($\leftarrow$ فرستاده می‌شدند؛ «ینبعث» از باب «انفعال» و لازم است).

۳ غواصان کسانی اند که ($\leftarrow$ غواصانی که)، از ... دریافت می‌کردند ($\leftarrow$ مانند گزینه (۲))

۴ غواصان اند کسانی که ($\leftarrow$ مانند گزینه (۳)), فرستاده می‌شود ($\leftarrow$ فرستاده می‌شد)

۴ ترجمه کلمات مهم: یؤذیان إلى: منجر می‌شوند به / یقظی:

سپری کنند / المناطق الريفية: مناطق روستایی

۳ بزرگی سایر گزینه‌ها:

۱ «في» ترجمه نشده، گذراندن ... ترجیح بدنهند ($\leftarrow$ سپری کنند)

۲ آلدگی‌ها ($\leftarrow$ آلدگی هوا)، باعث می‌شوند ($\leftarrow$ منجر می‌شوند)، کوهستانی روزتایی، في ($\leftarrow$ مانند گزینه (۱)), گذراندن ... انتخاب کنند ($\leftarrow$ مانند گزینه (۱))

۳ آلدگی‌ها ($\leftarrow$ مانند گزینه (۲)), استراحت کنند ($\leftarrow$ مانند گزینه (۱))

Scanned with

تاریخ

۱۳۱ ۲ پیروزی‌های برق‌آسای نادر در جنگ‌های داخلی و خارجی زمینه نشستن او بر تخت شاهی را فراهم آورد. او نخست تهماسب دوم را به بهانه بی‌کفایتی از سلطنت خلع کرد. سپس بزرگان کشور، علماء و سران ایل‌ها و طوایف را به شورای دشت مغان فرا خواند و شروطی را برای پذیرش سلطنت مطرح کرد. با پذیرش شروط نادر در شورای دشت مغان، انقراض سلسله صفویه اعلام و نادر به عنوان شاه ایران انتخاب شد. تداوم جنگ‌های داخلی و خارجی در زمان نادر، شرایطی را در کشور حاکم کرد که در نتیجه آن، ضعف و رکود شدید در بخش کشاورزی و تجارت به وجود آمد.

۱۳۲ ۴ بساط حکومت افشاریه در سال (۱۲۱۲ق / ۱۱۷۵ش) توسط آقامحمدخان قاجار برچیده شد.

توجه: لطفعلی‌خان زند در جنگ با آقا محمدخان قاجار (۱۱۶۷ش) شکست خورد و پس از دستگیری کشته شد. با مرگ او سلسله زنده منقرض شد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) حکومت افشاریه پس از شورای دشت مغان تشکیل شد.
- ۲) شاهزاد نوه نادر افسار بود.
- ۳) حکومت افشاریه به صورت یک حکومت محلی در مشهد همزمان با زنده‌امتداد یافت.

۱۳۳ بربسی عبارت‌های نادرست:

- الف) انقلاب باشکوه انگلستان مربوط به سال ۱۶۸۸م (قرن ۱۷م) است.
- ب) انگلستان در سال ۱۸۵۷م (قرن ۱۹) و پس از سرکوب شورش سربازان هندی، رسمًا هند را جزئی از قلمرو خود اعلام کرد.
- د) گسترش استعمار از پیامدهای خارجی انقلاب صنعتی بود.

۱۳۴ ۱ در سال ۱۶۴۶م میان مجلس به رهبری الیور کرامول و چارلز یکم، پادشاه انگلستان؛ جنگی درگرفت (جنگ یا درگیری اول) که به پیروزی مجلس انجامید. کرامول نظام پادشاهی را برانداخت و خود رئیس جمهور شد. او سپس به دلایل مذهبی با مجلس درگیر شد (جنگ یا درگیری دوم) و آن را منحل کرد. بعد از مرگ کرامول، مجلس و نظام سلطنت دوباره احیا شد، اما پادشاه، به مجلس توجهی نداشت. از این‌رو، بار دیگر با یکدیگر ستیز کردند (جنگ یا درگیری سوم) تا این‌که مجلس پیروز شد. این اتفاق در تاریخ انگلستان به انقلاب باشکوه شهرت دارد.

۱۳۵ ۱ همه عبارت‌های داده شده صحیح است.

۱۳۶ ۳ پس از قائم مقام فراهانی، حاجی میرزا آقاسی به مقام صدارت محمد شاه قاجار رسید. در دوران صدارت میرزا آقاسی، نفوذ دولت‌های روسیه و انگلستان در ایران افزایش یافت.

۱۳۷ ۳ میرزا حسین خان سپه‌سالار، یکی از صدراعظم‌های عصر ناصری، نقش مؤثری در تشویق شاه برای سفر به فرنگ، اخذ تمدن اروپایی و ترغیب اوی به دادن امتیازهای فراوان به انگلیس و روس تزاری داشت. اما برنامه‌های او به سبب مخالفت‌های داخلی و تردیدهای شاه به جای نرسید.

براساس متن می‌توانیم بگوییم

۱۲۱

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) با مطالعه کتاب‌ها، انسان زندگی دیگری (غیر از خود) را زیست می‌کند.
- (۲) تجربه‌ها ما را از خواندن کتاب‌ها بی‌نیاز می‌کنند.
- (۳) کتاب برای انسان از غذا برای بدنش مهم‌تر است.
- (۴) خواندن کتاب‌ها بر فرهنگ یک قوم اثر نمی‌گذارد.

۱۲۲ ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) خواننده کتاب‌ها (کتابخوان)، زندگی را با هزاران چشم می‌بیند.
  - (۲) مردم در زمان قدیم، کم‌تر به کتاب‌ها نیاز داشتند.
  - (۳) هنگام خواندن کتاب‌های سودمند، خرد انسان رشد می‌کند.
  - (۴) خردمندان در بی خواندن کتاب‌ها، برای طلب شناخت و دانش کوشش می‌کند.
- گزینه نادرست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۱۲۳ و ۱۲۴):

۱۲۳ ۲ من المجرد الثالثي ← من المزید الثالثي

۱۲۴ ۱ للبعيد ← للقرب

۱۲۵ ۳ صوت، الحيوانات «صحيح است.

- (۱) دقت کنید که فعل‌های پس از موصولات، هرگز نقش نمی‌گیرند.
- (۲) «الذی» معنای «هو» را کامل کرده و خبر است: «او کسی است که توبه را از بندگانش می‌بدیرد.»

۱۲۶ ۱ بررسی گزینه‌ها:

- (۱) «ازْحَمِيْ: رحم کن» مفعول است.
- (۲) «سید» مبتدا و «مَنْ» خبر است.
- (۳) «يَقُوْزُ: رستگار می‌شود». فعل لازم و «مَنْ» فاعل است.
- (۴) بعد از «كَلَّ» همیشه مضاف‌الیه می‌آید.

- (۱) «إِشْرِينَا: خَرِيدِيْم»، فعل متعدد است و مفعول نیاز دارد.
- (۲) مفعول هم منصوب است (رد گزینه‌های (۱) و (۳))، «سوق مشهد الكبير: بازار بزرگ مشهد» ترکیب وصفی - اضافی و «الكبير» صفت «سوق» است. «سوق» مجرور به حرف جر می‌باشد و صفت‌ش هم باید به تعییت از آن مجرور شود. (رد گزینه‌های (۳) و (۴)).

- (۱) اسم «لاً» نفی جنس نه «ال» می‌گیرد (رد گزینه (۱)) و نه تنوین (رد گزینه (۲)). ضمناً خبر «لاً» نفی جنس مرفوع است. (رد گزینه (۴))

- (۲) ۱۳۰ اسم حروف مشبه بالفعل منصوب است. (رد گزینه (۲)). ضمناً با توجه به «ترجع، ها» متوجه می‌شویم که اسم مفرد مؤثث می‌خواهیم. (رد گزینه‌های (۱) و (۳))

ب) پادشاهی ایلام در برابر تاخت و تازهای فرمانروایان سومری و اکدی و حکومت ماد در مقابل حملات آشور تشکیل شد.

ج) تمدن ایلام با همسایگان بین‌النهرینی خود (سومریان، اکدیان، بللیان و آشوریان) ارتباط تنگاتنگ سیاسی، فرهنگی و تجاری داشت. هووخستر فرمانروای ماد نیز پس از اتحاد سیاسی با بللی‌ها موفق به شکست آشوری‌ها شد.

د) ایلامی‌ها توسط آشوری‌ها از میان رفتند و آشوری‌ها نیز توسط مادی‌ها.

۱۴۶ ۲ ایلامیان به خدایان متعددی اعتقاد داشتند. از جمله

محبوب‌ترین خدایان ایلامی، اینشوشیناک به معنای خدای شهر شوش بود.

۱۴۷ ۲ هووخستر با حکومت بابل، علیه آشور متعدد شد و به

حاکمیت آشوریان پایان داد. در پی این موقیت نظامی، قلمرو ماد به شمال

بین‌النهرین و بخش‌های وسیعی از آسیای صغیر گسترش یافت.

توجه آستیاگ، دوران طولانی سلطنت خود را صرف خوش‌گذرانی و گردآوری ثروت کرد.

۱۴۸ ۲ در کاوش‌های تخت جمشید بیش از سی هزار لوح گلی به

زبان ایلامی کشف شد که تاکنون حدود چهار تا پنج هزار از این لوح‌ها خوانده

و ترجمه شده‌اند. این لوح‌ها اطلاعات سودمندی درباره اوضاع اقتصادی و

اجتماعی و تشکیلات اداری دوره هخامنشیان ارائه می‌دهند.

کورش پس از فتح مسالمات‌آمیز بابل، فرمان داد تا ماجرا فتح صح‌آمیز بابل

را بر لوحی استوانه‌ای از گل رس به زبان بللی بنویسنده.

۱۴۹ ۳ خاندان هخامنشی از زمان پادشاهی اردشیر دوم که از ۴۵۴ تا

۳۵۸ ق.م. حکومت می‌کرد، دچار تفرقه درونی شد. در ابتدای زمامداری او،

برادرش کورش کوچک در آسیای صغیر سر به شورش برداشت و با سیاهی از

مزدوران یونانی راهی پایتخت شد. در جنگی که میان دو برادر رخ داد، کورش

کوچک شکست خورد و کشته شد. اردشیر دوم به خوش‌گذرانی و راحت‌طلبی

مشهور بود. در دوران فرمانروایی او، مصر از سیطره هخامنشیان خارج شد.

۱۵۰ ۱ همه عبارت‌ها صحیح است.

۱۵۱ ۲ بررسی عبارت‌ها:

الف) هارون‌الرشید (پنجمین خلیفه عباسی) که مقام و جانش را مدیون دبیر و

مربی خویش، یحیی پسر خالد برمکی بود، اداره امور خلافت را به او سپرده.

یحیی و دو پسرش به مدت ۱۷ سال صاحب چنان قدرت و عظمتی بودند که

این دوره در تاریخ به دوران فرمانروایی برمکیان معروف شده است. (۱۷۰ تا

۱۸۷ قمری)

ب) مأمون پس از دستیابی به خلافت تحت تأثیر وزیر قدرتمند خود، مرکز

خلافت را از بغداد به مرو منتقل کرد و لباس و پرچم سیاه را که نشان عباسیان

بود، به رنگ سبز درآورد. (۱۹۸ تا ۲۰۱ قمری)

ج) منصور عباسی (حکم ۱۳۶ تا ۱۵۸ قمری) پس از رسیدن به خلافت، ابتدا

عموهایش را که مدعی جانشینی سفاح بودند، از همه مناصب مهمی که

داشتند، خلع کرد و دبیر آنان، ابن‌مقفع (روزبه ایرانی) را به قتل رساند.

ج ← الف ← ب

۱۵۲ ۲ بررسی عبارت نادرست:

ه) دارالعلم توسط فاطمیان مصر (۲۹۷ تا ۵۶۷ قمری) در قاهره تأسیس شد

۱۴۸ ۲ نظام حکومتی ایران تا پیش از انقلاب مشروطه، پادشاهی مطلقه و استبدادی بود. در چنین نظامی، شاه در رأس هرم قدرت قرار داشت و از اختیارات نامحدود بربخوردار بود. عزل و نصب مقام‌های حکومتی و اعلام جنگ و صلح از جمله اختیارات اساسی او به شمار می‌رفت. در واقع، شاه هر سه قوه قانون‌گذاری، اجرایی و قضایی را در انحصار خود داشت. با این حال، آنان در عمل نمی‌توانستند به طور کامل قدرت استبدادی و اختیارات نامحدود خود را به کار بستند؛ زیرا از یک سو فاقد ابزارهای لازم، مانند نظام اداری کارآمد و ارتش ثابت و حرفه‌ای، برای اعمال قدرت مطلقه بودند و از سوی دیگر، نفوذ اجتماعی و دینی روحانیت و مراجع شیعه، قدرت سیاسی و نظامی ایلات و نفوذ و دخالت قدرت‌های استعمارگر، دامنه قدرت و اختیار شاهان را تا حدودی محدود می‌کرد.

۱۴۹ ۱ سازمان قضایی عصر قاجار از دو گونه محاکم تشکیل شده بود: ۱- محاکم عرف که به تخلفات و جرایم سیاسی و امنیتی مانند شورش، سرقت، نزاع و عدم پرداخت مالیات رسیدگی می‌کردند. این محاکم را قضات و مأمورانی اداره می‌کردند که از مقام‌های حکومتی فرمان می‌برندند و حقوق می‌گرفتند. ۲- محاکم شرع که دعاوی مدنی مانند دعواهای خانوادگی، ملکی و ارث را حل و فصل می‌کردند. در این محاکم، روحانیون قضایت می‌کردند و هزینه‌های رسیدگی بر عهده طرفین دعوا بود.

۱۵۰ ۱ همه عبارت‌ها صحیح هستند.

۱۴۱ ۲ بررسی عبارت نادرست:

ج) مورخان ایرانی تا دو قرن پیش، تاریخ عصر باستان را به چهار دوره (بیشدادیان، کیانیان، اشکانیان و ساسانیان) تقسیم می‌کردند.

۱۴۲ ۴ تنها عبارت «د» صحیح است.

با خوانده شدن خط میخی، علاقه اروپاییان به فعالیت‌های باستان‌شناسی در ایران بیشتر شد و دولت فرانسه اجازه حفاری و سپس امتیاز انحصاری کاوش‌های باستانی را در سرتاسر ایران به دست آورد.

۱۴۳ ۱ الف) کهن‌ترین نشانه و آثاری که از حضور انسان در ایران تاکنون کشف شده، مربوط به بستر کشف‌رود در خراسان رضوی است. قدمت ابزارهای سنگی یافته شده در این مکان را حدود یک میلیون سال تخمین زده‌اند ← دست اول (اصلی) و غیرنوشتاری

(ب) برای اولین بار در قرن ۹ ق.م در سالنامه‌های شاهان آشوری به مادی‌ها اشاره شده است ← دست اول (اصلی)، نوشتاری (مکتوب) و غیرایرانی

(ج) مورخان یونان باستان، جنگ میان سپاه ایران و آتن در زمان داریوش اول هخامنشی را با آب و تاب فراوان نقل کده‌اند ← اصلی (دست اول) مکتوب (نوشتاری) و غیرایرانی

۱۴۴ ۳ همه عبارت‌ها صحیح هستند.

۱۴۵ ۱ همه عبارت‌ها صحیح است.

۱۴۶ ۲ سی عبارت‌ها:

نم) حکومت ایلام مربوط به قبل از ورود آریایی‌ها و حکومت ماد نخستین حکومت آریایی در ایران است.

- ۱** ۱۵۹ **بررسی عبارت‌ها:**
- (الف) کشف الکل و جوهر گوگرد توسط زکریای رازی (۲۵۱ - ۳۱۳ قمری / قرن سوم و چهارم هجری) صورت گرفت.
- (ب) ابداع ابزارها و روش‌های اندازه‌گیری فاصله میان شهرها از اقدامات ابوریحان بیرونی (۳۶۲ - ۴۴۰ قمری / قرن چهارم و پنجم هجری) بود.
- (ج) تألیف کتاب شفا توسط ابوعلی سینا (۳۷۰ - ۴۲۸ قمری / قرن چهارم و پنجم هجری) انجام شد.
- (د) قارابی (۲۵۷ - ۳۳۸ قمری / قرن سوم و چهارم قمری) فلسفه مشایی را که تلفیقی از جهان‌بینی اسلام و فلسفه ارسطوی و نوافلاطونی بود، پایه‌گذاری کرد.
- ۳** ۱۶۰ **مهمنترین پیامد سیاسی ظهور حکومت‌های ایرانی، کاهش و زوال تدریجی سلطه سیاسی - نظامی خلفای عباسی بر ایران بود.**

- ۳** ۱۵۳ **حضور پیروان ادیان دیگر از جمله یهودیان، مسیحیان و ذرتشیان در کنار مسلمانان، موجب شد که پیروان اسلام برای دفاع از باورهای دینی خود در برابر عقاید غیراسلامی، به علوم عقلی و به خصوص علم کلام توجه نشان دهند.**
- ۳** ۱۵۴ **بررسی عبارت‌ها:**
- (الف) فاطمیان با تسلط بر مناطق شام و حجاز، حکومت عباسیان را به شدت مورد تهدید قرار داده بودند.
- (ب) عباسیان گوشیدند با استفاده از توان سیاسی و نظامی حکومت سلجوقیان و دیگر متحдан خود، با خلافت فاطمی مقابله کنند.
- (ج) فاطمیان با فرستادن عده زیادی از داعیان (مبلغان مذهب اسماعیلیه) به سرزمین‌های دور و نزدیک، از جمله عراق، ایران و یمن و گسترش دعوت اسماعیلی، خشم و وحشت خلفای عباسی را برانگیخته بودند.
- ۲** ۱۵۵ **گزینه (۲) از نوع «وسیله ← هدف» است.**

توجه: مهاجرت قبایل عرب به ایران در قرن اول، از جمله رویدادهایی است که آثار و نتایج سیاسی، اجتماعی و فرهنگی قابل توجهی بر جا گذاشت. این مهاجرت‌ها، از دوران فتوحات و به هدف تحکیم سلطه مسلمانان بر ایران شروع شد و در دوره امویان شدت یافت.

- ۱** ۱۵۶ **تهما مورد «ج» نادرست است.**
- سلسله‌های طاهریان و سامانیان، ریشه در خاندان‌های کهن دهقانی منطقه خراسان و مواراءالنهر داشتند.
- بررسی عبارت‌ها:**

- (الف) از عوامل پیروزی مسلمانان در نبرد قادسیه در سال ۱۴ قمری می‌توان به اختلالات داخلی ایرانیان، نامیدی رستم فرخزاد از پیروزی و همکاری برخی دهقانان و قبایل عرب ساکن سواد با مسلمانان اشاره کرد.
- (ب) در عصر خلفای نخستین، از آن جا که اعراب تجربه چندانی در کشورداری اشتبند، اداره امور دیوانی، همچون گذشته در اختیار ایرانیان باقی ماند. محاسبه و یافت مالیات‌ها همچنان توسط دبیران و دهقانان ایرانی انجام می‌گرفت.
- در دوره اموی، حکومت شهرها و مناطق مختلف دنیای اسلامی از جمله در انحصار اشرافیت اموی و سران قبایل عرب متعدد آنان قرار داشت.
- دھقانان در سده‌های نخستین هجری، نقش مهمی در حفظ و انتقال تاریخ ایرانی از دوره باستان به دوره اسلامی ایفا کردند.

- ۴** ۱۵۷ **بررسی عبارت‌ها:**
- درست: علویان طبرستان (۲۵۰ - ۳۱۶ قمری) همچون فاطمیان مصر - ۵۶۷ قمری) در مخالفت با عباسیان، مدعی خلافت بودند.
- درست: مرداویج پیش از لشکرکشی به بغداد توسط غلامان شورشی خود شد.
- ست: سامانی‌ها و طاهریان هر دو با تأیید و فرمان خلیفه به حکومت اقتضند.

- ۴** **بررسی عبارت نادرست:**
- ایوالقاسم فردوسی، در اوخر دوره سامانی شروع به سروden شاهنامه کرد.

۱۶۴ در سده نوزدهم و نیمة اول قرن بیستم در کشورهای توسعه یافته و صنعتی اروپا و آمریکای شمالی، به دنبال توسعه صنایع کارخانه‌ای، مهاجرت از روستاهای شهر را رخداد. البته این مهاجرت تدریجی و طولانی مدت بوده و طی ده‌ها سال و همگام با تحولات صنعتی شدن صورت گرفته است. در برخی از روستاهای شهرنشینان به سرمایه‌گذاری و خرید زمین‌های کشاورزی به منظور ایجاد کشت تجاری اقدام کردند و در نتیجه آن روستاشینی کاهش یافت. برخی از روستاهای نیز به علت گسترش شهرها به حومه‌های شهری تبدیل گشتند. بعدها با ورود کشورهای آسیایی، آفریقایی و آمریکای لاتین به دوره صنعتی شدن، مهاجرت‌های فرازینده از روستا به شهر در این نواحی نیز به وقوع پیوست؛ اما این مهاجرت‌ها با توسعه صنعتی همگام نبودند. رشد شهرنشینی در این نواحی طی دوره‌های زمانی کوتاه‌تر و سریع‌تر از رشد صنعتی رخ داد و شهرها از نظر امکانات و تسهیلات، آمادگی لازم برای ورود مهاجران روستایی را نداشتند. در نتیجه مشکلات زیادی برای روستاهای شهری مثل مشکل مسکن و حاشیه‌نشینی به وجود آمد.

۱۶۵ بررسی عبارت‌های نادرست:

(الف) شهر پایدار، شهری است که در آن نیازهای اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی ساکنان به طور مناسب و عادلانه بر طرف می‌شود؛ بدون آن که منافع نسل‌های آینده به خطر بیفتد و شهر و فعالیت‌های شهری کمترین تأثیر نامطلوب را بر محیط زیست دارد.

(ب) وندالیسم یکی از انحرافات اجتماعی در شهرهاست.

۱۶۶ بررسی عبارت نادرست:

(ج) زاغه‌نشینی علاوه بر حاشیه و اطراف شهر ممکن است در نقاط مختلف شهر نیز به وجود بیاید.

۱۶۷ همه عبارت‌ها صحیح هستند.

(۳) توجه کنید که در صورت سؤال ذکر شده که «کدام عامل محیطی ...» پس فقط قسمت اول گزینه (۳) صحیح است. از جمله راهکارهایی که در برخی شهرها به منظور مقابله با مشکل اشتغال به کار گرفته شده، توسعه امکانات گردشگری برای جذب گردشگر و ایجاد شغل است.

۱۶۸ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) رشد بخش غیررسمی اشتغال علت بروز مشکل اشتغال نیست، بلکه پیامد مشکل اشتغال در شهرهاست.

(۲) عدم مهارت و تخصص جمعیت مهاجر روستایی، عامل فردی است، نه محیطی.

(۴) افزایش طبیعی جمعیت شهرها به تنها یعنی نمی‌تواند علت بروز مشکل اشتغال باشد.

توجه: در صورتی که قسمت اول گزینه (۴) را هم درست در نظر بگیریم، قسمت دوم ارتباطی با قسمت اول ندارد.

۱۶۹ یکی از پدیده‌های ناشی از نظام اقتصادی سرمایه‌داری، نابرابری فضایی است. در بیشتر شهرها امکانات و خدمات شهری به طور عادلانه و متوازن توزیع نشده‌اند و بین مناطق برخوردار و مرتفه و مناطق محروم، تفاوت‌های چشمگیری از نظر فضای جغرافیایی مشاهده می‌شود.

جغرافیا

۱۶۱ عبارت‌های «ج» و «د» صحیح هستند. در برخی از بخش‌های جهان، در نتیجه گسترش فوق العاده زیاد دو یا چند مادرشهر در امتداد مسیرهای ارتباطی و حمل و نقل، زنجیرهای از مادرشهرها یا کلان‌شهرها پدید آمده‌اند که به آن‌ها مگالاپلیس گفته می‌شود. در مگالاپلیس، حومه‌ها و شهرک‌های اقماری یک مادرشهر به حومه‌ها و شهرک‌های مادرشهر دیگر پیوند می‌خورد. برخی، مگالاپلیس را منطقه ابرشهری نامیده‌اند. مگالاپلیس‌ها معمولاً در امتداد راه‌های ارتباطی، شکل خطی و کریدوری و برخی نیز شکل خوش‌ای و کهکشانی پیدا کرده‌اند.

۱۶۲ همه عبارت‌ها صحیح هستند.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) جمعیت تهران همواره بیش از دو برابر دومین شهر پرجمعیت ایران، یعنی مشهد بوده است.

(ب) به طور کلی، مادرشهر بزرگ‌ترین و مهم‌ترین شهر یک ناحیه، استان یا یک کشور است. این شهر ممکن است پایتخت یا شهر اصلی یک ناحیه باشد که مرکز حکومتی، مذهبی، تجاری و ... است و این جنبه‌ها بر سایر سکونتگاه‌ها برتری دارد.

توجه: مشهد بزرگ‌ترین و مهم‌ترین شهر مذهبی استان خراسان رضوی (ناحیه سیاسی) است.

(ج) در کشور ایران، طبق مصوبه شورای عالی معماری و شهرسازی، به مادرشهرهایی که بیش از یک میلیون نفر جمعیت داشته باشند، کلان‌شهر گفته می‌شود؛ مانند تهران، مشهد، اصفهان، کرج و ...

توجه: پس از پیروزی انقلاب اسلامی (در طی سال‌های ۱۳۶۵ تا ۱۳۹۵) علاوه بر تهران، ۷ شهر با بیش از یک میلیون نفر جمعیت به کلان‌شهر تبدیل شدند.

(د) با افزایش شهرنشینی و گسترش حمل و نقل و وسائل ارتباطی، به حومه‌ها در اطراف شهرها، به ویژه شهرهای بزرگ و پرجمعیت، شکل گرفتند.

۱۶۳ بررسی عبارت‌های نادرست:

(الف) یکی از مهم‌ترین پدیده‌های مربوط به تغییرات الگوی شهرنشینی در جهان، تغییر الگوی مکانی شهرهای با بیش از ۵ و ۱۰ میلیون نفر در جهان است. تا چند دهه پیش چنین شهرهایی فقط در نیمکره شمالی و در آمریکای شمالی، اروپا و ژاپن وجود داشتند اما امروزه، آسیا، آمریکای لاتین و آفریقا با رشد شهرهای میلیونی روبرو شده‌اند.

(ب) مگالاپلیس‌ها در نتیجه گسترش فوق العاده زیاد دو یا چند مادرشهر در امتداد مسیرهای ارتباطی و حمل و نقل پدید می‌آیند.

(ج) برخی از شهرهای میلیونی جهان به سبب نقش مهمی که در اقتصاد و تجارت جهانی ایفا می‌کنند، حوزه نفوذ بسیار وسیعی در سطح جهان دارند و به آن‌ها جهان‌شهر گفته می‌شود.

(د) ناموفق بودن اصلاحات ارضی یکی از دلایل افزایش سرعت شهرنشینی در ایران و مهاجرت گسترده روستاییان به شهرها بود.

۱۷۶ در ایران بیشتر بارش‌ها در اوایل فصل پاییز تا اوایل فصل بهار می‌بارد، به این دلیل هر چه به پایان این دوره نزدیک‌تر می‌شویم، آبدی رودها بیشتر می‌شود.

با توجه به ناهمواری‌ها و جهت آن‌ها، هر چه از غرب به سمت شرق کشور برویم، مقدار آب رودها کم‌تر می‌شود. رودهایی که از کوهستان‌های بلند و برف‌گیر تغذیه می‌شوند، دائمی هستند. اگر این رودها در نواحی مرطوب، جریان یابند، مقدار آب آن‌ها بیشتر خواهد بود.

۱۷۷ ۴ اگر کانون‌های آبگیر در فصول سرد سال، ذخیره برف خود را تا ابتدای ماه‌های گرم سال حفظ کنند، بدون توجه به میزان بارش و زمان آن جزء کانون‌های فصلی به شمار می‌روند.

۱۷۸ ۲ (الف) امکان ساخت و توسعه بدون محدودیت بنادر در آن فراهم است ← عمان (مکران)

ب) زیستگاه انواع ماهیان خاویاری جهان است ← خزر

ج) یکی از مهم‌ترین مراکز صید و پرورش مروارید به شمار می‌رود ← خلیج فارس
د) تنها رود قابل کشتیرانی ایران به آن سریز می‌شود ← خلیج فارس

۱۷۹ ۱ تنها عبارت «ج» صحیح است.
دریاچه‌های فصلی در فصول پربارش، وسعت بیشتری پیدا می‌کنند ولی در ماه‌های گرم و یا در سال‌های کم‌بارش به دلیل تبخیر، آب آن‌ها خشک شده یا به شکل بالاتلاق و سورهزار در می‌آید.

مهمنترین دریاچه‌های فصلی ایران، دریاچه مسیله در قم، نیریز در فارس، هامون در سیستان و بلوچستان و جازموریان بین دو استان کرمان و سیستان و بلوچستان.

توجه: دریاچه‌های فامور، مهارلو، زربیار و پریشان دائمی هستند.

۱۸۰ ۲ همه عبارت‌ها صحیح هستند.

۱۸۱ ۴ گیاهان تنها موجودات زنده تولیدکننده در یک بوم‌سازگان هستند؛ زیرا می‌توانند با عمل نورساخت (فتوسنتز) غذا بسازند و به این ترتیب، حیات دیگر موجودات زنده به آن‌ها وابسته است.

گیاهان با عمل نورساخت (فتوسنتز) ترکیبات آلی تولید و اکسیژن آزاد می‌کنند.

۱۸۲ ۲ بررسی عبارت نادرست:

ج) وايتکر (بوم‌شناس) سال‌ها پیش در طبقه‌بندی معروف خود به دو عامل بارش و دما توجه کرد و مدلی را برای طبقه‌بندی زیست‌بوم‌ها ارائه کرد.

۱۸۳ ۴ شب دامنه‌ها و ضخامت خاک: در دامنه‌های پرشیب، ضخامت خاک کم‌تر است. (رابطه معکوس)

ارتفاع و فصل رویش گیاهان: هر چه ارتفاع افزایش می‌یابد، درجه رشد گیاهان فصل رویش آن‌ها کم‌تر می‌شود. (رابطه معکوس)

۱۸۴ ۱ همه عبارت‌های داده شده صحیح است.

۱۸۵ ۴ توجّه: هر چه سرعت رشد پوشش گیاهی در یک ناحیه بیشتر باشد، میزان تولید ماده آلی در آن جا بیشتر است.

۲۰ طراحی خط بساوی ← زیباسازی و میلان شهری

سامانه جمع‌آوری زباله ← تجهیزات و خدمات عمومی

(توجه کنید که چنان‌چه از عبارت «مدیریت پسماند یا دفع فاضلاب یا دفع زباله» استفاده می‌شد، در ذیل مسائل مربوط به محیط زیست شهری قرار می‌گرفت.)

گردش آزاد اطلاعات ← هوشمندسازی شهر

احداث موزه ← خدمات و تجهیزات عمومی

۲۱ در ایران در مناطق جنوبی کشور، که در عرض‌های پایین

جغرافیایی قرار دارند (به خط استوا نزدیک‌ترند)، زاویه تابش خورشید هنگام

ظهر، نزدیک به عمود است و به همین دلیل در این نواحی، مقدار تابش

خورشید بیشتر و هواگرم‌تر است ولی در مناطق شمالی کشور که در

عرض‌های بالای جغرافیایی قرار دارند، زاویه تابش خورشید مایل‌تر است، مقدار

تابش کم‌تر و هوا سرد‌تر است.

۲۲ ۲ الف ← منطقه آب و هوای معتدل خزری

ب ← منطقه آب و هوای گرم و خشک

ج ← منطقه آب و هوای کوهستانی

ویژگی‌های آب و هوای:

آب و هوای گرم و خشک	آب و هوای کوهستانی	آب و هوای معتدل خزری
۱- بارش کم و خشکی هوا	۱- افزایش بارندگی و کاهش دما	۱- بارش کم و
۲- اختلاف دمای زیاد	۲- اعدال دما در طول سال	با افزایش ارتفاع
۳- فقر پوشش	۳- میانگین دمای پایین	۲- میانگین دمای پایین
۴- تبخیر و تعرق زیاد	۴- بارندگی غالب به صورت برف	دما

۲۳ ۳ (الف) توده هوای سودانی ← گاهی در دوره سرد سال، رطوبت

دریای سرخ را به کشور می‌آورد و باعث بارندگی می‌شود.

۲۴ ۳ (ب) توده هوای مرطوب موسمی ← برخی سال‌ها در دوره گرم از اقیانوس هند

به ایران نفوذ و موجب باران‌های سیلابی در جنوب شرق ایران می‌شود.

۲۵ ۳ چون میانگین سالانه بارش، دما و رطوبت هوا در نقاط

مختلف کشور یکسان نیست، موجب شده است کارشناسان، اقلیم کشور را به

چهار ناحیه مختلف آب و هوایی تقسیم کنند.

۲۶ ۴ بررسی عبارت‌های نادرست:

الف) کویر، بخشی از بیابان است و به نمکزارهای پفکردهای گفته می‌شود که

تبخیر شدید، عامل اصلی شکل‌گیری آن است.

۲۷ ۴ (ج) در حالت وارونگی دما، هوای سرد و سنگین‌تر در مجاورت زمین ساکن

است و لایه هوای گرمی در بالای آن قرار می‌گیرد. در چنین شرایطی، حرکت

صعودی و جابه‌جایی هوا صورت نمی‌گیرد.

فلسفه و منطق

۱۹۱ **۲** وجوب الوجود بالغير و ممتنع الوجود بالغير، سابقة امكانی دارند (رد گزینه‌های (۳) و (۴)) اما وجوب الوجود بالذات همواره بوده و در نتیجه فاقد سابقه امكانی است و ممتنع الوجود بالذات نیز هیچ‌گاه نمی‌تواند باشد و در نتیجه فاقد سابقه امكانی است. از آن‌جا که در صورت سؤال به یک موجود در عالم خارج اشاره کرده، پس قطعاً وجوب الوجود بالذات است که گرایش ذاتی به سوی وجود داشته و فاقد علت است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) وجوب الوجود بالذات، اصلًا دارای علت خارجی نیست.

(۳) و (۴) وجوب الوجود بالغير، دارای سابقه امكانی است؛ یعنی این موضوع، قبلًا «ممکن‌الوجود» بوده است؛ در حالی که در صورت سؤال ذکر شده که این موجود، فاقد سابقه امكانی است.

توجه: از آن‌جا که در صورت سؤال به «نبودن حالت امكانی» اشاره شده، پس سریعاً گزینه‌های (۳) و (۴) را خط بزنید.

۱۹۲ **۴** ممتنع الوجود بالذات، هیچ‌گاه در جهان خارج پدید نمی‌آید و حتی تصور آن نیز محال است که موضوعی مانند «مربع پنج ضلعی»، روزی در جهان خارج به وجود آید؛ در حالی که ممتنع الوجود بالغير، ممکن است روزی در جهان خارج به وجود آید. مثلاً موضوعی مانند «دیو» یا «دریای جیوه» شاید در آینده به وجود بینایند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) عبارت بیان شده در گزینه (۱)، برای ممتنع الوجود بالذات درست است؛ اما درباره ممتنع الوجود بالغير صدق نمی‌کند. توضیح بیشتر آن که ممتنع الوجود بالذات، از ناحیه ذات خودش، امتناع دارد و هیچ‌گاه دارای سابقه امكانی نبوده است؛ در حالی که ممتنع الوجود بالغير، ذاتاً ممکن‌الوجود است و صرفاً به دلیل نبودن علت خارجی است که به سوی عدم گرایش پیدا کرده است.

(۲) عبارت بیان شده در گزینه (۲)، برای هیچ‌کدام از موضوعات ممتنع الوجود بالذات و وجوب الوجود بالذات، درست نیست؛ زیرا همان‌طور که از لفظ «بالذات» مشخص است، این موضوعات، حالت درونی خود را از ناحیه ذات‌شان دریافت می‌کنند. یعنی وجوب الوجود بالذات، «وجود» خود را از ناحیه ذات‌ش دریافت می‌کند و «امتناع و عدم» در ممتنع الوجود بالذات نیز همین طور است.

(۳) ممتنع الوجود بالذات، هیچ‌گاه ممکن‌الوجود نبوده و از همان ابتداء، دارای امتناع ذاتی است.

۱۹۳ **۳** همه انسان‌ها، حیوانی راست‌قامت هستند ← وجوبی ← زیرا «حیوان راست‌قامت» از ویژگی‌های ذاتی انسان است.

ماه در آسمان دیده می‌شود ← امکانی ← زیرا ممکن است ماه در آسمان دیده نشود، مثلاً هوا آفتایی یا ابری باشد.

توجه: تست مذکور مشابه کنکور سراسری ۱۴۰۱ طرح شده است.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) همه موجودات جهان بر حسب ذات خود، ممکن‌الوجود هستند ← نادرست است ← زیرا «خداؤند» از موجودات جهان است؛ اما ممکن‌الوجود نبوده و وجوب الوجود بالذات است.

۱۸۵ **۳** حدود ۱۰ درصد از مردم جهان در نواحی کوهستانی زندگی می‌کنند امروزه تغییرات آب و هوایی و ذوب شدن یخچال‌ها، از بین رفتن پوشش گیاهی دامنه‌ها به سبب ساخت و سازهای غیراصولی مسکونی و تأسیسات گردشگری، چراً بی‌رویه دام‌ها، حفر تونل‌ها و جاده‌های خاکی برای گمراه‌زنی معادن، آسودگی‌های ناشی از فعالیت‌های گردشگری، مشکلاتی را برای کوهستان‌ها پدید آورده است.

برخی از راهکارهای حفاظت از محیط‌های کوهستانی: کشت گیاهان بر روی دامنه‌ها برای جلوگیری از فرسایش خاک، حفاظت از تنوع زیستی و حیات وحش، ایجاد حوضچه‌های ذخیره و سیل‌بند و جمع آوری آب و جلوگیری از به هدر رفتن آب، پاکسازی کوهستان‌ها از آسودگی‌ها، تدوین قوانین و مقررات برای فعالیت‌های گردشگری و افزایش آگاهی عمومی در زمینه مراقبت از کوهستان.

۱۸۶ **۲** همه عبارت‌های داده شده، صحیح است.

۱۸۷ **۳** زبان یکی از عناصر مهم فرهنگی است. امروزه فرآیند یکسان‌سازی فرهنگ‌ها و توسعه فرهنگ کشورهای سلطه‌گر خطری بزرگ برای فرهنگ و هویت ملی و بومی نواحی جهان می‌باشد. توجه، کشورهای جهان یا حتی نواحی زبانی می‌توانند به کمک عوامل ذکر شده در گزینه‌های (۱)، (۲) و (۴) زبان ملی و زبان‌های بومی و محلی خود را حفظ و حتی گسترش دهند. پس این عوامل، در شرایط خاص می‌تواند برای حیات زبان‌های بومی خطرناک باشد اما پیامد قطعی توسعه فرهنگ کشورهای سلطه‌گر و فرآیند یکسان‌سازی فرهنگ‌ها، تابودی زبان‌های محلی و بومی و انهدام تنوع جغرافیایی زبان‌هاست.

۱۸۸ **۲** انسان‌ها با تغییراتی که در محیط‌های طبیعی به وجود می‌آورند، «چشم‌اندازهای فرهنگی» خلق می‌کنند. فرهنگ هر ناحیه، موجب به وجود آمدن چشم‌اندازهای خاصی در آن ناحیه می‌شود. در بین عناصر فرهنگی، دین نقش مهمی در خلق چشم‌اندازهای فرهنگی دارد.

۱۸۹ **۱** طرح واره داده شده به پدیده پخش فرهنگی غیرمستقیم اشاره دارد. گاهی پدیده پخش و انتشار از یک فرهنگ به فرهنگ‌های دیگر بدون آن که فرهنگ‌ها در تماس مستقیم با یکدیگر باشند، اتفاق می‌افتد.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) غیرمستقیم (ناشی از ترجمه کتاب‌های فلسفه یونان در مراکز علمی اسلامی همچون بیت‌الحکم)

(ب) مستقیم (ناشی از همسایگی)

(ج) غیرمستقیم (ناشی از فناوری عکاسی)

(د) مستقیم (ناشی از همسایگی)

۱۹۰ **۴** همه عبارت‌ها صحیح هستند.

۲) این تعریف تنها مربوط به «واجبالوجود بالغیر» است؛ در حالی که ممکن است یک ماهیت، علی‌رغم این‌که از حالت تساوی خارج شده، اما علت چیزی نباشد.

توجه: سؤال مذکور مشابه تست ۱۳۹ کنکور سراسری ۱۴۰۲ (تیرماه) طرح شده است.

۱۹۸ **هیوم** ← گزاره موجود در صورت سؤال را نمی‌پذیرد؛ زیرا از نظر او، اساساً رابطه ضروری میان علت و معلول وجود ندارد. در حالی که در صورت سؤال به ضرورت این رابطه اشاره شده است.

دکارت ← گزاره موجود در صورت سؤال را نمی‌پذیرد؛ زیرا از نظر او، رابطه علیت به صورت مادرزادی درک می‌شود.

فیلسوفان مسلمان ← گزاره موجود در صورت سؤال را نمی‌پذیرند؛ زیرا از نظر آن‌ها، رابطه علیت از طریق عقل درک می‌شود.

توجه: سؤال مذکور مشابه تست ۱۴۰ کنکور سراسری ۱۴۰۳ (اردیبهشت ماه) طرح شده است.

۱۹۹ **فیلسوفان مسلمان** ← اصل علیت تجربی نیست و از طریق مشاهده حسی درک نمی‌شود بلکه توسط عقل درک می‌شود.

هیوم ← اصل علیت از طریق مشاهده حسی درک نمی‌شود و کلاً حاصل تداعی ذهن انسان‌ها است.

نکته: وجه مشترک دیدگاه هیوم و فیلسوفان مسلمان حسی و تجربی نبودن رابطه علیت است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) مصاديق طبیعی رابطه علیت از نظر همه فیلسوفان به واسطه تجربه درک می‌شود.

۳) فیلسوفان مسلمان، رابطه علیت را عقلی می‌دانند و هیوم نیز آن را انکار می‌کند؛ پس هیچ‌کدام به همکاری حس و عقل برای درک رابطه علیت اعتقاد ندارند.

۴) این عبارت، صرفاً دیدگاه دکارت است.

توجه: سؤال مذکور مشابه کنکور خارج ۱۴۰۰ طرح شده است.

۲۰۰ **۱** مطابق اصل سنتیت، علت واحد تنها معلول‌هایی از جنس خودش را پذید می‌آورد. در واقع عبارت موجود در گزینه (۱) به مضمون مصراج معروف «گندم از گندم بروید، جو ز جو» اشاره دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) اولاً، علت واحد می‌تواند معلول‌های متعددی را به وجود آورد و صرفاً هم‌جنس بودن آن‌ها اهمیت دارد. ثانیاً، کلیدوازه «ضرورت» به اصل وجوب علی و معلولی مربوط است.

۳) علت واحد، صرفاً هم‌جنس با معلول است؛ اما عین آن نیست. مثلاً نمی‌توان گفت که برق که علت روشنایی لامپ است، عین لامپ است.

۴) علت واحد، می‌تواند معلول چیز دیگری باشد. مثلاً خورشید که علت روشنایی زمین است، خودش معلول چیز دیگری است.

ب) امکان فرض بیش از یک «واجبالوجود بالذات» وجود ندارد ← درست است ← زیرا « فقط خداوند» واجبالوجود بالذات است.

ج) ماهیتی که چیستی خود را از ناحیه دیگری دریافت می‌کند، واجبالوجود بالغیر است ← نادرست است ← زیرا واجبالوجود بالغیر «هستی» خود را از ناحیه علت دریافت می‌کند؛ نه چیستی اش را.

د) دایرة مختلف‌الاضلاع، مربع پنج‌ضلعی و انسان شش‌سر، مثال‌هایی برای ممتنع‌الوجود بالذات هستند ← نادرست است ← زیرا انسان شش‌سر، «ممتنع‌الوجود بالغیر» است؛ نه ممتنع‌الوجود بالذات.

توجه: چنین تیپ تست‌های شمارشی در کنکور اردیبهشت ماه ۱۴۰۳ طرح شده بودند.

۱۹۵ **۴** از نظر همه فیلسوفان (حتی هیوم یا مسلمانان) مصاديق طبیعی رابطه علیت را باید با استفاده از روش تجربی تحلیل کرد. برای مثال اگر بخواهیم رابطه میان بارش باران و خنک شدن زمین را بررسی کنیم، حتماً باید با استفاده از روش تجربی به تحلیل آن بپردازیم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) رابطه میان علت و معلول نسبت به سایر مباحث فلسفی دارای اولویت زمانی است؛ نه اولویت ذاتی و ترتیبی. در کتاب درسی نوشته شده که این رابطه، از کهن‌ترین مسائل فلسفی است؛ پس تقدم این رابطه بر سایر مباحث فلسفی از حیث زمان است.

۲) استفهام «چرا؟»، صرفاً حاکی از روحیه پرسشگری کودکان و توجه آنان به علت پدیده‌ها است؛ نه این‌که کودکان از همان سنین اولیه به دنبال منشاء درک رابطه علیت و عقلی بودن آن باشند.

۳) هیوم از فیلسوفانی بود که ضرورت رابطه علیت را انکار می‌کرد. پس فیلسوفان در ضروری بودن رابطه علیت نیز اختلاف دارند.

۱۹۶ **۲** اساسی‌ترین تفاوت رابطه علیت با دیگر روابط در آن است که موضوع رابطه علیت «وجودی» است؛ بدین نحو که یک طرف، به طرف دیگر «هستی» می‌دهد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) مسائل عقلی دیگری نیز در جهان وجود دارند و نمی‌توان این موضوع را منحصر به مسئله علیت دانست. برای مثال جهت تحلیل مغایرت وجود و ماهیت یا برخی دیگر از مسائل فلسفی نیز نمی‌توان از روش‌های دیگر استفاده کرد.

۳) روابط دیگری نیز در جهان وجود دارند که یک طرفه هستند و نمی‌توان این موضوع را منحصر به مسئله علیت دانست. برای مثال در رابطه معلم و شاگرد نیز صرفاً شاگرد به معلم نیاز دارد.

۴) روابط دیگری نیز در جهان وجود دارند که یک طرف به طرف دیگر اولویت دارد و نمی‌توان این موضوع را منحصر به مسئله علیت دانست.

۱۹۷ **۳** علت، واقعیتی مستقل است؛ یعنی وابسته به معلول نیست. حلت، ایجادکننده معلول است؛ یعنی به معلول، وجود می‌دهد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۴) این تعاریف تنها شامل علتی می‌شود که «واجبالوجود بالذات» است؛ در حالی که بسیاری از علتها در جهان، خودشان به چیز دیگری وابسته هستند و دارای ضرورت ذاتی نیستند. برای مثال، خورشید علت روشنایی نمی‌باشد؛ اما خودش وابسته به چیز دیگری است.

۲۰۵ هرگاه دو مفهوم کلی داشته باشیم که نسبت عموم و خصوص مطلق داشته باشند («الف» عامتر از «ب» باشد)، آنگاه بین «نقیض مفهوم عام» یعنی «غیر الف» و اصل مفهوم خاص یعنی «ب» رابطه تباین برقرار است مانند غیرآنسان و دانشجو. در نتیجه «هر غیر الف ب نخواهد بود» و «بعضی غیر الف هم ب نخواهد بود» و «بعضی ب هم غیر الف نخواهد بود» و این سه قضیه در رابطه «غیر الف» و «ب» کاذب خواهد بود.

۲۰۶ سالبه جزئیه در سه نسبت از نسبت‌های چهارگانه صادق است: ۱- عموم و خصوص مطلق ۲- عموم و خصوص من وجه ۳- تباین. البته در تباین براساس تداخل صادق است. در تساوی قضیه سالبه جزئیه نداریم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) موجبه کلیه در دو نسبت صادق است؛ عموم و خصوص مطلق و تساوی
 (۲) موجبه جزئیه در سه نسبت صادق است؛ عموم و خصوص مطلق، عموم و خصوص من وجه و تساوی.
 (۴) سالبه کلیه در یک نسبت صادق است؛ تباین.

۲۰۷ مفاهیمی مانند غیرسانا و مس که بین آن‌ها رابطه عموم و خصوص مطلق برقرار است، بین نقیض مفهوم عام (غیرسانا) و اصل مفهوم خاص (مس)، نسبت تباین برقرار است.

۲۰۸ با توجه به شکل سؤال، دو مفهوم از سه مفهوم نسبت تباین دارند. هم‌چنین یکی از مفاهیم با دو مفهوم دیگر رابطه عموم و خصوص من وجه دارد؛ «انسان و قلب» رابطه تباین دارند و مفاهیم «قلب و سالم» و «انسان و سالم» نسبت عموم و خصوص من وجه دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) بین مفاهیم «انسان و دانشجو» نسبت عموم و خصوص مطلق برقرار است. مفاهیم «دانشجو و زیرک» و «انسان و زیرک» نسبت عموم و خصوص من وجه دارند.

(۳) نسبت «شاخه» با «میوه» و «درخت»، تباین است.

(۴) بین مفاهیم «آزمون و آزمون تیزهوشان» نسبت عموم و خصوص مطلق برقرار است. مفاهیم «آزمون و دانشآموز» و «آزمون تیزهوشان و دانشآموز» نیز نسبت تباین دارند.

۲۰۹ در دسته‌بندی مفاهیم از مفهوم عام آغاز می‌کنیم و به مفهوم خاص می‌رسیم. در یک دسته‌بندی درست، لازم است هر طبقه از مفاهیم نسبت به مفاهیم زیرمجموعه خود در طبقه دیگر رابطه عموم و خصوص مطلق داشته باشند. مانند:

موجودات > موجودات مادی > جانداران > جانوران > مهره‌داران > پرندگان

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مداد از اقسام خودکار نیست.

(۲) قضیه مخصوصه از اقسام قیاس نیست.

(۴) جانوران > مهره‌داران > پرندگان

۲۰۱ مفهوم یا تصور همان صورت ذهنی بدون قضاؤت و حکم و نسبت است و جایگاه آن فقط در ذهن است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) مفهوم همان مدلول کلمه است و الراماً دارای افراد خارجی نیست، مثل دریای نقره. البته همه مفاهیم حداقل دارای یک مصدق فرضی (عقلی) هستند.

(۳) برای برخی از مفاهیم مانند انسان و محمد می‌توان افراد خارجی فرض کرد اما همه مفاهیم دارای مصادیق ذهنی (عالی دیگری) هستند.

(۴) افراد خارجی (مصدق) مفاهیم کلی و جزئی، قطعاً یک امر مشخص است و ممکن است محسوس هم باشد مانند مصادیق انسان که محسوس است اما مفاهیم روح و فرشتگان مصادیق محسوس و مادی ندارند.

۲۰۲ مفاهیم جزئی و کلی با جزئی و کلی بودن قضایای محصوره یک معنا نیستند و اشتراک لفظی است. در قضایای محصوره، منظور از جزئی و کلی بودن، سور قضیه است (زیرا قضایای محصوره موضوعشان کلی است) اما جزئی و کلی بودن مفاهیم در اینجا به معنای قابلیت فرض افراد ذهنی داشتن و یا نداشتن است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ذهن (معنا و مفهوم) با دو حیطه زبان (عالی الفاظ) و جهان خارج (مصدق) ارتباط دارد.

(۲) تعداد مصادیق خارجی نمی‌تواند موجب تفاوت این دو مفهوم باشد چون مفاهیم کلی ای داریم که فقط یک مصدق دارند و یا اصلاً مصدق واقعی ندارند. «قابلیت فرض مصادیق ذهنی» که ویژگی مفاهیم کلی است، تفاوت اصلی آن با مفاهیم جزئی است.

(۴) تقسیم قضایای حملی می‌تواند ناشی از تفاوت موضوع آن‌ها باشد زیرا موضوع قضایای محصوره، مفهومی کلی و موضوع قضایای شخصیه مفهومی جزئی است.

۲۰۳ مفهوم همین کتاب یعنی این کتاب، چون صفت اشاره «این» در ابتدای آن آمده است، جزئی است. همان دانش‌آموزان یعنی آن دانش‌آموزان، چون صفت اشاره «آن» در ابتدای آن آمده است، جزئی است. این انسان‌ها، «شعر» (چون داخل گیومه است) جزئی محسوب می‌شوند. مکه مکرمه، اقیانوس آرام و رحیم چون اسم خاص هستند، جزئی محسوب می‌شوند. ابراهیم امینی (جزء ترکیبات وصفی است که قسمت اول آن جزئی است در نتیجه کل ترکیب جزئی محسوب می‌شود). سایر مفاهیم تمام گزینه‌ها کلی محسوب می‌شوند.

۲۰۴ مفهوم «خالق عالم»، با این‌که کلی است اما به دلایل فلسفی ثابت می‌شود این مفهوم در واقع فقط یک مصدق دارد. به تعبیر دیگر مفهوم «خالق عالم» به خودی خود می‌تواند مصادیق متعدد داشته باشد پس کلی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) مفهوم «بهترین ورزشکار سال» بیش از یک مصدق در عالم دارد.

(۳ و ۴) هیچ‌کدام از مفاهیم مطرح شده در گزینه‌ها جزئی نیستند.

۲۱۳ بخشی آدم‌ها کمتر به اموری مانند حقیقت انسان و جهان می‌اندیشند (یعنی افراد کم‌اندیش) و به همان اندازه‌ای که از دور و برshan آموخته‌اند، قناعت می‌کنند (یعنی دارای منبع معتبر برای آموخته‌های فلسفی خود نیستند)، در نتیجه در انتخاب هدف نیز دقت نظر چندانی ندارند و بیشتر دنباله‌روی دیگرانند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۲) افرادی که بیشتر دنباله‌روی دیگران‌اند، کمتر به امور فلسفی مانند حقیقت انسان و جهان می‌اندیشند. بنابراین کلمه «غیرمتکر» در گزینه (۱) و کلمه «فاقد نگرش فلسفی» در گزینه (۲)، نادرست است.

۴) عبارت «افرادی که گاهی بدون این که دقت کنند، در زندگی خود، باوری را می‌پذیرند» به کسانی که بیشتر دنباله‌روی دیگرانند، مربوط نمی‌شود.

۲۱۴ مردم را براساس باورها و اهداف آنان می‌توان به سه دسته تقسیم کرد:

۱- بخشی آدم‌ها کمتر به اموری مانند حقیقت انسان و جهان می‌اندیشند و به همان اندازه‌ای که از دور و برshan آموخته‌اند، قناعت می‌کنند، در نتیجه در انتخاب هدف نیز دقت نظر چندانی ندارند و بیشتر دنباله‌روی دیگران‌اند.
۲- بخشی آدم‌ها در این امور می‌اندیشند و در بسیاری موارد به دانشی درست درباره جهان و انسان می‌رسند؛ در نتیجه می‌توانند هدف قابل قبولی برای زندگی برگزینند و زندگی آنان معنای درستی پیدا کند.

۳- بخشی نیز نگرشی نادرست درباره جهان و انسان دارند. اینان، در انتخاب هدف به خط رفته و زندگی آنان معنای نادرستی به خود گرفته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ و ۳) «اندیشیدن در چارچوب عقل و منطق» مقدمه و پایه کسب دانش درست درباره حقیقت جهان و انسان است و نه نتیجه کسب دانش درست درباره حقیقت جهان و انسان.

۴) «عدم دقت نظر در هدف‌گذاری زندگی» ویژگی دسته اول است؛ یعنی کسانی است که کمتر به اموری مانند حقیقت انسان و جهان می‌اندیشند و به همان اندازه‌ای که از دور و برshan آموخته‌اند، قناعت می‌کنند.

۲۱۵ عموم مردم در مسائل بنیادین فلسفی می‌اندیشند و نظر می‌دهند؛ درباره خدا، آزادی، اختیار، خوشبختی و رنج. فیلسوف نیز درباره همین مسائل می‌اندیشد و نظر می‌دهد. بنابراین «اندیشیدن و نظر دادن در مسائل بنیادین فلسفی» از ویژگی‌های مشترک بین عموم مردم و یک فیلسوف واقعی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۳) فرق فیلسوف با مردمان دیگر این است که اولاً فیلسوف درباره مسائل بنیادین فلسفی به نحو جدی فکر می‌کند؛ ثانیاً با روش درست وارد این قبیل مسائل می‌شود و پاسخ می‌دهد. او تابع برهان و استدلال است؛ نه تابع افراد و اشخاص.

۴) فیلسوف واقعی هیچ سخنی را بدون دلیل نمی‌پذیرد و عقیده‌اش را بر پایه خیالات، تبلیغات و تعصّب بنا نمی‌کند. او درباره استدلال‌ها می‌اندیشد و اگر به درستی شان پی ببرد، آن‌ها را می‌پذیرد.

۲۱۶ اقسام مختلف درون یک طبقه هیچ‌گونه فرد (مصدق) مشترکی ندارند، اما حداقل در یک مفهوم مشترک هستند. ریک تقسیم‌بندی درست، مفاهیم هر طبقه با طبقه دیگر باید رابطه عموم و خصوص مطلق و اقسام یک طبقه با یکدیگر باید رابطه تباین داشته باشند. **بررسی سایر گزینه‌ها:**

(۱) عام‌ترین مفهوم با مفاهیم طبقات دیگر از جمله خاص‌ترین مفهوم، رابطه عموم و خصوص مطلق دارد. در نتیجه دارای اشتراک مصدقی هستند.

(۲) خاص‌ترین مفهوم که در انتهای طبقه‌بندی قرار گرفته است، با مفاهیم مم طبقه خود، اشتراک مفهومی دارد.

(۳) مفاهیم درون یک طبقه هم‌عرض، هیچ‌گونه مصدق مشترکی ندارند، اما در ک مفهوم عام مشترک‌اند مثلاً تصور و تصدیق که از اقسام علم هستند از باحاظ مصدق با یکدیگر رابطه تباین دارند، اما این دو مفهوم چون از اقسام علم حوصلی هستند، در مفهوم علم که عام‌تر و بزرگ‌تر از آن هاست، مشترک‌اند. بنابراین در یک طبقه‌بندی درست، مفاهیم درون یک طبقه با یکدیگر اشتراک مفهومی و تباین مصدقی دارند.

۲۱۷ این باورها که فلسفه ما را می‌سازند، نقش تعیین‌کننده در انتخاب اهداف دارند. به عبارت دیگر: این باورها هستند که به ما می‌گویند چه چیزی را هدف زندگی قرار دهیم و از چه چیزی گریزان باشیم. بنابراین می‌توان قلت: فلسفه هر کس معنادهنده به زندگی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) هر یک از ما باورهایی درباره جهان، انسان، مرگ، عدالت، زیبایی و نظایر آن اریم که گاه با باورهای دیگران یکسان است و گاهی هم متفاوت و مختلف.
(۲) اگر ما اطرافیان خود را زیر نظر بگیریم، می‌توانیم از لبه‌لای حرفاً‌هایی که ی زندند یا رفتارهایی که دارند، بروخی از ریشه‌های فکری آنان را کشف کنیم و آنیم که آن‌ها چه عقیده و طرز فکری دارند.

۲۱۸ **فیلسوفان** می‌کوشند با کاستن از مغالطه‌ها، فهم درستی از یق، چه در عالم هستی و چه در مسائل بنیادی زندگی، ارائه دهنده و آن را با مناسبی که خالی از مغالطه باشد، بیان کنند. پس «ارائه فهم درستی از عالم هستی و مسائل بنیادی زندگی با گفتاری روشنمند و خالی از لمه» ویژگی فیلسوف است.
سایر گزینه‌ها:

(۱) بخشی انسان‌ها، فارغ از اشتغالات روزانه، لحظاتی به تفکر درباره خود می‌پردازند و نسبت به پذیرش آن باورها می‌اندیشند. آنان حتمد به ریشه باورهای خود برسند و چراً قبول آن‌ها را مرور کنند.
(۲) حقیقت، اهل تفکر فلسفی هستند و می‌کوشند بنیان‌های فکری خود را در چارچوب عقل و منطق قرار دهند. به عبارت دیگر، اندیشیدن فیلسوفانه، حتم درباره باورهای مربوط به زندگی است؛ آموختن چراًی و یافتن رعایتی یا نادرستی باورهای پذیرفتن باورهای درست و کتاب‌گذاشتن تا درست. در این صورت است که خودمان بنیان‌های فکری خود را و به آزاداندیشی می‌رسیم و شخصیتی مستقل کسب می‌کنیم.
این گزینه‌ها جزء ویژگی‌های افرادی است که اهل تفکر فلسفی هستند.

۳) هر یک از ما باورهایی درباره جهان، انسان، مرگ، عدالت، زیبایی و نظایر آن داریم که گاه با باورهای دیگران یکسان است و گاهی هم متفاوت و مختلف. ما با همین باورها زندگی می‌کنیم و براساس آن‌ها تصمیم‌گیریم و عمل می‌نماییم. شاید دلایل برخی از این باورها را بدانیم و برای برخی هم دلیلی نداشته باشیم و صرفاً طبق عادت آن‌ها را قبول کرده باشیم. البته از هیچ‌کدام از این عبارتها نمی‌توان نتیجه گرفت که باورهای ما لزوماً ریشه در واقعیت دارند.

۴) فیلسوفان می‌کوشند نمونه‌هایی از مغالطه‌های فلسفی را جهت عبرت گرفتن دیگران، نشان دهند؛ چرا که برخی افراد گاهی بدون این‌که دقت کنند، در زندگی خود، باوری را که مبنای آن یک مغالطه است، پذیرفته و براساس آن تصمیم می‌گیرند و عمل می‌کنند.

۱ افلاطون در کتاب جمهوری در خصوص تمثیل غار می‌گوید:

غاری را در زیر زمین در نظر بیاورید که در آن مردمانی به بند کشیده شده و توانایی حرکت و جابه‌جایی ندارند. روی این مردم به دیوار جلو، و پشتشان به دهانه غار است. این زندانیان هرگز بیرون را ندیده‌اند و جز روبروی خود را نمی‌بینند. از این عبارت می‌توان استنباط کرد که چه فردی که زنجیر خود را پاره می‌کند و چه کسانی که اسیر زنجیر می‌مانند، در ابتدا و از قدیم در درون غار اسیر بوده‌اند و این امر وجه تشابه آن‌ها است، اما وقتی زندانی آزاد شده از غار برای هدایت دوستان درون غار خود می‌رود تا حقیقت آشکارشده را برای آن‌ها بازگو کند، همه آن‌ها حرف او را خنده‌دار تلقی کرده و به یکدیگر می‌گویند او از غار بیرون رفت و با خراب شدن و از دست دادن بینایی اش برگشت. این رفتار آن‌ها بیانگر ستایزدگی آن‌ها است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) وقتی زندانی آزاد شده از غار به درون غار می‌رود و به اطرافیان خود می‌گوید که آن‌چه تا به حال دیده‌اند، صرفاً سایه‌ها است، حرف او را باور نمی‌کنند و حاضر به تغییر ذهنیت خود نسبت به سایه‌های درون غار نمی‌شوند. پس تغییر ذهنیت خود در هنگام مواجهه با حقیقت از وجود تمایز (نه تشابه) آن دو است.

۳) افرادی که زنجیر خود را پاره نکرده‌اند، باور نکرده‌اند که آن‌چه تا به حال دیده‌اند، صرفاً سایه‌ها است. پس نمی‌توان اعتراف به سایه بودن اشیای درون غار را از وجود تشابه آن دو دانست.

۴) افرادی که زنجیر خود را پاره نکرده‌اند، حاضر نشدند که از تاریکی غار به روشنایی بیرون از غار منتقل شوند. پس نمی‌توان انتقال از تاریکی غار به روشنایی بیرون از غار را از وجود تشابه آن دو دانست.

۲۰ در بیت «بط عاقل گویدش ای باز، دور / آب، ما را حصن و امن است و سور» مولوی، آب را همان حقیقت و مایه حفاظت و شادمانی بط (مرغایی) محسوب می‌کند که بط در آن قرار دارد. در اینجا، آب حقیقت است و سایه نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱، ۲ و ۴) این ابیات، یادآور حال کسانی است که در غار افلاطون، سایه اشیای حقیقی را به جای اشیای حقیقی در نظر می‌گرفتند.

۲۱۶) یکی از فواید آموختن منطق، توانایی تشخیص مغالطه‌ها و خارج کردن آن‌ها از باورهای است. فلسفه از این توانایی منطقی کمک می‌گیرد تا اندیشه‌های فلسفی درست از تفکرات غلط تشخیص داده شود و راه رسیدن به اعتقادات درست هموار گردد. فیلسوفان می‌کوشند با کاستن از مغالطه‌ها، فهم درستی از حقایق، چه در عالم هستی و چه در مسائل بنیادی زندگی، ارائه دهند و آن را با گفتار مناسبی که خالی از مغالطه باشد، بیان کنند. آن‌ها هم چنین می‌کوشند نمونه‌هایی از مغالطه‌های فلسفی را جهت عبرت گرفتن دیگران، نشان دهند؛ چرا که برخی افراد گاهی بدون این‌که دقت کنند، در زندگی خود، باوری را که مبنای آن یک مغالطه است، پذیرفته و براساس آن تصمیم می‌گیرند و عمل می‌کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۴) در صورت سوال ما با یک مغالطة اشتراک لفظ رو به رو هستیم. بنابراین سخن فاطمه و دوستش، بیش از همه، به «دوری از مغالطه‌ها» اشاره می‌کند.

۳) نقض باورهای عموم مردم، جزء فواید تفکر فلسفی نیست.

۲۱۷) در بسیاری از مواقع، افراد یک جامعه افکار و عقایدی را می‌پذیرند که پشتونه عقلی و منطقی محکمی ندارند، بلکه بر اثر مرور زمان و یا انتقال از نسلی به نسل بعد، به صورت یک عادت درآمده است و اکثر افراد جامعه، بدون دلیل آن‌ها را پذیرفته‌اند این‌که برخی اقوام ازدواج را در روز سه‌شنبه نحس می‌دانند، یا برخی مردم نیز عدد ۱۳ را نحس می‌دانند، یا دسته‌ای از افراد جامعه، شکسته شدن آینه در مراسم عقدکنان را نشانه‌ای از شوم شدن ازدواج می‌دانند و مواردی از این قبیل. پس هر دو گزاره مذکور در سوال، به یکی از فواید تفکر فلسفی به نام رهایی از عادت‌های غیرمنطقی اشاره می‌کند.

۲۱۸) در تمثیل غار، افلاطون وضعیت افرادی را توصیف می‌کند که در زندان غار اسیر هستند و به سایه‌ها به مثابه حقیقت نگاه می‌کنند تا این‌که ناگهان زنجیر یکی از این زندانیان باز می‌شود و آن‌گاه پشت سر خود را می‌بیند و بنابراین از دهانه غار خارج می‌شود. وقتی که بیرون می‌رود، نور آفتاب چنان چشمش را اذیت می‌کند که دوباره به سایه‌ها پناه می‌برد. در این میان، شخص تنومندی او را از دهانه غار بالا می‌کشد و از غار بیرون می‌آورد و او را به طور کامل در معرض نور قرار می‌دهد. همین‌که به آفتاب عادت کرد و دنیای رنگی و واقعی را می‌بینند، آن‌گاه آگاه می‌شود که سایه‌هایی که قبل‌ا در درون غار می‌دید، واقعی نیستند. این فرد به غار بازمی‌گردد و حقیقت کشف شده را برای دوستان خود بازگو می‌کند اما اطراحیان وی باور نمی‌کنند و به او می‌خندند و برای کشف حقیقت همراهی اش نمی‌کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) از آن‌جا که این قبیل عقاید و افکار مورد پذیرش مردم است، در ابتدا مردم سخنان این متفکران را نمی‌پذیرند و حتی دیدگاه آن متفکران را باطل و انحرافی می‌نامند. البته، استقامت و پایداری متفکران حق طلب و دلسوز، بالاخره مؤثر واقع می‌شود و باطل بودن آن افکار و عقاید، با درخشش حقیقت، به تدریج نمایان می‌گردد و بسیاری از مردم عقاید باطل خود را کنار می‌گذارند و به حقیقت روی می‌آورند.

۱ ۲۲۵ (الف) در قیمت تعادلی که برابر است با ۷۰۰ و مقدار ۸۰۰

می‌باشد، دریافتی تولیدکننده به حداقل خواهد رسید.

ب) کاهش قیمت و یا افزایش قیمت به سمت قیمت تعادلی موجب از بین

رفتن فاصله عرضه و تقاضا می‌شود (درست بودن قسمت دوم همه گزینه‌ها)

ج) در قیمت ۱۱۵۰ تومان، میزان عرضه ۱۴۰۰ است و در قیمت ۲۰۰ تومان

(تعادلی) میزان عرضه ۸۰۰ است، پس:

$$1400 - 800 = 600$$

۲ ۲۲۶ (الف) فرض کنید شرکت کسب و کاری را طراحی کرده‌اید و

می‌خواهید عملأ وارد فعالیت شوید. گام اول، آن است که مجوزهای لازم را برای

فعالیت اقتصادی خود از دولت بگیرید. شما با گرفتن مجوزها اجازه می‌دهید

که دولت به کار شما نظارت کند.

ب) در کشور ما در یک دسته‌بندی کلی دو نوع مالیات گرفته می‌شود: مالیات

مستقیم و مالیات غیرمستقیم. تفاوت این دو نوع مالیات در این است که در

مالیات مستقیم مبلغی به عنوان مالیات دریافت می‌شود ولی در مالیات

غیرمستقیم، مالیات به صورت بخشی از قیمت کالا از مشتری گرفته

می‌شود. هم‌چنین در مالیات مستقیم (اولی) ما از میزان مالیات آگاهیم اما در

مالیات غیرمستقیم (دومی) ما از میزان آن آگاه نیستیم.

۳ ۲۲۷ (الف) شما چیزهای زیادی دارید که متعلق به خود شماست و

می‌توانید مانع استفاده دیگران از آن‌ها شوید. ولی درباره خیابان، بستان،

تیرهای چراغ برق، پل‌ها، آتش‌نشانی و پلیس این‌گونه نیست. این‌ها بسیار با

ارزش‌اند ولی هیچ‌کس نمی‌تواند این امکانات را فقط برای خودش داشته باشد.

به کالا و خدماتی که توسط افراد زیادی می‌تواند هم‌زمان استفاده شود و شما

نمی‌توانید مردم را از استفاده از آن محروم سازید، کالای عمومی گفته می‌شود.

دقیقت کنید که باشگاه‌ها گاهی خصوصی و گاهی عمومی است و نمی‌توان

همیشه آن را کالایی عمومی به شمار آورد).

ب) دولت با وضع قوانین و مقرراتی ویژه در زمینه‌های مختلف می‌کوشد تا

وجود اطلاعات و آگاهی‌های لازم را برای مبادله بین افراد تضمین کند، مثلاً

شرکت‌های دارویی و غذایی نمی‌توانند پیش از انجام برخی آزمایش‌ها و اخذ

گواهی معتبر محصولات خود را به بازار عرضه کنند یا افراد بدون دارا بودن

صلاحیت‌های لازم به مشاغل مختلف وارد شوند؛ هم‌چنین سازمان استاندارد

وظیفه دارد کیفیت یا عدم کیفیت محصولات را تأیید کند. همه این فعالیتها

به نوعی سبب بیبود عملکرد بازار می‌شود.

ج) در مالیات بر درآمد، درآمد افراد و شرکت‌ها (و نه ثروت آن‌ها) مبنای مالیات

است. شاید بتوان گفت که مالیات بر درآمد اشخاص، مهم‌ترین نوع مالیات است.

مالیات بر درآمد از هر کدام از انواع درآمدها جداگانه دریافت می‌شود.

۴ ۲۲۸ (الف) قیمت فروش پارچه بدون مالیات: ۹۲۰۰

$$9200 \times \frac{8}{100} = 736$$

قیمت فروش پارچه با مالیات بر ارزش افزوده: تومان ۹۹۳۶

$$9200 + 736 = 9936$$

$$7500 \times \frac{8}{100} = 600$$

$$18,500 - 9200 = 9300$$

مالیات بر ارزش افزوده خالص این مرحله برابر است با:

$$9300 \times \frac{8}{100} = 744$$

اقتصاد

۲ ۲۲۱

(الف) کالاهای مکمل کالاهایی هستند که غالباً با هم مصرف می‌شوند؛ مانند کره و مریا - چای و شکر - گلوله و تفنگ - مساوک و خمیردنان. کالاهای جانشین هم کالاهایی هستند که در شرایط مختلف به جای هم ممکن است مصرف شوند؛ به طور مثال با افزایش قیمت گوشت قرمز مردم به گوشت سفید روی می‌آورند.

ب) تبلیغات مثبت یک کالا با فرض ثابت بودن قیمت باعث انتقال منحنی به سمت راست شده و تبلیغات منفی از آن باعث انتقال به سمت چپ می‌شود.

ج) قیمت یک کالا و میزان تولید آن از سوی مصرف‌کنندگان با هم رابطه مستقیم دارد.

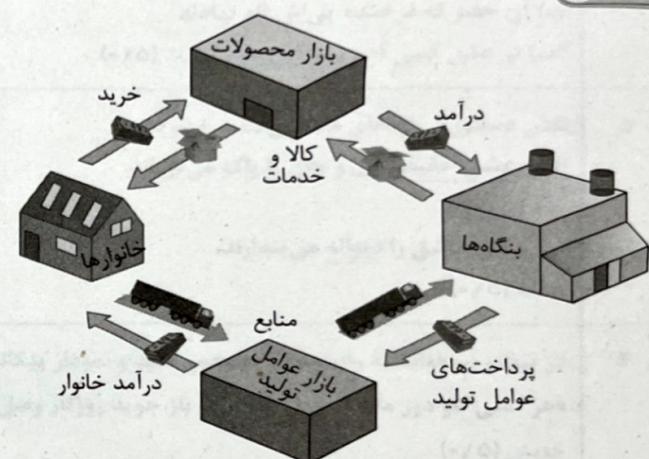
بررسی عبارت‌های نادرست:

۴ ۲۲۲

(الف) این‌گونه نیست که بگوییم به طور کلی انحصار مضر است، بلکه در شرایط مختلف متفاوت است.

ج) اگر در بازار، قیمت کالایی در حال کاهش باشد، می‌گوییم که در آن بازار، مازاد عرضه و کمبود تقاضا داریم، زیرا فروشنده‌اند کالای خود را بفروشند؛ به همین خاطر قیمت را پایین می‌آورند.

۲ ۲۲۳

(الف) علاوه‌بر حمایت از حقوق مالکیت و اجرای قراردادها،

دولت با وضع قوانین و مقرراتی ویژه در زمینه‌های مختلف می‌کوشد تا وجود اطلاعات و آگاهی‌های لازم را برای مبادله بین افراد تضمین کند، مثلاً

شرکت‌های دارویی و غذایی نمی‌توانند پیش از انجام برخی آزمایش‌ها و اخذ

گواهی معتبر محصولات خود را به بازار عرضه کنند یا افراد بدون دارا بودن

صلاحیت‌های لازم به مشاغل مختلف وارد شوند؛ هم‌چنین سازمان استاندارد وظیفه دارد کیفیت یا عدم کیفیت محصولات را تأیید کند. همه این فعالیتها

به نوعی سبب بیبود عملکرد بازار می‌شود.

(ب) اساس و مبنای مالیات بر دارایی (مالیات مستقیم)، ثروت مؤبدی (پرداخت‌کننده مالیات) است. مهم‌ترین نوع مالیات بر دارایی، مالیات بر ارث

است که از اموال و دارایی‌های باقی‌مانده شخص فوت شده، دریافت می‌شود.

(ج) بازار معنای خاصی در اقتصاد دارد؛ بازار به مجموعه خریداران و فروشنده‌اند چیزی در هر جای ممکن اطلاق می‌شود. مبادلات در بازار ممکن است حضوری و حقیقی نباشد و به صورت مجازی و در اینترنت صورت گیرد.

شما ممکن است با تلفن و پشت میز سفارش دهید و یا با شبکه اینترنت، خرید اینترنتی کنید.

۴ ۲۲۹ (الف) فرض کنید شرکت کسب و کاری را طراحی کرده‌اید و می‌خواهید عملاً وارد فعالیت شوید. گام اول آن است که مجوزهای لازم را برای فعالیت اقتصادی خود از دولت بگیرید.

ب) مهم‌ترین نوع مالیات بر دارایی، مالیات بر ارث است که از اموال و دارایی‌های باقی‌مانده شخص فوت شده، دریافت می‌شود. در واقع زمانی که اموال شخص متوفی قرار است به وراث او منتقل شود، دولت از دارایی و ثروت در حال انتقال مالیات می‌گیرد.

ج) دولت با تعریف و اجرای حقوق مالکیت، امنیت خرید و فروش و مبادلات را بهبود می‌بخشد. دولت اجازه نمی‌دهد تا زمانی که فروشنده اثبات نکند که مالک واقعی چیزی است، آن را بفروشد.

۴ ۲۳۰ چون نمودار نزولی است، بیانگر منحنی تقاضا می‌باشد.

علت حرکت از N به H، افزایش قیمت و دلیل حرکت از B به C، کاهش قیمت است.

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	هارسن (۲)	
۰/۵	معنی واژه مشخص شده را بنویسید. سریر ملک، عطا داد کردگار تو را به جای خویش دهد هر چه کردگار دهد. سریر: تخت پادشاهی (۰/۵)	
۲	املای درست را در جملة زیر، انتخاب نمایید. گاهی می‌ایستد و علف و (خواری / خاری) را پوزه می‌زند. خاری (۰/۵)	۰/۵
۳	در گروه واژگان زیر، نادرستی املایی به کار رفته است، درست آن را بنویسید. «ضجه و شیون - ستوران و حیوانات - شرزه و خشمگین - طریاق و پادزهر» تریاق (۰/۵)	۰/۵
۴	نقش ضمیر پیوسته در مصraig «بعد از این وادی توحید آیدت» مشابه گزینه ..... است؟ الف) در عشق کسی قدم نهاد کش جان نیست ب) آن خضر که فرخنده بی اش نام نهادند الف) در عشق کسی قدم نهاد کش جان نیست (۰/۵)	۰/۵
۵	نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) عشق حقیقی دل و جان را پاک می‌گرداند. نهاد (۰/۵) ب) پرخی عاشق را دیوانه می‌پندارند. مسند (۰/۵)	۱
۶	در بیت زیر، «وابسته وابسته» را مشخص کنید و نمودار پیکانی آن رارسم نمایید. «هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش / باز جوید روزگار وصل خویش» خویش (۰/۵)	۱
۷	روزگار وصل خویش (۰/۵)	
۸	نام پدیدآورنده هر یک از آثار زیر را بنویسید. الف) فیه‌مافیه مولوی (مولانا) (۰/۵) ب) قصه شیرین فرهاد احمد عربلو (۰/۵) ج) متنوی معنوی مولوی (مولانا) (۰/۵)	۱/۵
۹	آرایه درست را از داخل کمانک برگزینید. الف) تو قلب فسرده زمینی / از درد ورم نموده یک چند (ایهام - جناس) ایهام (۰/۵) ب) خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد / ز اشک ویران گئش آن خانه که بیت‌الحزن است (متناقض‌نما - تضاد) تضاد (۰/۵)	۱

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۹	بیت زیر را کامل کنید. آیینه نگاهت، پیوند صبح و ساحل / ..... لیخند گاهگاهت، صبح ستاره باران (۰/۵)	۰/۵
۱۰	مفهوم بیت زیر از کدام گزینه دریافت می‌شود؟ در ره عشق نشد کس به یقین محروم راز / هر کسی بر حسب فکر گمانی دارد الف) هر کسی از ظن خود شد یار من / از درون من نجست اسرار من ب) سر من از ناله من دور نیست / لیک چشم و گوش را آن نور نیست الف) هر کسی از ظن خود شد یار من / از درون من نجست اسرار من (۰/۵)	۰/۵
۱۱	با توجه به ابیات زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. پنهان مکن آتش درون را / زین سوخته جان شنو، یکی پند تو قلب فسرده زمینی / از درد، وزم نموده یک چند الف) در بیت اول، منظور از «آتش» و «سوخته جان» چیست? آتش ← خشم و نفرت و اعتراض (۰/۲۵) / سوخته جان ← شاعر (ملک الشعراي بهار) (۰/۲۵) ب) با توجه به بیت دوم، چرا شاعر، خطاب به «دماؤند» این چنین گفته است? شاعر (ظاهر) دماوند را قلب یخ‌زده‌ای می‌داند که از شدت درد، ورم کرده است (۰/۵)؛ اما در باطن، دماوند (آزادی‌خواهان) را افسرده، متجمد و منفعل می‌پندارد که کاری بر ضد استبداد و ستم انجام نمی‌دهد. (۰/۵)	۱/۵
۱۲	معنای ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. الف) بفکن ز پی این اساس تزویر پایه‌های ریا و دور وی (۰/۲۵) را نابود گردان. (۰/۲۵) ب) محرم این هوش جز بی هوش نیست تنها عاشق واقعی (۰/۲۵) محرم حقیقت عشق است. (۰/۲۵)	۱
۱۳	علوم و هنر ادبی (۲) با توجه به واژه‌های داخل کمانک پاسخ درست را انتخاب نمایید. الف) بنیادی ترین تفکر و خواست مشروطه خواهان (قانون – آزادی) بود. قانون (۰/۵) ب) بسیاری از نثرهای دوره بیداری به ویژه نثر داستانی به موضوع (حقوق مدنی زنان – تنفر از خرافات) می‌پردازد. تنفر از خرافات (۰/۵)	۱
۱۴	درست یا نادرست بودن مورد زیر را مشخص کنید. در دوره بیداری شاعرانی که مطابق زبان کوچه و بازار شعر می‌سروندند، به سنت‌های ادبی بسیار پاییند بودند.	۰/۵
۱۵	ویژگی‌های فکری سبک دوره بیداری در همه ابیات زیر مشهود است: به جز ..... الف) یک مرغ گرفتار در این گلشن ویران / تنها به قفس ماند هزاران همه رفتند ب) جامه‌ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن / بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است ج) این که گاهی می‌زدم بر آب و آتش خویش را / روشنی در کار مردم بود مقصودم چو شمع بیت (ج) این که گاهی می‌زدم بر آب و آتش خویش را / روشنی در کار مردم بود مقصودم چو شمع (۰/۵)	۰/۵

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره																				
۱۶	در بیت «از اسب پیاده شو، بر نطع زمین رخ نه / زیر پی پیش بین شهمنات شده نعمان» واژه‌هایی که زیر آن‌ها خط کشیده شده است: کدام آرایه ادبی را ایجاد نموده است؟ مراجعات نظری (تناسب) - ایهام تناسب نیز پذیرفتی است. (۰/۵)	۰/۵																				
۱۷	موضوع «تلمیح» در کدام بیت‌های زیر مشترک است و به چه داستانی اشاره دارد؟ (الف) در آینه دویاره نمایان شد / با ابر گیسوانش در باد / باز آن سرود سرخ انالحق / ورد زبان اوست (ب) نه خدا توانش خواند، نه بشر توانش گفت / متینیرم چه نامم، شه ملک لافتی را (ج) گفت آن یار کزو گشت سر دار بلند / جرمش آن بود که اسرار هویدا می‌کرد بیت‌های «الف» و «ج» (۰/۵) داستان بر دار کردن حسین بن منصور (۰/۵)	۱																				
۱۸	استاد «شفیعی کدکنی» در سروده «بیداری زمان را با من بخوان به فریاد / ور مرد خواب و خفتی / رو سر بنه به بالین تنها مرا رهاکن» کدام مصراج را از مولانا آورده است؟ این کاربرد شاعرانه، کدام آرایه ادبی را خلق کرده است؟ رو سر بنه به بالین تنها مرا رهاکن (دانش‌آموز مصراج پایانی را نیز بنویسد، نمره تعاقق می‌گیرد). (۰/۲۵)	۰/۵																				
۱۹	متن زیر از کتاب «جرند و پرند» است. با توجه به متن به سوالات پاسخ دهد. «باری، چه در دسر بدhem؟ آن قدر گفت و گفت تا ما را به این کار واداشت. حالا که می‌بینند آن روی کار بالاست، دست و پایش را گم کرده و تمام آن حرف‌ها یادش رفته تا یک فراش قرمزپوش می‌بینند، دلش می‌تپد. تا به یک ژاندارم چشمش می‌افتد، رنگش می‌پرد. هی می‌گوید: امان از همنشین بد.» (الف) کاربرد واژه «ژاندارم» بیانگر کدام ویژگی زبانی متن بالا است؟ به کارگیری (کاربرد) واژه‌های غیرفارسی (بیگانه) (۰/۱۵) (ب) در متن بالا دو «کنایه» پیدا کنید که مفهومی نزدیک به هم دارند. رنگش می‌پرد (۰/۱۵) - دلش می‌تپد (دست و پایش را گم کرده) (۰/۱۵) (ج) نویسنده متن بالا کیست? دهخدا (۰/۱۵)	۱																				
۲۰	درستی یا نادرستی موارد زیر را مشخص کنید. (الف) محمد شاه با تدبیر قائم مقام فراهانی به سلطنت رسید. درست (۰/۱۵) (ب) صدراعظم در دوره قاجار بر پایه اختیارات نامحدودی که داشت می‌توانست در تمام امور کشور مداخله کند. نادرست (۰/۱۵)	۰/۵																				
۲۱	هر یک از گزینه‌های سمت راست با کدام یک از شماره‌های سمت چپ مرتبط است؟ (یک مورد در سمت چپ اضافی است.) <table border="1"> <tr> <td>۱</td> <td>بازرگانان روسی و ارمنی</td> <td>الف)</td> <td>یکی از منابع تأمین نیروی نظامی حکومت قاجار بودند.</td> </tr> <tr> <td>۲</td> <td>شهرنشینان</td> <td>ب)</td> <td>در ازای بهره‌برداری از ملک ارباب، بخشی از محصول را به او تحويل می‌دادند.</td> </tr> <tr> <td>۳</td> <td>روستاییان و کشاورزان</td> <td>ج)</td> <td>با حمایت‌های مالی، نصب دستگاه‌های پنبه‌پاک‌کنی و توزیع بذر به روند افزایش صادرات پنبه کمک کردند.</td> </tr> <tr> <td>۴</td> <td>ایلات و عشایر</td> <td>د)</td> <td>شیوه تولید خردۀ کالایی دولتی و خصوصی ویژه اقتصاد آنان بود.</td> </tr> <tr> <td>۵</td> <td>حاکمان داخلی</td> <td></td> <td></td> </tr> </table> (الف) (۴) ایلات و عشایر (۰/۱۵) (ب) (۳) روستاییان و کشاورزان (۰/۱۵) (ج) (۱) بازرگانان روسی و ارمنی (۰/۱۵) (د) (۲) شهرنشینان (۰/۱۵)	۱	بازرگانان روسی و ارمنی	الف)	یکی از منابع تأمین نیروی نظامی حکومت قاجار بودند.	۲	شهرنشینان	ب)	در ازای بهره‌برداری از ملک ارباب، بخشی از محصول را به او تحويل می‌دادند.	۳	روستاییان و کشاورزان	ج)	با حمایت‌های مالی، نصب دستگاه‌های پنبه‌پاک‌کنی و توزیع بذر به روند افزایش صادرات پنبه کمک کردند.	۴	ایلات و عشایر	د)	شیوه تولید خردۀ کالایی دولتی و خصوصی ویژه اقتصاد آنان بود.	۵	حاکمان داخلی			۱
۱	بازرگانان روسی و ارمنی	الف)	یکی از منابع تأمین نیروی نظامی حکومت قاجار بودند.																			
۲	شهرنشینان	ب)	در ازای بهره‌برداری از ملک ارباب، بخشی از محصول را به او تحويل می‌دادند.																			
۳	روستاییان و کشاورزان	ج)	با حمایت‌های مالی، نصب دستگاه‌های پنبه‌پاک‌کنی و توزیع بذر به روند افزایش صادرات پنبه کمک کردند.																			
۴	ایلات و عشایر	د)	شیوه تولید خردۀ کالایی دولتی و خصوصی ویژه اقتصاد آنان بود.																			
۵	حاکمان داخلی																					

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۲۲	حق مصونیت قضایی (کاپیتولاسیون) اولین بار در کدام معاهده بر ایران تحمیل شد؟ ترکمانچای (۰/۵)	۰/۵
۲۳	تعريف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: (الف) بریگاد قزاق: تشکیلات نظامی منسجم و منظمی بود که در زمان ناصرالدین شاه تأسیس شد و تا اواخر حکومت قاجار تحت فرماندهی افسران روسی فعالیت می‌کرد. (۰/۲۵) این نیرو بیشتر به عنوان نیروی نگهبان شاه و خاندان سلطنت و دفع کننده شورش‌ها و اعتراضات داخلی عمل می‌کرد و در حفظ مرزها و مقابله با هجوم خارجی کارایی چندانی نداشت. (۰/۲۵) (ب) بنای‌های کارت پستالی: بنای‌هایی بودند که به سفارش درباریان و ثروتمندان دوره قاجار توسط معماران ایرانی با تفیق معماری ایرانی و اروپایی و به تقلید از بنای‌های اروپایی ساخته شدند. (۰/۵)	۱
۲۴	غالب مدارس تازه تأسیس شده در عصر قاجار چه ویژگی‌هایی داشتند؟ غالب این مدارس تازه تأسیس شده، متناسب با فرهنگ اروپاییان ساخته شده بود (۰/۲۵) و تفاوت‌های جدی با سبک و فرهنگ تعلیم و تربیت در ایران اسلامی داشت. (۰/۲۵)	۰/۵
۲۵	نخستین تالار نمایش توسط چه کسی و به چه منظور ساخته شد؟ میرزا علی‌اکبر خان مزین‌الدوله (نقاش‌باشی) به دستور ناصرالدین شاه در محل فعلی دارالفنون یک تالار نمایش ساخت. (۰/۲۵) این تماشاخانه بیشتر مکانی خصوصی بود که شاه و برخی از درباریان در آنجا از نمایش‌هایی که به اجرا درمی‌آمد، دیدن می‌کردند. (۰/۲۵)	۰/۵
۲۶	چرا فتحعلی شاه از پیشنهاد ناپلئون بناپارت برای برقراری رابطه استقبال کرد؟ نتیجه چه شد؟ فتحعلی شاه که درگیر جنگ با روسیه بود و به متوجه قدرتمندی نیاز داشت، از پیشنهاد امپراتور فرانسه برای برقراری رابطه استقبال کرد. (۰/۵) در نهایت، عهدنامه فین‌کنشتاین بین دو کشور بسته شد. پس از آن، هیئتی نظامی از فرانسه برای تعلیم و تجهیز سپاه به ایران آمد و در مدت کوتاهی اقدامات مفیدی در این زمینه انجام شد. (۰/۵)	۱
	جمع نمرات	۰/۲
۲۰	جمع نمرات	۰/۵

۰/۵ (۰/۵) + ۰/۵ (۰/۵) = ۰/۱۰

۰/۵ (۰/۵) + ۰/۵ (۰/۵) = ۰/۱۰

۰/۵ (۰/۵) + ۰/۵ (۰/۵) = ۰/۱۰

۰/۵ (۰/۵) + ۰/۵ (۰/۵) = ۰/۱۰

۰/۵ (۰/۵) + ۰/۵ (۰/۵) = ۰/۱۰

۰/۵ (۰/۵) + ۰/۵ (۰/۵) = ۰/۱۰

۰/۵ (۰/۵) + ۰/۵ (۰/۵) = ۰/۱۰

۰/۵ (۰/۵) + ۰/۵ (۰/۵) = ۰/۱۰

۰/۵ (۰/۵) + ۰/۵ (۰/۵) = ۰/۱۰

دانلود رایگان تمام آزمون های آزمایشی

در کانال تلگرام ما :

آزمایش آزمون

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

فرهنگ
محله آموزش فرهنگی

حاج
سنت

سازمان آموزش شور

آزمون

زبان‌آموز

تولید

آزمودهای سوابق
کاح

خدمات زبان

join us ...